

PŘÍBRAM

Strategický plán rozvoje města Příbram 2022–2030 Analytická část

PRAHA, PŘÍBRAM

Zpracovatel: M. C. TRITON, spol. s r.o. a realizační tým města Příbram

2021

Realizační tým zpracovatele:

Ing. Lukáš Jakubec (jakubec@mc-triton.cz)

Mgr. Kamil Papež, MPA

Ing. Jakub Ruml

Veronika Němečková

OBSAH

SEZNAM GRAFŮ, TABULEK A OBRÁZKŮ	3
ZÁKLADNÍ POJMY A VYSVĚTLIVKY	6
1. ÚVOD	7
1.1 PRŮBĚH ZPRACOVÁNÍ SPRM A VYUŽITÉ METODY	8
1.2 LOGIKA TVORBY STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE MĚSTA	9
2. PROFIL A CHARAKTERISTIKA MĚSTA	10
2.1 ÚZEMÍ A GEOGRAFIE	10
2.2 SOCIODEMOGRAFIE	14
2.3 OBČANSKÁ VYBAVENOST A VEŘEJNÉ SLUŽBY	19
2.4 SPRÁVA A ŘÍZENÍ MĚSTA A ÚŘADU	37
2.5 HOSPODAŘENÍ MĚSTA	44
2.6 TRH PRÁCE A PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ	61
2.7 CESTOVNÍ RUCH	65
2.8 DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	69
2.9 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A ZEMĚDĚLSTVÍ	78
2.10 TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU (SPORT, KULTURA, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY)	86
3. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ - VEŘEJNOST	91
3.1 SOCIODEMOGRAFICKÉ ÚDAJE O RESPONDENTECH	91
3.2 ŽIVOT VE MĚSTĚ	92
3.3 HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ ŽIVOTA VE MĚSTĚ	96
3.4 SHRnutí DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ MEZI VEŘEJNOSTÍ	107
4. DOPORUČENÍ PRO DALŠÍ POSTUP A REALIZACI STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE MĚSTA	109
5. O ZPRACOVATELI – M.C.TRITON	111

SEZNAM GRAFŮ, TABULEK A OBRÁZKŮ

Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel městaměsta Příbramv letech 2010–2020 (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)	15
Graf 2 - Počet obyvatel podle výsledků sčítání obyvatelstva	16
Graf 1: Vývoj počtu obyvatel a žáků ZŠ a MŠ v Příbrami	46
Graf 2: Vývoj salda rozpočtu města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč).....	47
Graf 3: Vývoj příjmů a výdajů města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč).....	48
Graf 4: Vývoj a struktura příjmů města Příbram	48
Graf 5: Vývoj celkových daňových příjmů města Příbram.....	49
Graf 6: Vývoj mimořádných příjmů města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)	50
Graf 7: Vývoj struktury výdajů města Příbram	50
Graf 8: Vývoj krytí běžných výdajů běžnými příjmy města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč).....	51
Graf 9: Roční změny běžných výdajů a běžných příjmů města Příbram – vývoj v letech 2010–2020 (v tis. Kč)	52
Graf 10: Podrobnější vývoj běžných výdajů města Příbram	52
Graf 11: Vývoj provozního salda města Příbram v letech 2010–2020	53
Graf 12: Vývoj běžných příjmů, provozního salda a staveb města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč).....	54
Graf 13: Vývoj běžných příjmů, běžných výdajů a investic města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč).....	54
Graf 14: Vývoj krátkodobého finančního majetku města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)	55
Graf 15: Dotazníkové šetření: Spokojenost se životem ve městě vs. úvaha nad odstěhováním z města.....	92
Graf 16: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte kvalitu péče o životní prostředí a veřejná prostranství?	96
Graf 17: Dotazníkové šetření: Cítíte se ve městě bezpečně (osobní bezpečnost, kriminalita)?	96
Graf 18: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte úroveň, kvalitu a způsob zajišťování bezpečnosti ve městě?	97
Graf 19: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte kvalitu a dostupnost sociální a zdravotní péče ve městě?	98
Graf 20: Dotazníkové šetření: Je podle vás bydlení ve městě dostupné?	99
Graf 21: Dotazníkové šetření: Jaká je podle vás dostupnost a nabídka pracovních příležitostí ve městě?	99
Graf 22: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte dostupnost a kvalitu služeb ve městě?.....	100
Graf 23: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte možnosti volnočasového vyžití ve městě?	101
Graf 24: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte fungování vzdělávacích organizací ve městě?	102
Graf 25: Dotazníkové šetření: Je současná situace v oblasti cestovního ruchu a turismu ve městě vyhovující (počet návštěvníků, dopad na život obyvatel města)?	103
Graf 26: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte funkčnost a stav technické a dopravní infrastruktury ve městě?	104
Graf 27: Dotazníkové šetření: Je současná dopravní situace ve městě (hustota dopravy, průjezdnost, bezpečnost atp.) vyhovující a udržitelná?.....	105
Graf 28: Dotazníkové šetření: Je současná situace "dopravy v klidu" (parkování ve městě) vyhovující a udržitelná z hlediska kapacity a umístění?.....	105

Graf 29: Dotazníkové šetření: Jste spokojen/a s obslužností veřejné dopravy (vlakové a autobusové spojení)? ..	106
Graf 30: Dotazníkové šetření: Využíval/a byste ve větší míře cyklistickou dopravu, pokud by byla ve městě dostatečná infrastruktura?	106

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Využité metody	7
Tabulka 2 – Druhy pozemků ve městě Příbram (údaj platný k 31. 12. 2019 a 31. 12. 2020)	13
Tabulka 3 – Stav obyvatel města Příbrami ve vybraných letech (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku).....	14
Tabulka 4 – Stav obyvatel-okres Příbram (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)	14
Tabulka 5 – Vybrané údaje o obyvatelích města Příbram v letech 2010–2020 (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)	15
Tabulka 6 – Pohyb obyvatel ve vybraných letech v městě Příbram (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)	16
Tabulka 7 – Pohyb obyvatel v okrese Příbram (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku).....	17
Tabulka 8 – Počet <i>cizinců</i> v okrese Příbram (údaj platný k 31. 12. 2019).....	17
Tabulka 9 – Údaje o počtu <i>cizinců</i> v okrese Příbram (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)	17
Tabulka 10 – Vybrané údaje o zdravotnictví ve Středočeském kraji (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)	27
Tabulka 11 – Zdravotničtí pracovníci podle okresů v roce 2019 (údaj platný k 31. 12. 2019, přepočtený na plně zaměstnané)	28
Tabulka 12 – Mateřské a základní školy podle okresů ve školním roce 2019/2020	32
Tabulka 13 – Přehled mateřských škol a dalších souvisejících údajů, školní rok 2020/2021	32
Tabulka 14 – Přehled základních škol a dalších souvisejících údajů, školní rok 2020/2021	33
Tabulka 15 – Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč).....	47
Tabulka 16 – Odhadovaná investiční kapacita města Příbram v tis. Kč pro roky 2021–2024	56
Tabulka 17 – Výpočet potenciální dluhové služby města Příbram (na základě ukazatelů rozpočtu 2017–2020).....	57
Tabulka 18 – Odhadovaná investiční kapacita města Příbram v tis. Kč pro roky 2021–2023 vzhledem ke snížení daňových příjmů	58
Tabulka 19 – Majetkové podíly města Příbram v ostatních právnických osobách.....	59
Tabulka 20 – Podnikatelské subjekty podle právní formy ve městě Příbram (k 31. 12. 2020)	61
Tabulka 21 – Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti ve městě Příbram (k 31. 12. 2020)	61
Tabulka 22 – Struktura podnikatelských subjektů podle počtu zaměstnanců ORP Příbram (v letech 2009–2019) .	62
Tabulka 23 – Vývoj nezaměstnanosti v ORP Příbram v letech 2009 – 2019	63
Tabulka 24 – Nejnavštěvovanější muzea v ČR v letech 2018 a 2019	65
Tabulka 25 – Vývoj základních ukazatelů cestovního ruchu ve městě Příbram	66
Tabulka 26 – Seznam ubytovacích zařízení ve městě Příbram k 26. 4. 2021	67
Tabulka 27 – Intenzita dopravy na vybraných komunikacích ve městě Příbram v roce 2016	71
Tabulka 28 – Využití půdního fondu ve městě Příbram v letech 2019 a 2020 (v ha)	81
Tabulka 29 – Seznam instalovaných nádob pro separovaný odpad na území města Příbram (2020)	83

Tabulka 30: Shrnutí dotazníkového šetření.....	107

Seznam obrázků

Obrázek 1: Struktura strategického plánování města	9
Obrázek 2- Administrativní členění okresu - mapa	10
Obrázek 3 – Přehled měst a obcí v okrese.....	11
Obrázek 4 – Okres Příbram (zakresleno na mapě)	11
Obrázek 5 – Obecně-geografická mapa okresu.....	12
Obrázek 6 - Fungující koncepce poskytování sociálních a zdravotních služeb v Příbrami 2017	21
Obrázek 7 - Logo Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram	23
Obrázek 8 - Azylový dům Příbram	23
Obrázek 9 - Středisko terénních služeb města Příbram	24
Obrázek 10 - Příbramské Nízkoprahové denní centrum a Noclehárna	24
Obrázek 11 - Oblastní nemocnice Příbram.....	29
Obrázek 12: Lesní plochy ve správě Městských lesů Příbram s.r.o.	39
Obrázek 13: Silniční síť v ORP Příbram	69
Obrázek 14: Silniční síť ve městě Příbram a jeho okolí.....	70
Obrázek 15: Intenzita dopravy ve městě Příbram v letech 2016	71
Obrázek 16: Schéma železničních tratí ve Středočeském kraji	72
Obrázek 17: Cyklotrasy v okolí města Příbram	74
Obrázek 18: Orientační plán MHD Příbram.....	75

ZÁKLADNÍ POJMY A VYSVĚTLIVKY

Seznam zkratk

ČR – Česká republika

MP – Městská policie

MÚ – Městský úřad

KÚ – Krajský úřad

MŠ – Mateřská školka

ZŠ – Základní škola

ZUŠ – Základní umělecká škola

SDH – Sdružení dobrovolných hasičů

ŘS – Řídicí skupina

PS – Pracovní skupina

SP – Strategické plánování

SPRM – Strategický plán rozvoje města

KP – Komunitní plán

ORP – Obec s rozšířenou působností

POÚ – Obec s pověřeným obecním úřadem

ČSÚ – Český statistický úřad

KPI – Z anglického *Key Performance Indicators* (měření ukazatelů výkonosti)

1. ÚVOD

Cílem analytické části Strategického plánu rozvoje města Příbram 2022–2030 je zmapovat aktuální stav v jednotlivých oblastech rozvoje města Příbram. Podklad je poté základem pro tvorbu návrhové a implementační části, které nastaví směry dalšího rozvoje města, a jak je naplňovat až do r. 2030.

Výstup byl vytvořen pracovním týmem zpracovatele M. C. TRITON, spol. s r.o, a zástupců města a úřadu Příbram, v průběhu roku 2021.

Analytická část byla tvořena na základě sady metod, jež byly vzájemně doplňovány tak, aby byla zajištěna komplexní situační a poziční analýza města.

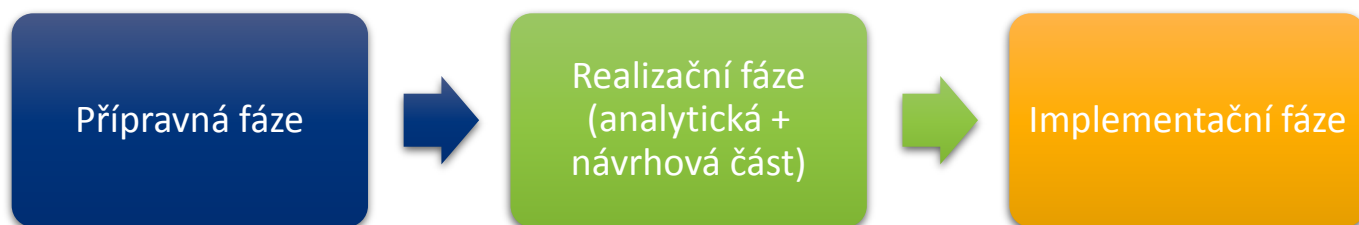
Při formulaci konkrétních priorit, opatření a návrhů řešení v návrhové části strategického plánu rozvoje města bude brán zřetel na územně nadřazené koncepce a strategie (na úrovni státu a kraje), se kterými bude v souladu.

Tabulka 1: Využité metody

Metoda a fáze využití	Popis
Analýza relevantní stávající dokumentace a dat	Metoda založená na zpracování již existujících dat interního charakteru města (data mohou mít podobu odborných stanovisek, zpráv z jednání, formálních i neformálních dokumentů a databází atp.) a externího charakteru (veřejně dostupné zdroje, statistiky a informace o městě).
Situační analýza	Popis a vyhodnocení současné situace v dané oblasti.
Dotazníková šetření	Jedná se o důležitou metodu sběru většího množství názorů u vybraných skupin obyvatel. Smyslem je identifikovat hodnocení vybraných oblastí ze strany dotčených skupin, zjistit a vyhodnotit názory a podněty obyvatel města. Účast v rámci dotazníkového šetření byla dobrovolná a anonymní. Dotazníkové šetření bylo uskutečněno elektronicky a fyzicky. Dotazníkové šetření proběhlo mezi veřejností a byla zajištěna responze 538 dotazníků.
Analýza stakeholderů	Analýza stakeholderů je založena na principu identifikace a rozdělení zainteresovaných subjektů. V návaznosti na to mohou být stakeholdeři vtaženi do přípravy, realizace a následné participace na rozvoji města.
Workshop	Setkání relevantních osob s jasně určeným cílem. Workshop vždy řídil konzultant dodavatele. Workshopů se účastnili vytipovaní zástupci úřadu, zástupci vedení samosprávy, zástupci organizací zřizovaných nebo založených městem ad.
SWOT analýza	Analýza založena na identifikaci silných a slabých stránek, a poté na stanovení příležitostí a hrozeb. Její výhodou je jednoduché, srozumitelné identifikování silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Podstatou SWOT analýzy je jednoduchou formou nabídnout závěry, které byly v dané oblasti zjištěny, a jejich rozložení do 4 výše uvedených oblastí.
Analýza a syntéza	Analýza je interní metoda zpracovatelů pro zkoumání složitějších skutečností rozkladem na jednodušší. Syntéza sjednocuje několik jednodušších informací do jednoho celku.
Explanace	Metoda pro určení příčin výskytu daných jevů, kterou zpracovatelé využívají při zpracování závěrů. Jde o metodu logické rekonstrukce pochopení určitého jevu či procesu.

1.1 PRŮBĚH ZPRACOVÁNÍ SPRM A VYUŽITÉ METODY

Přípravná fáze

1. Realizace projektu byla zahájena úvodním seminářem na téma strategické plánování v podmínkách města Příbram (1 den) pro volené zástupce města s cílem zajistit informovanost a posílit kompetence v oblasti strategického řízení.
2. Pracovní setkání realizačního týmu zadavatele projektu s realizačním týmem dodavatele s cílem nastavit způsob a formu společné komunikace a práce; shoda nad cílem a smyslem spolupráce, vytvoření detailního harmonogramu prací, definování odpovědností.

Realizační fáze

1. Místní dotazníkové veřejné šetření názorů a potřeb obyvatel města
2. Vytvoření stálé poradní skupiny pro strategický rozvoj města
3. Vytvoření podrobné analytické části strategického plánu
4. Projednání analytické části
5. Vytvoření podrobné návrhové části strategického plánu
6. Projednání strategické části v rámci veřejného projednání

Implementační fáze

1. Vytvoření pravidel a postupů implementace strategického plánu včetně postupů pro pravidelné vyhodnocování plnění strategického dokumentu.
2. Schválení SPRM zastupitelstvem města.
3. Veřejná konference na téma SPRM.

1.2 LOGIKA TVORBY STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE MĚSTA

Obrázek 1: Struktura strategického plánování města

Hierarchická struktura strategického plánu

Mise a vize určí směr, kterým se vydá další strategické směřování města a určí ráz celé návrhové části.

Konkrétní cíle, kterých je potřeba dosáhnout v jednotlivých oblastech strategického rozvoje. Cílem musí být definovány dle principu SMART a budou rozděleny na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé.

Stanovený postup, jak dosáhneme definovaných cílů. Smyslem je, aby byl tento postup jasný, jednoduchý a srozumitelný a zohlednil i komunikaci. Podstatné je i nastavení měřitelných KPI.

Popsání konkrétních opatření / projektů krok po kroku včetně jejich rámce / rozsahu, zdrojů a času, které budou potřeba.

2. PROFIL A CHARAKTERISTIKA MĚSTA

2.1 ÚZEMÍ A GEOGRAFIE

2.1.1 Územní struktura

Město Příbram se nachází ve Středočeském kraji, 54 km jihozápadně od Prahy. Na jihu sousedí s Jihočeským krajem, s okresy Písek, Strakonice a Tábor, na západní hranici s Plzeňským krajem, konkrétně s okresy Rokycany a Plzeň-jih. V rámci Středočeského kraje sousedí na severu s Berounskem a na východě s okresem Benešov. Svoji rozlohou 1 563 km² je okres Příbram největším okresem ve Středočeském kraji, zaujímá 14,3 % z jeho rozlohy (ČSÚ, 2020). V rámci celé republiky je pak 3. největším okresem.

Okres Příbram se člení na 3 správní obvody obcí s rozšířenou působností – Příbram, Dobříš a Sedlčany. Ty se v současné době dělí na 5 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (Příbram, Dobříš, Sedlčany, Rožmitál pod Třemšínem, Březnice). Vojenský újezd Brdy, který fungoval rovněž jako správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem, zanikl k 31. 12. 2015 (ČSÚ, 2020).

V současné době náleží do okresu Příbram 120 obcí. Z celkového počtu obcí jich má 8 přiznán statut města (Příbram - 32,5 tis. obyvatel, Dobříš, Sedlčany, Rožmitál pod Třemšínem, Březnice, Sedlec-Prčice, Nový Knín, Krásná Hora nad Vltavou) a 2 obce byly stanoveny městysem - Jince, Vysoký Chlumeček (ČSÚ, 2020).

Obrázek 2- Administrativní členění okresu - mapa

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU PŘÍBRAM - STAV K 1.1.2016

0 2,5 5 10 km

Správní obvod obce s rozšířenou působností

Zdroj: Český statistický úřad, viz [odkaz](#)

V okrese Příbram jsou podle počtu obyvatel největší tyto obce: Příbram (32 503), Dobříš (8 952) a Sedlčany (7 282). Dle rozlohy je největší obcí Sedlec-Prčice (6 412 ha), Dobříš (5 342 ha) a Rožmitál pod Třemšínem (5 298 ha).

Obrázek 3 – Přehled měst a obcí v okrese

Zdroj: Města a obce online, viz [odkaz](#)

V perimetru 40 km není žádné podobně velké či větší město (rozlohou či počtem obyvatel), které by bylo pro Příbram konkurencí. Město Příbram se tak dá považovat za přirozené centrum a spádovou oblast regionu. Nejbližšími velkými městy jsou Praha a Plzeň, v obou případech s dojezdovým časem kolem jedné hodiny.

Napojení Příbramska na Prahu zajišťuje dálnice D4, na území okresu se dále nacházejí silnice I. třídy I/4 (navazující na D4), I/18, I/19 a I/66. Okresem prochází jedna významnější železniční trať 200 Zdice – Protivín, ostatní tratě mají převážně lokální význam (ČSÚ). Veřejné dopravní spojení s Prahou zajišťuje dopravce ARRIVA Střední Čechy, s.r.o., s velmi slušnou dopravní obsluhou (autobusy jezdí několikrát do hodiny do/ze stanice Praha Smíchovské nádraží). Cestovat lze rovněž vlakem (České dráhy) do stanice Zdice a poté po přestupu do Příbrami. Dále je možné využít dopravce ARRIVA vlaky, s přestupní stanicí v Berouně.

Obrázek 4 – Okres Příbram (zakresleno na mapě)

Zdroj: [mapy.cz](#)

Shrnutí:

Město Příbram se nachází ve Středočeském kraji, 54 km jihozápadně od Prahy.

Rozlohou 1 563 km² je okres Příbram největším okresem ve Středočeském kraji, zaujímá 14,3 % z jeho celkové rozlohy. V rámci celé republiky je pak 3. největším okresem.

Okres Příbram se člení na 3 správní obvody obcí s rozšířenou působností – Příbram, Dobříš a Sedlčany.

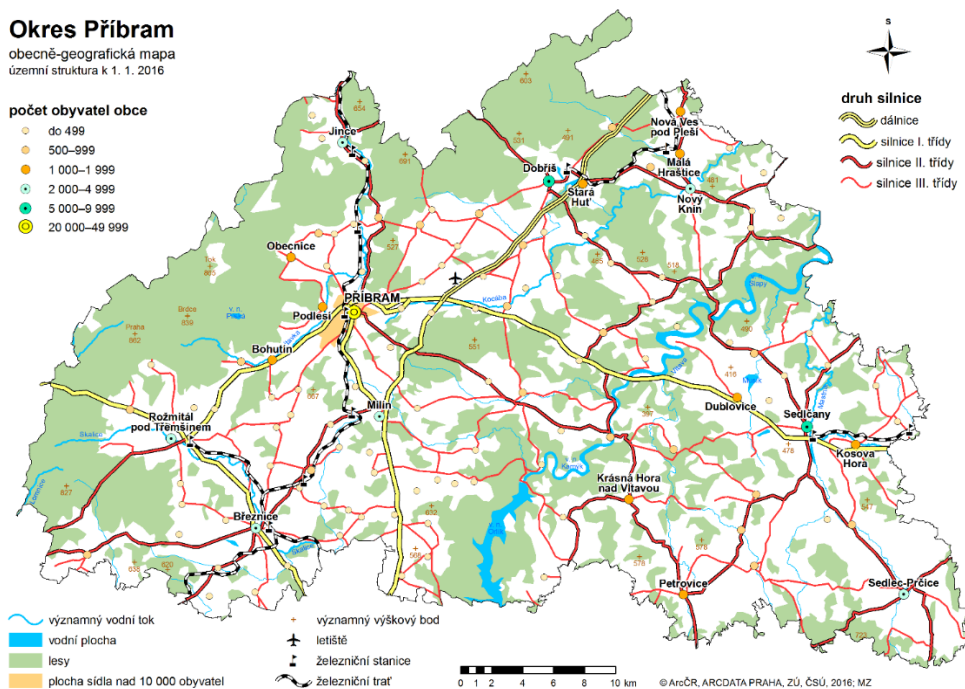
V současné době náleží do okresu Příbram 120 obcí. Z celkového počtu obcí jich má 8 přiznán statut města (Příbram, Dobříš, Sedlčany, Rožmitál pod Třemšínem, Březnice, Sedlec-Prčice, Nový Knín, Krásná Hora nad Vltavou) a 2 obce byly stanoveny městysem - Jince, Vysoký Chlumeč.

V perimetru 40 km není žádné podobně velké či větší město (rozlohou či počtem obyvatel), které by bylo pro Příbram konkurencí. Město Příbram se tak dá považovat za přirozené centrum a spádovou oblast regionu.

2.1.2 Geografie

Geografická mapa regionu ukazuje, že se jedná o značně členitou a zalesněnou krajinu. Napříč regionem protéká řeka Vltava (v délce 50 km), na které se nachází dvě vodní nádrže – Orlík (největší vodní nádrž v České republice) a přehrada Kamýk. Částečně do regionu spadá i vodní nádrž Slapy. Na západní a severozápadní hranici regionu se táhne pásmo Brd. CHKO Brdy má rozlohu 345 km² (Poznej Příbram, 2021). Nachází se zde nejvyšší místa středních Čech – vrchy Tok (865 m n. m.), Praha (862 m n. m.) a Třemšín (827 m n. m.). V jižní části okresu najdeme Středočeskou pahorkatinu. (ČSÚ, 2020). Nerostné bohatství v hlubinách země na úpatí Brd pod Třemošnou zajistilo městu Příbram i celému regionu světové jméno. Historie města je již od dávných dob spjata s hornickou činností. Za svůj rozvoj po druhé světové válce vděčí Příbramsko rovněž báňské činnosti, a to těžbě uranových rud, což však na druhé straně přineslo současným generacím vážné ekologické problémy (ČSÚ, 2020). K roku 2019 měl okres celkovou plochu 1 563 km², z toho 47,6 % tvořila zemědělská půda a 40,5 % lesy (ČSÚ, 2020)

Obrázek 5 – Obecně-geografická mapa okresu

Zdroj: Český statistický úřad, viz [odkaz](#)

Tabulka 2 – Druhy pozemků ve městě Příbram (údaj platný k 31. 12. 2019 a 31. 12. 2020)

	31. 12. 2019	31. 12. 2020
Celková výměra	3 610,27	3 610,21
Zemědělská půda	1 778,10	1 777,81
Orná půda	1 019,84	1 019,55
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	253,57	254,01
Ovocný sad	13,57	13,57
Trvalý travní porost	491,13	490,68
Nezemědělská půda	1 832,17	1 832,40
Lesní pozemek	672,57	672,50
Vodní plocha	39,67	39,67
Zastavěná plocha a nádvoří	221,09	221,78
Ostatní plocha	898,83	898,45

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Shrnutí:

Geografická mapa regionu ukazuje, že se jedná o značně členitou a zalesněnou krajinu.

Napříč regionem protéká řeka Vltava (v délce 50 km), na které se nachází dvě vodní nádrže – Orlík (největší vodní nádrž v České republice) a přehrada Kamýk. Částečně do regionu spadá i vodní nádrž Slapy.

Na západní a severozápadní hranici regionu se táhne pásmo Brd, celková rozloha CHKO Brd činí 345 km².

K roku 2019 měl okres celkovou plochu 1 563 km², z toho 47,6 % tvořila zemědělská půda a 40,5 % lesy.

Historie města je již od dávných dob spjata s hornickou činností.

2.2 SOCIODEMOGRAFIE

Ve městě Příbram bylo k 31. 12. 2020 evidováno 32 248 obyvatel, přičemž součet obyvatel pro celý okres činil 115 104 (ČSÚ, 2020). Podíl v zastoupení žen a mužů ve městě Příbrami byl ke konci roku 2020 vyšší ve prospěch žen, a to o 1 392, což je způsobeno především obecně vyšší nadějí dožití u žen. V Příbrami byla v letech 2006–2010 naděje dožití u mužů 73,6 let a u žen tomu bylo téměř 80 let.

Při rozloze 33,41 km² to představuje hustotu osídlení 965,2 obyvatele na km². Průměrný věk obyvatele činil v roce 2020 44,2 let, což je o 1 rok více, než tomu bylo v roce 2016. Ve sledovaném období se rovněž zvýšil počet obyvatel ve věku 65 let a více, viz tabulka níže.

Tabulka 3 – Stav obyvatel města Příbram ve vybraných letech (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)

		2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel celkem		32 897	32 867	32 642	32 503	32 248
v tom podle pohlaví	muži	15 774	15 735	15 623	15 545	15 428
	ženy	17 123	17 132	17 019	16 958	16 820
v tom ve věku (let)	0-14	4 753	4 831	4 805	4 804	4 767
	15-64	21 623	21 256	20 918	20 602	20 268
	65 a více	6 521	6 780	6 919	7 097	7 213
Průměrný věk		43,2	43,5	43,7	44,0	44,2

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Stejná zjištění poté platí pro celý okres Příbram. Konkrétní čísla ukazuje následující tabulka. I v rámci hodnot za celý okres lze sledovat růst průměrného věku (hodnota je však nižší, než je tomu v rámci hodnoty za město Příbram). I v rámci okresu lze sledovat trend poklesu obyvatel ve věkové kategorii 15–64 let, naopak mírný růst je zaznamenán ve věkové kategorii 0–14 let a 65 a více let.

Tabulka 4 – Stav obyvatel-okres Příbram (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)

		2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel celkem		114 219	114 403	114 778	115 104	115 236
v tom podle pohlaví	muži	56 390	56 507	56 624	56 747	56 832
	ženy	57 829	57 896	58 154	58 357	58 404
v tom ve věku (let)	0-14	17 408	17 632	17 844	18 075	18 173
	15-64	75 049	74 324	73 886	73 380	72 993
	65 a více	21 762	22 447	23 048	23 649	24 070
Průměrný věk		42,4	42,6	42,8	42,9	43,1

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Tabulka níže ukazuje změnu počtu obyvatel ve vybraných letech 2010–2020. Je zřejmé, že počet obyvatel každý rok mírně klesá. V roce 2010 žilo ve městě Příbram 34 068 obyvatel, na konci roku 2020 to bylo již 32 248 obyvatel. Pokles počtu obyvatel lze zaznamenat ve věkové skupině 15–64 let, naopak ve věkové kategorii 0–14 let lze zaznamenat mírný nárůst. V již výše zmíněné věkové kategorii 65 a více let je zaznamenán každý rok ve sledovaném období 2010–2020 nárůst, za sledované období 2010–2020 byl celkový nárůst o 1 872 obyvatel. Vzhledem ke zvyšování průměrného věku je zaznamenán trend stárnutí populace.

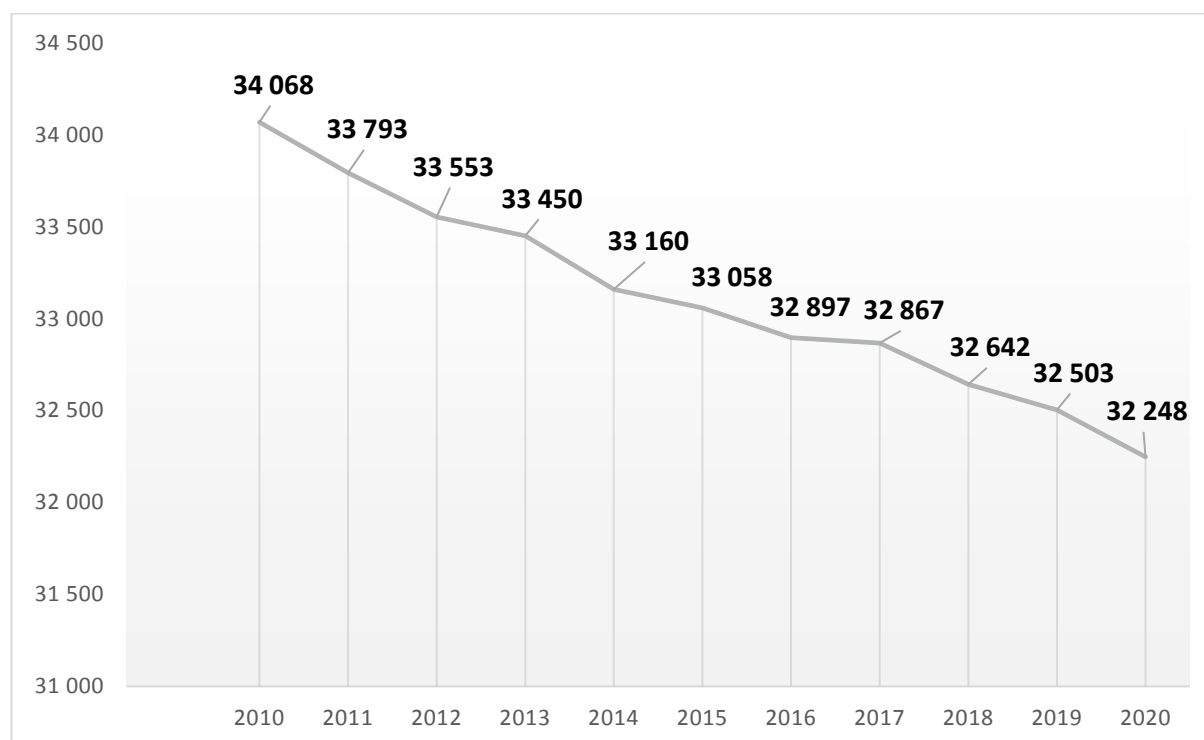
Tabulka 5 - Vybrané údaje o obyvatelích města Příbram v letech 2010–2020 (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)

		31. prosinec 2010	31. prosinec 2011	31. prosinec 2012	31. prosinec 2013	31. prosinec 2014	31. prosinec 2015	31. prosinec 2016	31. prosinec 2017	31. prosinec 2018	31. prosinec 2019	31. prosinec 2020
celkem		34 068	33 793	33 553	33 450	33 160	33 058	32 897	32 867	32 642	32 503	32 248
pohlaví	muži	16 405	16 250	16 145	16 071	15 927	15 869	15 774	15 735	15 623	15 545	15 428
	ženy	17 663	17 543	17 408	17 379	17 233	17 189	17 123	17 132	17 019	16 958	16 820
věková skupina	0 - 14	4 580	4 561	4 574	4 673	4 658	4 699	4 753	4 831	4 805	4 804	4 767
	15 - 64	24 147	23 686	23 240	22 818	22 370	22 032	21 623	21 256	20 918	20 602	20 268
	65 a více	5 341	5 546	5 739	5 959	6 132	6 327	6 521	6 780	6 919	7 097	7 213

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Následující graf ukazuje, jak v Příbrami klesá počet obyvatel v posledních deseti letech.

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel města Příbram v letech 2010–2020 (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)

Zdroj: ČSÚ

Pohyb obyvatelstva

V posledních pěti letech (sledované období 2015–2020) byl vždy celkový přírůstek obyvatelstva záporný, respektive dochází k úbytku obyvatelstva a k navyšování migračních ztrát. Migrační ztráty mohou mít za následek zhoršování věkové struktury obyvatelstva, dále mohou mít vliv na sociální složení obyvatelstva (odchod kvalifikovaných pracovních sil, odchod mladých lidí). V ideálním případě by se mělo zabránit dalšímu zvyšování migračních ztrát. Ve sledovaném období byl přirozený přírůstek kladný pouze v roce 2017, kdy se narodilo o 23 osob více, než kolik

zemřelo. Oproti tomu přírůstek stěhováním byl ve sledovaném období vždy záporný, respektive v každém z těchto roků se z Příbrami vystěhovalo více osob, než kolik se přistěhovalo.

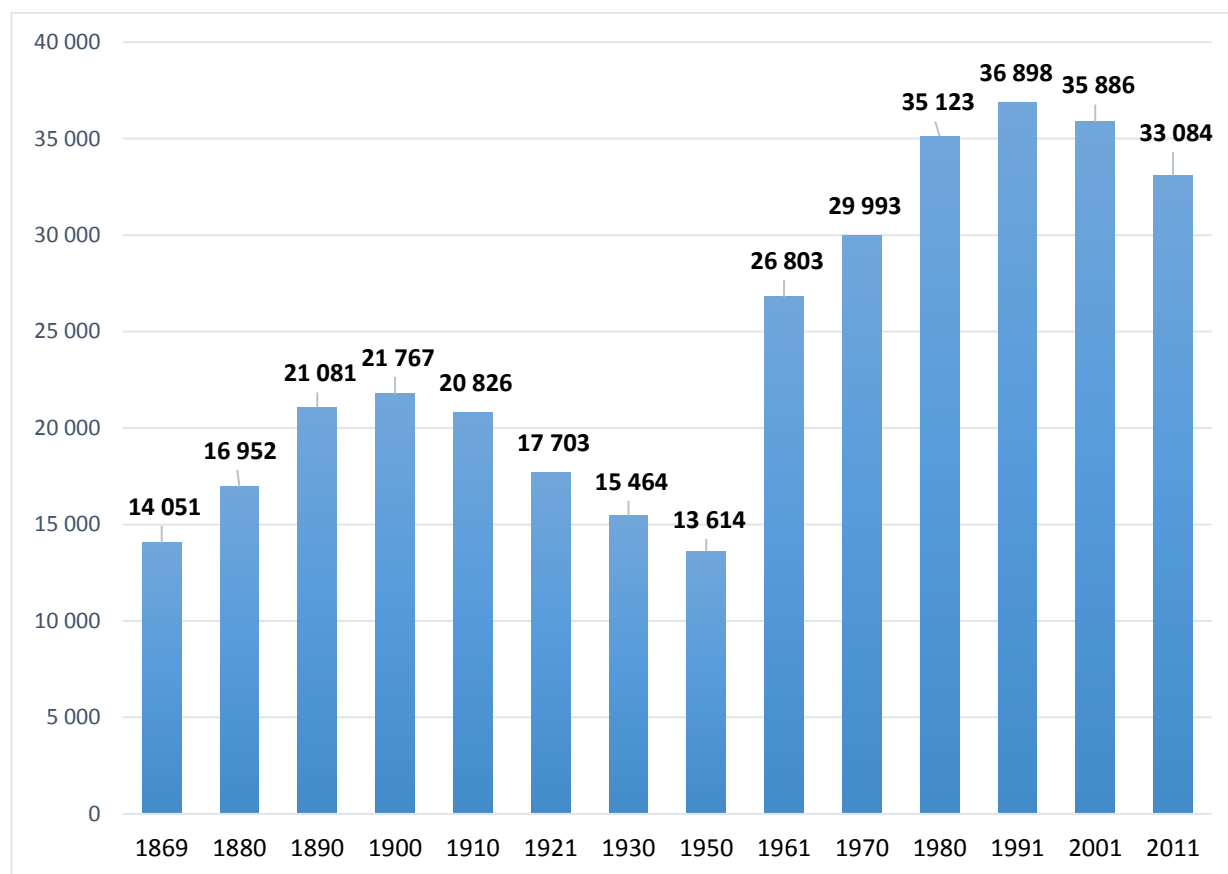
Tabulka 6 – Pohyb obyvatel ve vybraných letech v městě Příbram (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Živě narození		337	339	354	299	350	291
Zemřelí		374	360	331	384	353	421
Přistěhovalí		665	664	710	659	647	654
Vystěhovalí		730	804	763	799	783	779
Přírůstek (úbytek)	přirozený	-37	-21	23	-85	-3	-130
	stěhováním	-65	-140	-53	-140	-136	-125
	celkový	-102	-161	-30	-225	-139	-255

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Následující graf ukazuje výsledky sčítání lidí v Příbrami od 2. poloviny 19. století až do roku 1980, a následně výsledky oficiálního Sčítání lidu, domů a bytů, které probíhá v ČR v desetiletém cyklu od roku 1991. Výsledky ukazují, že nejvyšším počtem obyvatel Příbram disponovala při sčítání v roce 1991, kdy zde žilo 36 898 obyvatel.

Graf 2 - Počet obyvatel podle výsledků sčítání obyvatelstva

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Následující tabulka ukazuje pohyb obyvatelstva v rámci celého okresu ve sledovaném období 2016–2020. Přirozený přírůstek je v rámci okresu rovněž záporný, respektive je zde zaznamenán přirozený úbytek, přírůstek stěhováním je však naopak kladný a v důsledku toho je i celkový přírůstek obyvatel okresu Příbram ve sledovaném období 2016–2020 kladný.

Tabulka 7 – Pohyb obyvatel v okrese Příbram (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)

		2016	2017	2018	2019	2020
Živě narození		1 162	1 230	1 130	1 245	1 116
Zemřelí		1 256	1 236	1 256	1 268	1 457
Přistěhovalí		1 526	1 559	1 775	1 704	1 801
Vystěhovalí		1 399	1 369	1 274	1 355	1 328
Přírůstek (úbytek)	přirozený	-94	-6	-126	-23	-341
	stěhováním	127	190	501	349	473
	celkový	33	184	375	326	132

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)**Cizinci**

Dle nejaktuálnějších údajů z ČSÚ žilo v okrese Příbram k 31. 12. 2019 celkem 3 213 cizinců, z toho 1 353 žen a 1 860 mužů. Dle národnostního složení zde žije nejvíce Ukrajinců (931), kteří jsou dále následováni Slováky (760), Vietnamci (375) a občany původem z Ruské federace (108).

Tabulka 8 – Počet cizinců v okrese Příbram (údaj platný k 31. 12. 2019)

		Nejnovější data		
		okres Příbram [1]		
Počet cizinců	celkem	3 213		
Počet cizinců	ženy	1 353		
Počet cizinců	země EU (bez ČR)	1 325		
	z toho	Slovensko	760	
		Polsko	57	
	ostatní země	1 888		
	z toho	Ukrajina	931	
		Vietnam	375	
Ruská federace		108		

Zdroj: Vlastní tabulka z VDB, ČSÚ, link [zde](#)

Následující tabulky ukazují počty cizinců v okrese Příbram od roku 2004. Od roku 2004 je zaznamenán trend růstu počtu cizinců v okrese Příbram.

Tabulka 9 – Údaje o počtu cizinců v okrese Příbram (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)

		2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
celkem		3 213	3 095	2 832	2 801	2 648	2 625	2 701	2 730	2 795
ženy		1 353	1 298	1 193	1 194	1 133	1 134	1 180	1 188	1 203
země EU (bez ČR)		1 325	1 273	1 185	1 133	1 063	999	965	900	843
z toho	Slovensko	760	740	700	695	671	644	624	575	544
	Polsko	57	58	55	51	50	47	50	47	43
ostatní země		1 888	1 822	1 647	1 668	1 585	1 626	1 736	1 830	1 952
z toho	Ukrajina	931	912	793	797	768	768	798	819	889
	Vietnam	375	356	315	313	293	288	308	313	323
	Ruská federace	108	105	110	109	108	123	128	188	199

Pokračování tabulky:

	31. prosinec 2010	31. prosinec 2009	31. prosinec 2008	31. prosinec 2007	31. prosinec 2006	31. prosinec 2005	31. prosinec 2004
celkem	2 762	2 797	2 929	2 548	2 303	2 050	1 880
ženy	1 179	1 154	1 182	1 019	888	777	756
země EU (bez ČR)	780	827	896	816	670	590	513
z toho							
Slovensko	503	533	603	538	490	435	378
Polsko	44	45	45	45	45	40	40
ostatní země	1 982	1 970	2 033	1 732	1 633	1 460	1 367
z toho							
Ukrajina	903	928	936	913	868	745	677
Vietnam	293	256	230	150	120	118	117
Ruská federace	202	189	176	141	135	134	121

Zdroj: ČSÚ

Shrnutí:

Ve městě Příbram bylo k 31. 12. 2020 evidováno 32 248 obyvatel, přičemž součet obyvatel pro celý okres činil 115 104.

Při rozloze 33,41 km² to představuje hustotu osídlení 965,2 obyvatele na km².

V roce 2020 činil průměrný věk obyvatele Příbrami 44,2 let, což je o 1 rok více, než tomu bylo v roce 2016.

Počet obyvatel každý rok mírně klesá. V roce 2010 žilo ve městě Příbram 34 068 obyvatel, na konci roku 2020 to bylo již 32 248 obyvatel.

Pokles počtu obyvatel lze zaznamenat ve věkové skupině 15–64 let, naopak ve věkové kategorii 0–14 let lze zaznamenat mírný nárůst. Ve věkové kategorii 65 a více let je zaznamenán naopak nárůst, což souvisí se stárnutím populace.

V posledních pěti letech (2015–2020) byl vždy celkový přírůstek obyvatel Příbrami záporný, respektive dochází k úbytku obyvatelstva a k navyšování migračních ztrát.

V okrese Příbram je rovněž zaznamenán přirozený úbytek obyvatelstva (více lidí umírá, než se narodí), ale přírůstek stěhováním je naopak kladný, celkový přírůstek obyvatel je poté díky tomu kladný a počet obyvatel v okrese tak každý rok mírně stoupá.

Dle nejaktuálnějších údajů z ČSÚ žilo v okrese Příbram k 31. 12. 2019 celkem 3 213 cizinců, z toho 1 353 žen a 1 860 mužů. Dle národnostního složení zde žije nejvíce Ukrajinců (931), kteří jsou dále následováni Slováci (760).

2.2.1 SWOT analýza oblasti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Město Příbram je přirozeným centrem a spádovou oblastí regionu.	Počet obyvatel každý rok mírně klesá. Ve sledovaném období se z města více lidí odstěhovalo, než přistěhovalo.
Veřejné dopravní spojení s Prahou je velmi slušně zajištěno.	Zvyšuje se průměrný věk obyvatele města.
Historie města.	Vyšší věkový průměr obyvatel ve srovnání s průměrem ČR i Středočeského kraje.
CHKO Brdy.	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Zvyšující se počet obyvatel starších 65 let - zajištění takového prostředí, které podporuje zdravé stárnutí obyvatel.	Pokles počtu obyvatel ve věkové kategorii 15–64 let. Trend odlivu obyvatel.
Udržení mladých lidí, lidí v produktivním věku na území města Příbram.	
Práce s komunitami a jejich zapojení do plánování a rozvoje města.	
Podpora integrace cizinců.	

2.3 OBČANSKÁ VYBAVENOST A VEŘEJNÉ SLUŽBY

2.3.1 Sociální a návazné služby

Sociální a návazné služby představují soubor činností, které jsou zaměřeny na podporu a pomoc těm, kteří z nějakého důvodu pomoc druhých potřebují. Bez takové pomoci může těmto osobám hrozit sociální vyloučení, či jim mohou z nedostatku péče hrozit zdravotní a jiná rizika. Obecné dělení sociálních a návazných služeb vymezuje sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Forma sociální péče může být terénní (pečovatelská služba, streetworking), ambulantní (různé poradny, nízkoprahová centra) a pobytová (domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením aj.).

Příjemci sociálních a návazných služeb jsou:

- Senioři
- Lidé se zdravotním postižením
- Rodiny s dětmi
- Cizinci, národnostní menšiny, azylanti (žadatelé o azyl)

- Lidé žijící na okraji společnosti
- Osoby závislé, ohrožené závislostí
- Osoby bez přístřeší
- Osoby v krizi

Podle registru poskytovatelů sociálních a návazných služeb je aktuálně v okrese Příbram registrováno 88 subjektů poskytujících sociální a návazné služby. Zastoupeny jsou zde tyto služby¹:

- Odborné sociální poradenství (13)
- Pečovatelská služba (8)
- Domovy se zvláštním režimem (7)
- Odlehčovací služby (7)
- Domovy pro seniory (7)
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (6)
- Denní stacionáře (6)
- Azylové domy (4)
- Sociální rehabilitace (4)
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením (3)
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (3)
- Sociálně terapeutické dílny (3)
- Terénní programy (3)
- Chráněné bydlení (3)
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (2)
- Osobní asistence (2)
- Intervenční centrum (1)
- Podpora samostatného bydlení (1)
- Kontaktní centrum (1)
- Nízkoprahové denní centrum (1)
- Noclehárny (1)
- Terapeutické komunity (1)
- Týdenní stacionáře (1)

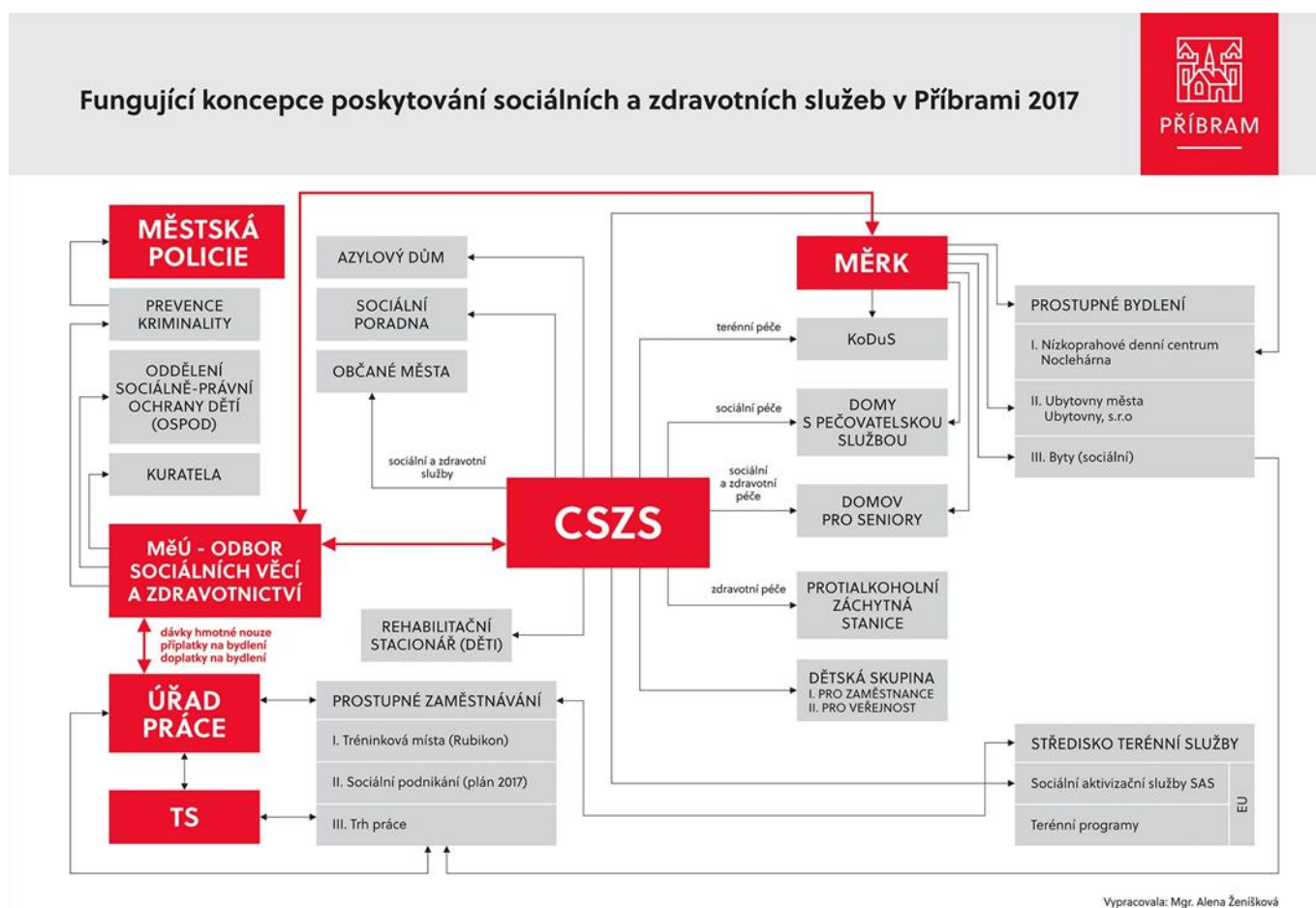
Koncepce poskytování sociálních a zdravotních služeb v Příbrami

Město Příbram má z roku 2017 vytvořenou koncepci poskytování sociálních a zdravotních služeb, jejíž propojení nejlépe vystihuje schéma níže, které je volně dostupné na stránkách města. Z koncepce je zřejmé, že centrálním prvkem je Centrum sociálních a zdravotních služeb spolu s odborem sociálních věcí a zdravotnictví městského úřadu a úřadem práce.

¹ Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, link [zde](#)

Obrázek 6 - Fungující koncepce poskytování sociálních a zdravotních služeb v Příbrami 2017

Zdroj: Oficiální stránky města, link [zde](#)

Sociální bydlení a problematika sociálního začleňování

Město Příbram poskytuje svým občanům sociální byty a byty zvláštního určení, tuto oblast má na starosti *Oddělení sociální a zdravotní péče a sociálního bydlení městského úřadu*. Občané města dle svých potřeb mohou žádat o přidělení bytu v městské ubytovně, o přidělení bytu se zvláštním určením v domě s pečovatelskou službou či o pronájem bytu v *Komunitním domě seniorů Příbram* (tzv. KoDuS).²

Dle Strategického plánu sociálního začleňování je těžištěm sociálního vyloučení v Příbrami právě oblast bydlení.³ Ve městě se nachází lokality s vyšší koncentrací sociálně vyloučených osob (či osob ohrožených sociálním vyloučením). Mezi tyto lokality patří ta místa, kde se nachází ubytovny. V Příbrami se nachází Městská ubytovna (ulice Čs. armády) i ubytovny v soukromém vlastnictví lokálních podnikatelů. Právě poslední zmíněné ubytovny neposkytují svým obyvatelům vhodné prostředí k bydlení a k životu obecně, přestože se zde nachází i děti.⁴

² Zdroj: Oficiální stránky města, link [zde](#)

³ Zdroj: Strategický plán sociálního začleňování města Příbram pro období 2018-2021, volně dostupný, link [zde](#)

⁴ Ve Strategickém plánu jsou uvedeny nevhodné podmínky typu: nefunkční výtahy, plísň, výskyt štěnic.

Dle strategického plánu sociálního začleňování je pro město Příbram specifické, že poměrná část obyvatel těchto lokalit jsou nízkopříjmoví občané, pro které zde není jiná příležitost k bydlení. OSVZ evidoval v roce 2018 více než 60 žádostí o sociální bydlení, přičemž město má k dispozici 32 sociálních bytů.⁵

Analýza Strategického plánu konkrétně identifikovala osoby žijící v sociálním vyloučení z důvodu bytové nouze a rozdělila je do 6 skupin: osoby bez přístřeší (cca 60 osob), osoby ubytované v Azylovém domě města Příbram (cca 100 ročně), neúspěšní žadatelé o ubytování v azylovém domě (cca 80 osob ročně), osoby oficiálně žijící v ubytovnách (cca 800 osob), osoby ne-oficiálně žijící v ubytovnách (cca 100 osob), osoby žijící v sociálním bytě (cca 81 osob).⁶

V rámci návrhové části Strategického plánování sociálního začleňování byly stanoveny tyto priority:

1. Zajištění standardního a dlouhodobého bydlení sociálně slabých domácností.
2. Efektivní řešení problematiky bezdomovectví a situace osob ohrožených ztrátou bydlení.
3. Zajištění systematické spolupráce relevantních úřadů, komisí a organizací za účelem zlepšení bytové situace sociálně slabých domácností ubytovaných v substandardní formě bydlení.

V rámci analýzy Strategického plánu byly vytyčeny i priority pro oblast rodin a sociálních služeb.

1. Soustředit se na problém sociálního vyloučení – přičemž cíle byly následující: zajištění kapacit služeb sociálního poradenství – dluhové poradny, psychologické porady, právní poradny s dopadem na 300 osob v sociální krizi, posílení terénních služeb prevence, posílení služeb sociální práce pro osoby bez přístřeší, a to včetně zdravotnické práce, posílení a podpora práce realizované sociálními pracovníky na obci, a to nejen na území Příbrami, ale v celém ORP.
2. Pokrytí problému dluhů a podpora posílení nezávislého dluhového poradenství v Příbrami – tvorba osobní kalkulačky a vytváření splátkových kalendářů.
3. Změna současného stavu - absence participace sociálně vyloučených osob na veřejném životě města.

Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram

Město Příbram je zřizovatelem příspěvkové organizace s názvem *Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram (CSZS)*. Jedná se o integrovaného poskytovatele sociálních, zdravotních a dalších služeb pro široké spektrum potřeb obyvatel různých věkových skupin.⁷ Konkrétně centrum poskytuje tyto služby: pečovatelskou službu, domov seniorů, azylový dům, sociální poradnu, dětské skupiny a rehabilitační stacionář, nízkoprahové denní centrum a noclehárna, záchytnou protialkoholní stanici a je zde dále středisko terénních služeb. K jednotlivým službám konkrétně níže:

Pečovatelská služba – je poskytována těm, kteří mají z nějakého důvodu sníženou soběstačnost (věk, zdravotní postižení, chronické onemocnění) a kteří potřebují pomoci s péčí o svou osobu. Pečovatelská služba v Příbrami je poskytována v pěti domech s pečovatelskou službou a dále i klientům v jejich domácím prostředí. Kromě služeb, které jsou dány zákonem, jsou poskytovány i tzv. fakultativní, volitelné služby – masáže, hydromasáže, pedikúra, dohled či zajištění dopravy motorovým vozidlem.⁸

⁵ Tento údaj může být již neaktuální. (Zdroj: Strategický plán sociálního začleňování města Příbram pro období 2018-2021, volně dostupný, link [zde](#)

⁶ Údaje jsou převzaty ze Strategického plánu ze srpna 2018.

⁷ Zdroj: CSZS Příbram, link [zde](#)

⁸ Zdroj: CSZS Příbram – Pečovatelská služba, link [zde](#)

Obrázek 7 - Logo Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram

Zdroj: Příbramsko.eu, link [zde](#)

Azylový dům – město zřizuje azylový dům a ubytovat se zde mohou matky s dětmi, otcové s dětmi či celé rodiny s dětmi a samotné ženy, které / kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Kapacita tohoto domu je 22 ubytovacích jednotek (celkem 57 lůžek), k dispozici je zde jeden tzv. krizový pokoj. Kromě poskytnutí ubytování (zpravidla na 1 rok) je uživatelům dále pomáháno při uplatňování práv, obstarávání osobních záležitostí a pro rodiny s dětmi je nabízena i služba poradenství v oblasti vzdělávání u dětí a doučování.⁹ Dle Strategického plánu sociálního začleňování využilo bydlení v azylovém domě v roce 2017 celkem 143 osob.

Obrázek 8 - Azylový dům Příbram

Zdroj: Příbramsko.eu, link [zde](#)

Sociální poradna – se nachází na náměstí T. G. Masaryka v budově bývalého soudu v přízemí a poskytuje odborné sociální poradenství a psychologické služby. Služeb této poradny mohou využít například oběti domácího násilí, oběti trestných činností, osoby bez přístřeší, osoby v krizi, rodiny s dětmi či etnické menšiny. Mezi hlavní poskytované služby patří zprostředkování vhodné návazné sociální či jiné služby, poradenství v sociálních či právních systémech, dluhové poradenství, psychologická pomoc v náročných životních situacích či pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s přirozeným sociálním prostředím. Služby jsou bezplatné a je možné je využít i anonymně.¹⁰ Dle Strategického plánu sociálního začleňování mělo odborné sociální poradenství celkem 1 830 kontaktů.

Středisko terénních služeb – poskytuje sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS) a terénní programy (TP). SAS se poskytuje terénní a ambulantní formou a je určena rodinám s nezaopatřenými dětmi, u kterých je z nějakého důvodu ohrožen jejich vývoj. Tímto důvodem je obecně dlouhodobá krizová sociální situace, kterou rodiče aktuálně bez pomoci nedokáží řešit, a hrozí tak, že jí budou zasaženy i děti v průběhu svého vývoje. Pomoc je zaměřena na rodinu jako na celek a vychází z konkrétních potřeb dané rodiny. Pracovníci SAS se nacházejí v ambulanci, která sídlí

⁹ Zdroj: CSZS Příbram – Azylový dům, link [zde](#)

¹⁰ Zdroj: CSZS Příbram – Sociální poradna, link [zde](#)

v ulici Čs. armády. TP je služba poskytována na území města Příbram a je určena lidem, kteří vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženi. Cílem této služby je zprostředkovat těmto osobám kontakt se společenským prostředím, pomoci jim při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. To konkrétně znamená, že osobám bez přístřeší či osobám, které žijí ve vyloučených komunitách, je poskytována služba pomoci při zajištění bydlení, návratu nebo vstupu na trh práce, řešení dluhové situace.¹¹ Dle Strategického plánu sociálního začleňování zkontaktovali pracovníci SAS v roce 2017 celkem 97 rodin (v roce 2015 zkontaktovali 31 rodin, jde tedy o velký nárůst).

Obrázek 9 - Středisko terénních služeb města Příbram

Zdroj: CSZS Příbram, link [zde](#)

Dětské skupiny (jesle) a rehabilitační stacionář - jediné zařízení tohoto typu v Příbrami, které poskytuje péči zdravým dětem a dětem se zdravotním handicapem. Péčí se rozumí komplexní rehabilitační, výchovná a speciálně pedagogická péče. Jsou zde uplatňovány tyto terapeutické přístupy – canisterapie, speleoterapie, fyzioterapie či muzikoterapie.

Nízkoprahové denní centrum a Noclehárna – nachází se v ulici Čs. armády, jde o ambulantní sociální službu, která nabízí zázemí lidem bez přístřeší. Klienti tohoto centra zde mohou odpočívat, v případě noclehárny přenocovat, zajistit si svou osobní hygienu, je jim zde poskytnuta strava. Nad rámec zajištění těchto základních fyzických potřeb zde klienti mohou využít pomoci odborného individuálního poradenství cíleného tak, aby jim pomohlo vyřešit jejich sociální situaci a nasměrovat je k sociálnímu začleňování. Provoz denního centra i noclehárny je zajišťován každý den, služba nízkoprahového denního centra je poskytována bezplatně, klienti hradí jen symbolickou cenu za stravu, přenocování je poskytováno za úhradu 40 Kč.¹²

Obrázek 10 - Příbramské Nízkoprahové denní centrum a Noclehárna

¹¹ Zdroj: CSZS Příbram – Středisko terénních služeb, link [zde](#)

¹² Zdroj: CSZS Příbram – Nízkoprahové denní centrum a Noclehárna, link [zde](#)

Zdroj: Příbramsko.eu, link [zde](#)

Některé z výše uvedených služeb jsou CSZS realizovány v rámci podpory pro projekty z Evropského sociálního fondu OP Zaměstnanost. Mezi takové projekty patří: Dětská skupina Berušky III. a Dětská skupina Sluníčka III. (jedná se o službu provozu dětské skupiny), Využití prvků metody Sandplay při vedení rozhovoru se seniory, Sandplay jako podpora procesů a validace (metoda komunikace) a reminiscence, Dluhové poradenství jako nástroj pro řešení zadluženosti a předluženosti obyvatel Příbrami, Terénní sociální práce v Příbrami, Nový způsob práce s dětmi ve věku 6–12 let v období rozpadu rodiny aneb Dětský průvodce světem rozvodu. Všechny tyto projekty jsou aktuálně v realizaci.¹³

Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem

Město Příbram zřizuje jeden domov seniorů (při Centru sociálních a zdravotních služeb města Příbram), který disponuje kapacitou 58 lůžek a nabízí ubytování v jedno nebo 2lůžkových pokojích. Mimo rámec ubytovacích, stravovacích a sociálních služeb je zde poskytována odborná fyzioterapeutická péče, pravidelná docházka praktického lékaře a psychiatra do zařízení a dále fakultativní, doplňkové služby – doprava vozem, pedikúra, masáže, nákupy pro klienty. Domov má svou vlastní venkovní zahradu. Pro domov seniorů funguje i „Dobrovolnické centrum centra sociálních a zdravotních služeb“. Dobrovolníci fungují jako společníci pro ty klienty, kteří chtějí někoho blízkého a nemohou jej mít.¹⁴

V okrese Příbram dále nalezneme domov pro seniory v Rožmitále pod Třemšínem (zde je i tzv. domov se zvláštním režimem, Březnici, Milíně, Sedlčanech, Dobříš a v Sedleci-Prčicích. Níže jsou uvedeny kapacity domovů pro seniory v okrese Příbram.

- Centrum Rožmitál pod Třemšínem – 220 lůžek celkem (domov pro seniory, domov se zvláštním režimem)
- Domov Březnice – 35 lůžek v 10 pokojích
- Domov pod hrází, o.p.s. – 34 lůžek v 15 pokojích (4 lůžka jsou pro službu domova pro seniory, 30 lůžek je vyhrazeno službě domova se zvláštním režimem)
- Domov Sedlčany, poskytovatel sociálních služeb - 186 lůžek (služba domov pro seniory), 114 lůžek (domov se zvláštním režimem)
- Domov seniorů Dobříš, příspěvková organizace – 91 lůžek (33 jednolůžkových pokojů, 29 dvoulůžkových pokojů)
- Domov pro seniory – GERIMED a.s. – 52 lůžek

Další organizace poskytující odborné sociální poradenství (detašovaná pracoviště či terénní programy):

¹³ Zdroj: CSZS Příbram – Projekty z Evropského sociálního fondu OP Zaměstnanost v realizaci, link [zde](#)

¹⁴ Zdroj: CSZS Příbram – Dobrovolnické centrum DS CSZS, link [zde](#)

- **Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje, p.o.** – centrum poskytuje pomoc při řešení problémů manželské a partnerské krize, rodinných problémů, výchovných problémů s dětmi, psychosomatických potíží a deprese, domácího násilí, těžkých životních situací, osamělosti či například nezaměstnanosti.
- **Dementia I.O.V, z.ú.** – cílem této organizace je poskytovat pomoc rodinám, které se starají o blízkého člověka s Alzheimerovou nemocí (či některým typem demence). Organizace Dementia realizuje několik projektů na území Středočeského kraje, prostřednictvím kterých v každém z jeho okresů zdarma organizuje svépomocné skupiny a workshopy pro rodinné pečující. V Příbrami se tato setkávání pečujících konají každé 2. úterý v měsíci v přednáškovém sále Knihovny Jana Drdy.¹⁵
- **Magdaléna, o.p.s.** – jedná se o centrum adiktologických služeb, které nabízí širokou škálu zdravotní, sociální a odborné péče uživatelům nelegálních drog, patologickým hráčům, osobám závislým na alkoholu, klientům substitučního programu nebo blízkým osobám těchto uživatelů. Mezi službami, které centrum Magdaléna poskytuje, je výměnný injekční program, informační servis, základní zdravotní ošetření, testování na infekční látky a přítomnost drog v organismu, základní sociálně-právní poradenství, asistenční služba, krizová intervence, individuální a rodinné odborné poradenství a základní servis (nápojový, potravinový, hygienický).¹⁶

Osobní asistenci poskytuje v rámci své místní pobočky v Příbrami **Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.** Posláním této organizace je pomáhat osobám se zdravotním postižením a seniorům při řešení jejich nepříznivé sociální situace. CZPS SK poskytuje nejen odborné sociální poradenství, ale také osobní asistenci a sociálně aktivizační služby.¹⁷

Dobrovolnické centrum Oblastní nemocnice Příbram

Součástí nemocnice v Příbrami je dobrovolnické centrum, které zde funguje již od roku 2006.¹⁸ Centrum organizuje pravidelné i jednorázové aktivity pro pacienty nemocnice. Mezi pravidelné aktivity patří povídání s pacientem na pokoji, hudební odpoledne, výtvarné dílny, hraní her, trénink paměti či procházky. Dobrovolnické centrum slouží pro léčebnu dlouhodobě nemocných, dětské oddělení, chirurgické oddělení, interní oddělení, neurologii a další. V centru pracuje přibližně 25 dobrovolníků, kteří zařídí pravidelné akce a přibližně 10 dobrovolníků, kteří pomáhají s realizací jednorázových akcí. Centrum ve své prezentaci uvádí, že například v roce 2015 věnovali dobrovolníci pacientům celkem 644 hodin času.¹⁹

Shrnutí:

Město Příbram má z roku 2017 vytvořenou koncepci poskytování sociálních a zdravotních služeb

Město Příbram je zřizovatelem příspěvkové organizace s názvem Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram (CSZS). Jedná se o integrovaného poskytovatele sociálních, zdravotních a dalších služeb pro široké spektrum potřeb obyvatel různých věkových skupin.

¹⁵ Zdroj: Dementia – terénní služby, link [zde](#)

¹⁶ Zdroj: Centrum adiktologických služeb Příbram Magdaléna, o.p.s., link [zde](#)

¹⁷ Zdroj: Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje

¹⁸ Zdroj: Dobrovolnické centrum oblastní nemocnice Příbram, link [zde](#)

¹⁹ Zdroj: Prezentace dobrovolnického centra, link [zde](#)

CSZS Příbram poskytuje tyto služby: pečovatelská služba, domov seniorů, azylový dům, sociální poradna, dětské skupiny a rehabilitační stacionář, nízkoprahové denní centrum a noclehárna, záchytná protialkoholní stanice a je zde dále středisko terénních služeb.

Pečovatelská služba v Příbrami je poskytována v pěti domech s pečovatelskou službou a dále i klientům v jejich domácím prostředí.

Město zřizuje azylový dům, ve kterém se mohou ubytovat matky s dětmi, otcové s dětmi či celé rodiny s dětmi a samotné ženy, které / kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

Město zřizuje sociální poradnu, která poskytuje odborné sociální poradenství a psychologické služby. Služeb této poradny mohou využít například oběti domácího násilí, oběti trestných činností, osoby bez přístřeší, osoby v krizi, rodiny s dětmi či etnické menšiny.

Středisko terénních služeb – poskytuje sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS) a terénní programy (TP). SAS se poskytuje terénní a ambulantní formou a je určena rodinám s nezaopatřenými dětmi, u kterých je z nějakého důvodu ohrožen jejich vývoj.

Dětské skupiny (jesle) a rehabilitační stacionář - jediné zařízení tohoto typu v Příbrami, které poskytuje péči zdravým dětem a dětem se zdravotním handicapem.

Nízkoprahové denní centrum a Noclehárna – nachází se v ulici Čs. armády, jde o ambulantní sociální službu, která nabízí zázemí lidem bez přístřeší.

Město Příbram zřizuje jeden domov seniorů, který disponuje kapacitou 58 lůžek a nabízí ubytování v 1 nebo 2lůžkových pokojích. V okrese Příbram se dále nachází 6 domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem.

Osobní asistenci poskytuje v rámci své místní pobočky v Příbrami **Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.** Posláním této organizace je pomáhat osobám se zdravotním postižením a seniorům při řešení jejich nepříznivé sociální situace.

Součástí nemocnice v Příbrami je dobrovolnické centrum, které organizuje pravidelné i jednorázové aktivity pro pacienty nemocnice.

2.3.2 Zdravotnictví

V rámci dostupnosti zdravotní péče je postavení Středočeského kraje „tabulkově“ nejhorší: dle statistik zde připadá nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře (jeden úvazek), a to 349; celorepublikový průměr přitom činí 289 obyvatel na jednoho lékaře, respektive jeden úvazek.²⁰ Do těchto čísel se samozřejmě promítá skutečnost, že hl. m. Praha, které se v rámci tabulkových přehledů nachází na opačné straně (147,7 obyvatel na jednoho lékaře/úvazek), funguje jako určitá spádová oblast a nahrazuje funkci největšího města kraje.

Ve Středočeském kraji se nachází celkem 29 nemocnic pro akutní a následnou péči, 11 odborných ústavů včetně detašovaných pracovišť (z toho jsou 3 léčebny pro dlouhodobě nemocné), 512 ordinací praktického lékaře a 221 ordinací praktického lékaře pro děti a dorost.

Tabulka 10 - Vybrané údaje o zdravotnictví ve Středočeském kraji (údaj platný vždy k 31. 12. daného roku)

	2017	2018	2019
Nemocnice akutní a následné péče	29	29	29
počet lůžek	6 240	6 239	6 147
případy hospitalizace	.	210 409	200 330
Odborné léčebné ústavy ¹⁾	11	11	11

²⁰ Zdroj: Česko v datech – Dostupnost zdravotní péče v Česku, link [zde](#)

počet lůžek	1 727	1 722	1 712
z toho léčebny pro dlouhodobě nemocné	3	3	3
počet lůžek	452	452	452
Samostatné ordinace lékařů:			
praktických pro dospělé	517	520	512
praktických pro děti a dorost	235	226	221
stomatologů	541	544	544
gynekologů	131	130	127
specialistů	755	722	726
Lékárny (včetně odloučených pracovišť)	283	284	284
1) včetně detašovaných pracovišť			

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

K 31. 12. 2019 se v okrese Příbram nacházelo celkem 433 lékařů, z toho 49 bylo zubních lékařů.²¹ Dle údajů portálu *Obce v datech* má Příbram velmi nízký Index praktických lékařů²² – 2,4 (z celkových 10).²³ Index dětských lékařů je na podobné úrovni – 3,0 a index lékáren činí 2,2.²⁴ Vysokou hodnotu má naopak index dojezdu do nemocnice – 9,8.²⁵ Nutno podotknout, že výsledný index téměř poloviny obcí v České republice je vyšší než 9, což je způsobeno tím, že ve většině obcí se nemocnice nachází přímo na jejich území a dojezdový čas do nejbližší nemocnice je tak velmi podobný.²⁶ Dle národního registru poskytovatelů zdravotních služeb se v Příbrami nachází celkem 9 subjektů poskytujících praktické lékařství pro děti a dorost, 23 subjektů všeobecného praktického lékařství a 29 subjektů zubního lékařství.²⁷

Tabulka 11 – Zdravotní pracovníci podle okresů v roce 2019 (údaj platný k 31. 12. 2019, přepočtený na plně zaměstnané)

Kraj, okresy	Lékaři celkem	z toho zubní lékaři	Lékaři na 1 000 obyvatel
Středočeský	4 492	638	3,3
Benešov	367	56	3,7
Beroun	437	54	4,6
Kladno	736	89	4,4
Kolín	437	52	4,3
Kutná Hora	217	35	2,9
Mělník	309	46	2,8
Mladá Boleslav	556	75	4,3
Nymburk	272	42	2,7
Praha-východ	355	62	1,9

²¹ Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje (Zdravotnictví), link [zde](#)

²² Index praktických lékařů je počítán dle Počtu ordinací praktických lékařů v dojezdové vzdálenosti do 30 minut autem od radnice obce a počtem ordinací praktických lékařů na území obce vztahený na počet obyvatel.

²³ Zdroj: Obce v datech – Příbram, link [zde](#)

²⁴ Počet lékáren v dojezdové vzdálenosti do 30 minut od radnice obce a počet lékáren na území obce vztahený na počet obyvatel

²⁵ Doba nezbytná na dojetí k nejbližší nemocnici/ fakultní nemocnici od radnice obce.

²⁶ Zdroj: Obce v datech, Index dojezd.

²⁷ Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, link [zde](#)

Praha-západ	205	49	1,4
Příbram	433	49	3,8
Rakovník	167	29	3,0

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Nemocnice Příbram

V Příbrami se nachází Oblastní nemocnice Příbram, a.s., která je klíčovým poskytovatelem zdravotnických služeb Příbramska a páteřní nemocnicí Středočeského kraje.²⁸ Nemocnice se nachází ve dvou areálech, areál I se nachází v ulici Gen. R. Tesaříka 80, areál II v ulici Podbrdská 269. Oblastní nemocnice Příbram poskytuje zdravotní péči v celém rozsahu medicínského spektra a disponuje širokým spektrem ambulancí, oddělení, center a specializovaných poraden, které zajišťují komplexní péči ve vysokém odborném standardu. Součástí nemocnice je dále paliativní centrum s paliativní poradnou nebo například sociální a odlehčovací lůžka pro osoby se sníženou soběstačností, ať už z důvodu zdravotního postižení či chronického onemocnění.²⁹ Jak je uvedeno výše, v nemocnici funguje dobrovolnické centrum, které zařizuje dobrovolnické činnosti, zejména pravidelné setkávání dobrovolníků s pacienty a jednorázové akce.

Obrázek 11 - Oblastní nemocnice Příbram

Zdroj: Příbramsko.eu, link [zde](#)

Poliklinika RAVAK

Polikliniku v listopadu roku 2003 zakoupila nadnárodní akciová společnost RAVAK, a.s., s cílem vytvořit z polikliniky špičkové zdravotnické zařízení ambulantního typu s co nejširším spektrem zdravotnických profesí.³⁰ Poliklinika zajišťuje zdravotní péči napříč těmito obory: alergologie, fyzioterapie, gynekologie, chirurgie, imunologie, kardiologie, kineziologie, kožní lékařství, neurologie, oční lékařství, ORL, ortopedie, pediatrie, plicní oddělení, praktické lékařství, psychiatrie, psychologie, rehabilitace, urologie a zubní lékařství. Dále se tu nachází dětské poradny, laboratoř, lůžkové oddělení, rentgen a ultrazvuk – sonografie. Součástí polikliniky je lékárna, prodejna zdravé výživy a Klub rodičů a dětí Amálka (plavání kojenců a batolat, aquaerobic).³¹

²⁸ Město Příbram není zřizovatelem Oblastní nemocnice Příbram, a.s.

²⁹ Zdroj: Nemocnice Příbram, link [zde](#)

³⁰ Zdroj: Poliklinika RAVAK, link [zde](#)

³¹ Zdroj: Poliklinika RAVAK, link [zde](#)

Domácí péče

Domácí péči v Příbrami zajišťuje například Domácí péče Andělka (při oblastní nemocnici) či tým společnosti s názvem Sestřička. Domácí péče Andělka zajišťuje běžnou škálu služeb hrazených ze zdravotního pojištění (jako je například podávání léků, aplikace všech typů injekcí, aplikace infuzí, měření fyziologických funkcí, převazy ran, odběry krve apod.), ale i další řadu nadstandardních služeb – nutriční poradenství, ergoterapie, fyzioterapie, porodní asistentství, laktační poradenství a jiné.³² Dalším poskytovatelem domácí péče je tým Sestřička – Příbramsko. Tento poskytovatel mimo klasické služby domácí péče nabízí i paliativní péči – komplexní péči o pacienta v závěru života ve vlastním prostředí. Paliativní péče je zajišťována prostřednictvím multidisciplinárního týmu složeného z lékařů, sester, psychoterapeutů a sociálních pracovníků.³³

Lékařská pohotovostní služba

Lékařskou pohotovostní službu na Příbramsku zajišťuje Oblastní nemocnice Příbram. Nachází se zde dětská pohotovost a pohotovost pro dospělé a rovněž zubní pohotovost. Dětská ambulance se nachází v areálu I (pavilon N). Pohotovost pro dospělé se nachází v areálu II (pavilon H, přízemí) a zubní pohotovost se rovněž nachází v areálu II (pavilon H, 1. patro).

Základny zdravotnické záchranné služby

Výjezdová základna Zdravotnické záchranné služby Středočeského kraje, p.o., se nachází přímo v Příbrami, v rámci okresu se další výjezdové základny nacházejí v Dobříši, Březnici, Sedlčanech a Krásné Hoře.

Lékárny a Lékárny s nepřetržitým provozem

V Příbrami se nachází celkem 12 lékáren, žádná lékárna nedisponuje nepřetržitým provozem. Nejbližší non stop lékárna se tak nachází například v Plzni – Lipová lékárna v ulici Alej Svobody či lékárna v Thomayerově nemocnici v Praze.

Shrnutí:

V rámci dostupnosti zdravotní péče je postavení Středočeského kraje „tabulkově“ nejhorší: dle statistik zde připadá nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře (jeden úvazek), a to 349; celorepublikový průměr přitom činí 289 obyvatel na jednoho lékaře, respektive jeden úvazek.

Dle národního registru poskytovatelů zdravotních služeb se v Příbrami nachází celkem 9 subjektů poskytujících praktické lékařství pro děti a dorost, 23 subjektů všeobecného praktického lékařství a 29 subjektů zubního lékařství.³⁴ Chybí zubní lékaři. Chybí pohotovost ORL – musí se jet do Prahy!!!

V Příbrami se nachází Oblastní nemocnice Příbram, a.s., která je klíčovým poskytovatelem zdravotnických služeb Příbramska a páteřní nemocnicí Středočeského kraje. Město Příbram není jejím zřizovatelem.

Ve městě se rovněž nachází poliklinika, kterou v listopadu roku 2003 zakoupila nadnárodní akciová společnost RAVAK, a.s., s cílem vytvořit z polikliniky špičkové zdravotnické zařízení ambulantního typu s co nejširším spektrem zdravotnických profesí.

Domácí péči v Příbrami zajišťuje například Domácí péče Andělka (při oblastní nemocnici) či tým společnosti s názvem Sestřička.

Lékařskou pohotovostní službu na Příbramsku zajišťuje nemocnice Příbram, je zde dětská pohotovost a pohotovost pro dospělé a rovněž zubní pohotovost.

³² Zdroj: Nemocnice Příbram – Domácí péče Andělka, link [zde](#)

³³ Zdroj: Příbramsko - Sestřička, link [zde](#)

³⁴ Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, link [zde](#)

V Příbrami se nachází celkem 12 lékáren, žádná lékárna nedisponuje nepřetržitým provozem.

2.3.3 Školství

Ve Středočeském kraji se nachází celkem 797 mateřských škol a 559 škol základních. V okrese Příbram se nachází 73 mateřských škol, které navštěvuje celkem 4 231 dětí, a 54 základních škol s celkovým počtem 5 115 žáků.³⁵ Další doplňující údaje – počty tříd, počty učitelů předkládá tabulka níže.

³⁵ Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Středočeského kraje – 2020 – Vzdělávání, link [zde](#)

Tabulka 12- Mateřské a základní školy podle okresů ve školním roce 2019/2020

Kraj, okresy	Mateřské školy				Základní školy			
	školy	třídy	děti	učitelé	školy	třídy	žáci	učitelé
Středočeský kraj	797	2 306	51 347	4 586	559	6 465	133 141	8 836
Benešov	52	159	3 532	310	38	488	9 640	650
Beroun	64	171	3 678	335	47	440	9 215	627
Kladno	85	255	5 713	503	62	757	15 770	1 014
Kolín	61	162	3 814	328	41	490	9 871	663
Kutná Hora	40	104	2 401	212	33	333	6 420	456
Mělník	56	172	3 877	342	51	500	10 424	693
Mladá Boleslav	66	201	4 479	398	45	581	12 230	776
Nymburk	62	169	3 790	348	42	487	10 127	679
Praha-východ	111	350	7 635	696	67	896	19 193	1 219
Praha-západ	85	286	6 178	556	51	684	14 623	961
Příbram	73	185	4 231	373	54	543	10 513	735
Rakovník	42	92	2 019	184	28	266	5 115	365

Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Mateřské školy

Město Příbram zřizuje aktuálně 14 mateřských škol s maximální kapacitou 1 334 míst. Aktuální počet dětí navštěvujících mateřské školy v Příbrami činí 1 260. Největší kapacitou disponuje MŠ Jana Drdy – 212 míst se 4 třídami pro 25 dětí a 4 třídami pro 28 dětí. Naopak nejmenší kapacitou disponuje Waldorfská Mateřská škola – 36 míst (1 třída pro 25 dětí a 1 třída pro 11 dětí). V MŠ Jungmannova je nejvyšší počet dětí na 1 pedagoga – 13,5.

Tabulka 13 – Přehled mateřských škol a dalších souvisejících údajů, školní rok 2020/2021

	Současný počet dětí ve školce	Kapacita míst	Počet dětí přijatých u zápisu	Počet dětí nepřijatých	Počet žádostí o přijetí	Počet pedagogů	Počet dětí na třídu	Počet dětí na pedagoga
MŠ V Zahradě	50	50	14	3	22	6	25	8,33
MŠ Kličkova vila	50	50	14	17	42	5	25	10
MŠ Klubíčko	74	80	24	8	37	7	25	10,57
MŠ Perníková chaloupka	75	84	21	6	46	7	25	10,71
MŠ 28. října	75	84	17	27	44	8	25	9,37
MŠ Bratří Čapků	176	196	54	4	59	17	24	10,35
MŠ Pohádka	98	105	37	0	37	9	2 třídy 24 dětí, 2 třídy 25 dětí	10,88
MŠ Jana Drdy	207	212	46	23	80	18	4 třídy 25 dětí, 4 třídy 28 dětí	11,5

MŠ Jungmannova	108	110	30	0	42	8	3 třídy 28 dětí, 1 třída 26 dětí	13,5
MŠ Školní	192	208	45	5	64	17	24	11,29
MŠ pod Svatou Horou	40	40	14	11	25	4	1 třída 22, 1 třída 18 dětí	10
Alternativní MŠ	40	40	9	0	9	4	20	10
MŠ Rybička	39	39	10	2	20	6	1 třída 19 dětí, 1 třída 20 dětí	6,5
Waldorfská MŠ	36	36	14	9	23	4	1 třída 25 dětí, 1 třída 11 dětí	9

Zdroj: Vlastní databáze zřizovatele – města Příbram

Dle údajů portálu **Obce v datech** se index kapacity mateřských škol v Příbrami nachází na škále s hodnotou 5,7 (z celkových 10). Tento ukazatel představuje celkový součet povolených cílových kapacit mateřských škol ve správním obvodu obce vztažený k celkovému počtu dětí ve věku 3 až 5 let, informace o kapacitě mateřských škol vychází ze statistik Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky za školní rok 2019/2020.³⁶ Přesto, že hodnota 5,7 není příliš vysoká, jedná se o 2. nejvyšší hodnotu v rámci Středočeského kraje. Celková kapacita všech mateřských škol činí 1 334, přičemž dle tabulky výše aktuálně mateřské školy v Příbrami navštěvuje 1 260 dětí. Šest mateřských škol má aktuálně zcela plnou kapacitu.

Základní školy

Město Příbram je zřizovatelem 7 základních škol. Ve městě je možnost navštěvovat školu alternativního směru, a to konkrétně Waldorfskou školu. Velmi pozitivní je, že je zde Waldorfská mateřská škola, základní škola i střední škola, a pro žáky je tak zajištěna kontinuita vzdělávání v tomto směru.

Občané mají rovněž možnost využít i nabídky soukromého vzdělávání. All Stars School – mateřská škola a základní škola, s.r.o. otevřela v září 2021 mateřskou školku o kapacitě 57 dětí a první stupeň základní školy. All Stars School nabízí dětem nadstandardní více-jazyčnou výuku a jejím cílem je poskytovat takový program, aby děti vycházející z této školy mohly dál studovat jak na českých, tak i zahraničních školách.

Tabulka 14 - Přehled základních škol a dalších souvisejících údajů, školní rok 2020/2021

	Celkový počet žáků za školu	Celkový počet nově přijatých žáků (1. ročník)	Celkový počet pedagogů	Počet tříd	Školní družina počet žáků	Školní družina počet pedagogů (vychovatelé)	Počet žáků na třídu (průměr)	Přepočtení na plně zaměstnané pedagogy
ZŠ pod Svatou Horou	577	52	47	25	267	9	23,08	33,6
ZŠ Březové Hory	422	44	33	18	100	4	23,44	28,7
ZŠ Bratří Čapků	502	66	36	23	180	6	21,83	31,8

³⁶ Zdroj: Zdroj: Obce v datech – Příbram, link [zde](#)

ZŠ Jiráskovy sady	575	59	48	23	189	6	25,00	32,3
ZŠ 28. října	671	78	65	28	272	9	23,96	38,8
ZŠ Školní	783	73	49	34	251	9	23,03	45,6
Waldorfská škola - MŠ, ZŠ a SŠ	207	24	MŠ 4 ZŠ 31 SŠ 26	9	90	5	23,00	MŠ - 3,5 ZŠ - 11,6 SŠ - 15,7

Místní plán inkluze

Jako příloha Strategického plánu sociálního začleňování města Příbram pro období 2018 – 2021 byl vytvořen Místní plán inkluze (dále jen MPI) města Příbram pro období 2020–2022. Na MPI spolupracovala Agentura pro sociální začleňování spolu s lokálními aktéry vzdělávání. Ambicí MPI 2020–2022 je přispět ke zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků v Příbrami, podporovat zavádění těch přístupů, metod a postupů, které zabrání negativní dopadům sociálního vyloučení některých místních obyvatel a jejich dětí.³⁷ Cílovou skupinou MPI jsou děti (žáci), rodiče, pedagogové a samotné instituce (rozdělené zde do typu „A“ – město samotné a jeho školy a „B“ – neziskové a příspěvkové organizace. V rámci analytické části MPI byla zjištěna rozdělena na skupinu „Personální opatření na podporu škol“ a „Opatření na přímou podporu dětí (žáků) a jejich rodičů.“ V rámci personálních opatření respondenti jednoznačně nejlépe hodnotili zřízení pozice školního psychologa ve dvou ZŠ. Vedle pozice školního psychologa hodnotili i pilotní projekt – pozice koordinátorů inkluze na škole. Koordinátoři působili na 5 místních školách (z celkových 7) s úvazkem cca 0,2. Tuto pozici však respondenti nehodnotili v závěru tak přínosnou jako pozici školního psychologa, jak je ve zprávě dále uvedeno, důvodem byl s největší pravděpodobností fakt, že v praxi pozici koordinátora inkluze vykonávali ředitelé školy. Velmi příznivě byla také hodnocena pozice školních asistentů. Na pěti školách působil v letech 2016-2019 celkem 12 školních asistentů, jejich přínos je zaznamenán především v pomoci a odlehčení učitelům a samozřejmě v pomoci jednotlivým žákům. Z dotazování respondentů vyplynulo, že dochází i k situacím, kdy právě školní asistent pomáhá řešit závažné situace. Při analýze dále vyplynulo, že respondenti velmi oceňují kroužky pro děti (žáky), které podle nich přispívají k prevenci školní neúspěšnosti a usnadňují integraci sociálně znevýhodněných žáků (jsou zdarma). Dalším pozitivní činností bylo hodnoceno doučování. V letech 2016-2019 doučovali na příbramských školách vedle pedagogů také školní asistenti. Doučování pomáhá dětem (žákům) nejen s pochopením probíraného učiva, ale motivuje je i k domácí přípravě.³⁸

V rámci návrhové části MPI poté byly definovány 3 dílčí cíle, ke kterým se vážou jednotlivá opatření.

Dílčí cíl I: V Příbrami budou podporovány instituce a jejich vzájemná spolupráce (cílová skupina: instituce)

Opatření I. 1. Město podpoří vznik pracovní pozice koordinátor inkluze

Opatření I. 2. Odbor školství, kultury a sportu rozvine spolupráci se sociálním odborem, Centrem sociálních a zdravotních služeb a OSPOD

Opatření I. 3. ŠPP navýší kapacity a budou spolupracovat s koordinátorem inkluze na obci

Opatření I. 4. MŠ a ZŠ spolupracují při přechodu dětí/ žáků

Dílčí cíl II. Pedagogičtí pracovníci a zaměstnanci škol budou podpořeni dalším vzděláváním a rozvojem (cílová skupina pedagogičtí pracovníci a zaměstnanci škol)

Opatření II. 1. Pedagogové a zaměstnanci škol se pravidelně vzdělávají v kurzech profesního rozvoje

³⁷ Zdroj: Místní plán inkluze města Příbram, pro období 2020-2022, link [zde](#)

³⁸ Zdroj veškerých analytických zjištění: Místní plán inkluze města Příbram, pro období 2020-2022, str. 12-13, link [zde](#)

Opatření II. 2. Pedagogové a zaměstnanci škol si vyměňují profesní zkušenosti

Opatření II. 3. Na ZŠ se zvýší počet koordinátorů inkluze

Opatření II. 4. Na ZŠ a MŠ v Příbrami se zvýší počet speciálních pedagogů

Opatření II. 5. Na ZŠ v Příbrami se zvýší počet školních psychologů

Opatření II. 6. Na MŠ a ZŠ v Příbrami se zvýší počet školních asistentů

Dílčí cíl III. Bude podpořen osobní a sociální rozvoj dětí a žáků a rozvíjeno kariérové poradenství (cílová skupina - děti, žáci a jejich rodiče)

Opatření III. 1. Na ZŠ a MŠ vzniknou nové pozice poradců pro rodiče a pedagogy

Opatření III. 2. Na ZŠ bude posílena pozice kariérových poradců

Opatření III. 3: Rozšíří se nabídka příležitostí k osobnímu, sociálnímu a emočnímu rozvoji dětí/žáků

Nízkoprahové zařízení Bedna

Na adrese Budovatelů 116 se nachází nízkoprahové zařízení Bedna, které je tu pro děti a mladé lidi od 6 do 20 let a poskytuje ambulantní (klub) a terénní formu služby.³⁹ Klub slouží jako bezpečné prostředí, kde děti a mladí lidé mohou trávit volný čas, setkávat se s vrstevníky, je jim zde nabízena široká škála volnočasových aktivit a možnost individuálního doučování. Dětem a mladým lidem je vždy poskytnuta rada, pomoc či podpora, pokud to jejich situace vyžaduje. V klubu jsou dětem k dispozici 3 pracovníci. Terénní forma služby působí ve vybraných lokalitách města, kde hrozí sociální vyloučení, pozornost je dále soustředěna na místa, kde se spontánně setkávají mladí lidé. V terénu jsou obvykle k dispozici 2 pracovníci, kteří se pohybují v ulicích města a aktivně kontaktují děti a mladé lidi. Pracovníci obecně monitorují situaci ve městě.

Shrnutí:

Město Příbram zřizuje aktuálně 14 mateřských škol s maximální kapacitou 1 334 míst. Aktuální počet dětí navštěvujících mateřské školy v Příbrami činí 1 260.

Dle údajů portálu **Obce v datech** se index kapacity mateřských škol v Příbrami nachází na škále s hodnotou 5,7 (z celkových 10). S tímto skóre se město Příbram nachází na 2. místě indexu kapacity mateřských škol ve Středočeském kraji.

Město Příbram je zřizovatelem 7 základních škol.

Přípravná třída na ZŠ Bratří Čapků

Ve městě je možnost navštěvovat školu alternativního směru, a to konkrétně Waldorfskou školu (MŠ, ZŠ i SŠ).

Aktuálně je realizován Místní plán inkluze (2020–2022), který vznikl jako příloha Strategického plánu sociálního začleňování města Příbram pro období 2018–2021.

2.3.4 SWOT analýza oblasti

SILNÉ STRÁNKY

SLABÉ STRÁNKY

³⁹ Zdroj: Oficiální stránky: Ponton, projekt Bedna, link [zde](#)

Možnost alternativního vzdělávání v rámci primárního i sekundárního stupně (Waldorfská škola - MŠ, ZŠ i SŠ).	Nižší počet sociálních bytů a jiných možností sociálního bydlení.
Místní plán inkluze – podpora pozic školního psychologa, koordinátora inkluze a školního psychologa.	Existence lokalit s vyšší koncentrací sociálně vyloučených obyvatel (či obyvatel ohrožených sociálním vyloučením).
Městské jesle – pro zdravé i handicapované děti od jednoho roku, terapeutické přístupy.	
Centrum sociálních a zdravotních služeb jako integrovaný poskytovatel služeb. Množství sociálních a návazných služeb.	
Strategický plán sociálního začleňování města Příbram pro období 2018-2021.	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Stárnutí populace – podpora dobrovolnictví a mezigenerační spolupráce, podpora aktivního stárnutí.	Kapacity MŠ.
Práce s daty v oblasti školství.	Děti (žáci) žijící v sociálně vyloučených lokalitách.
Síťování a spolupráce poskytovatelů sociálních služeb.	Nižší počet specializovaných lékařů a ordinací zubních lékařů. Stárnutí lékařů – není za ně náhrada
V rámci pečovatelské služby humanizace a posun směrem k osobní asistenci. Podpora deinstitucionalizace.	

2.4 SPRÁVA A ŘÍZENÍ MĚSTA A ÚŘADU

2.4.1 Vedení města

Volební období 2018–2022

Zastupitelstvo má 25 členů a je v něm zastoupeno 7 politických uskupení.

- ANO 2011 (12 mandátů)
- TOP 09 (5 mandátů)
- KSČM (2 mandáty)
- ODS (2 mandáty)
- Šance pro Příbram (2 mandáty)
- Česká pirátská strana (1 mandát)
- Příbramáci pro Příbram (1 mandát)

Městu vládne koalice ANO 2011 a Příbramáků pro Příbram

Rada města má 7 členů

- 6 ANO 2011 (starosta, 1. místopředseda, místopředsedka)
- 1 Příbramáci pro Příbram

ZM, respektive RM zřizují jako své poradní orgány výbory a komise. Níže je uveden aktuální seznam výborů a komisí.

Výbory:

- Finanční výbor
- Kontrolní výbor

Komise:

- Komise dopravní
- Komise bytová
- Komise kulturní, letopisecká a památková
- Komise zahraniční
- Komise zdravotní a sociální
- Komise pro mládež, tělovýchovu a sport
- Komise pro realizaci majetku města
- Komise pro výchovu a vzdělávání
- Komise pro životní prostředí, ekologii a zeleň ve městě
- Komise Smart City

2.4.2 Městské organizace

Město Příbram má 2 typy městských organizací – příspěvkové organizace, organizační složky, organizace se zvláštním statutem (městská policie) a společnost s ručením omezeným.

Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace (právní osoba veřejného práva zřízená k plnění úkolů ve veřejném zájmu; jde o veřejnoprávní neziskové organizace) - Příbram má následující příspěvkové organizace:

- Školy a školská zařízení (24 mateřských škol, základních škol, uměleckých škol a školních jídelen)
- Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram
 - jedná se o integrovaného poskytovatele sociálních, zdravotních a dalších služeb pro občany, mezi

poskytované služby patří:

- Pečovatelská služba
 - Domov seniorů
 - Azylový dům
 - Sociální poradna
 - Středisko terénních služeb
 - Dětské skupiny a rehabilitační stacionář
 - Nízkoprahové denní centrum a Noclehárna
 - Záchytná protialkoholní stanice
- Galerie Františka Drtikola Příbram
 - Kulturní zařízení, město Příbram ve spolupráci s Uměleckoprůmyslovým museem v Praze otevřelo v Zámečku–Ernestinu stálou expozici, která je věnována jednomu z nejslavnějších příbramských rodáků – světově uznávanému fotografovi Františku Drtikolovi (1883 Příbram – 1961 Praha).
 - Divadlo A. Dvořáka Příbram
 - Kulturní zařízení – součást kulturního domu vybudovaného v 60. letech 20. století. Divadlo obsahuje dvě scény (velká – kapacita 427 diváků, malá 146 diváků). V budově divadla funguje dále kino, estrádní sál a D-klub. Mezi komerční aktivity tak patří: pronájmy, občerstvení, autodoprava, půjčovna a šití kostýmů, reklama, výlep plakátů, představení na objednávku, prohlídky divadla.
 - Knihovna Jana Drdy
 - Kulturní zařízení – knihovna s více než stoletou tradicí. V roce 2018 došlo k významné rekonstrukci. Knihovna je významným kulturním prostorem města, několik let knihovna připravovala spolu se zdejšími knihkupectvími Hyšpler - Olšanská v příbramské sokolovně Ples knihy. Dodnes v měsíci říjnu pořádá seriál zajímavých pořadů a koncertů nazvaný Měsíc pro duši. Organizuje a připravuje zajímavé besedy se spisovateli a známými osobnostmi. Knihovna Jana Drdy každoročně vyhlašuje literární soutěž pro mládež Příbram Hanuše Jelínka.
 - Sportovní zařízení města Příbram
 - Organizace nabízející široké portfolio služeb z oblasti sportu, kultury, zábavy a rekreace včetně ubytování. Organizace je rozdělena do 3 základních středisek: Plavecký bazén (aquapark, sportovní hala, ubytování), Zimní stadion (zimní stadion, ubytování) a Nový rybník (koupaliště s atrakcemi, adventure golf, minikemp). Provozované prostory:
 - Aquapark
 - Zimní stadion
 - Sportovní hala
 - Letní kino
 - Areál Nový rybník
 - Adventure golf
 - Skatepark
 - Venkovní sportoviště
 - Chata Granit
 - Technické služby města Příbrami, příspěvková organizace
 - Organizace zajišťující prakticky veškeré činnosti související se správou města v oblasti údržby veřejných prostranství a majetku města, v oblasti odpadového hospodářství či správy hřbitova. Mezi služby, které zajišťují Technické služby, patří:
 - Veřejné osvětlení a parkoviště
 - Veřejná zeleň

- Svoz komunálního odpadu
- Komunikace, stavební činnosti
- Čištění města a zimní údržba
- Odtah vozidel
- Vyjádření ke stavbám
- Dětská hřiště
- Psí útulek
- Správa hřbitova
- Sběrný dvůr, kompostárna
- Reklamy

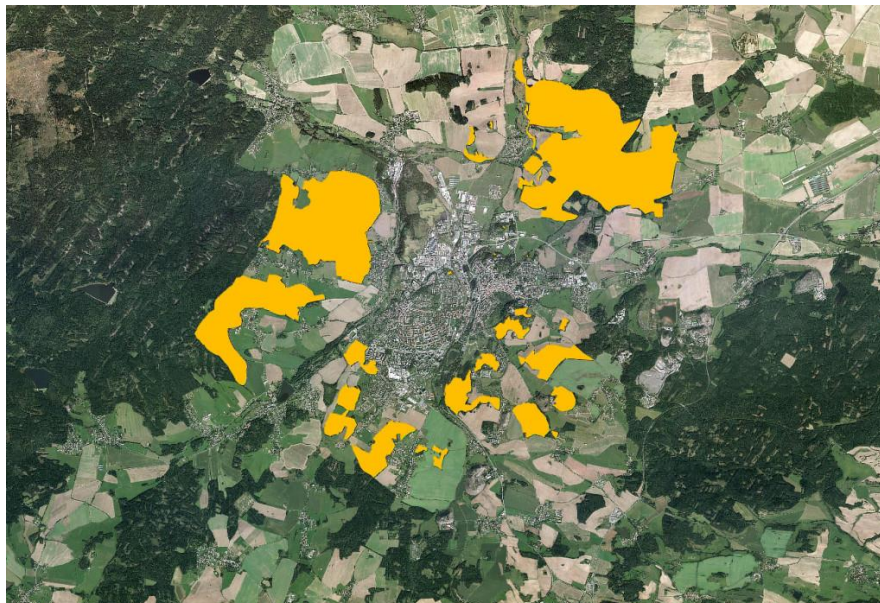
Organizační složky

- Městská realitní kancelář
 - Organizační složka zajišťující správu bytového fondu v majetku města Příbram, prodej uvolněných bytů tzv. obálkovou metodou, převod bytů do vlastnictví oprávněným nájemníkům.
- Městské kulturní centrum Příbram (MKC)
 - Organizační složka města zřízená v září 2019. Náplní práce MKC Příbram je organizace, realizace a koordinace kulturních a společenských akcí pořádaných na území města Příbram. Pod MKC Příbram spadá také program Junior klubu, Lesního divadla Skalka nebo Letního kina. Mezi zásadní akce pořádané v rámci pracovní činnosti MKC Příbram jsou Čarodějnice, Vítání slunovratu, Novák Fest, Svatohorská šalmaj nebo adventní akce na příbramských náměstích.

Městské firmy

- Městské lesy Příbram
 - Společnost s ručením omezeným, která obhospodařuje území o rozloze cca 1250 ha lesů. Na hospodaření společnosti navazuje řada jiných činností souvisejících s lesem a lesnictvím. Např. péče o rybníky, louky a zemědělskou půdu ve správě společnosti nebo údržba, opravy hájoven a provozních budov, opravy a údržba lesních cest a v neposlední řadě myslivecké hospodaření ve spravovaných honitbách. Společnost dále nabízí k prodeji štípané palivové dřevo ve svém skladu v areálu ČOV Příbram.

Obrázek 12: Lesní plochy ve správě Městských lesů Příbram s.r.o.

Zdroj: Městské lesy Příbram s. r. o.

Ostatní

- Městská policie Příbram

2.4.3 Komunikace, otevřenost, transparentnost, Smart City

Komunikace

Město Příbram vydává svůj vlastní zpravodaj s názvem Kahan (zpravodaj vychází každý měsíc, výjimku tvoří letní období, kdy vychází jedno číslo za červenec a srpen). Obyvatelům je distribuován zdarma do poštovních schránek, dále je k dispozici v elektronické a audio verzi.

Klíčovým komunikačním kanálem jsou internetové stránky (pribram.eu). Vzhledem k tomu, že internetové stránky jsou stále jedním z dominantních komunikačních kanálů pro územní samosprávy, je současná podoba webových stránek města Příbram vhodná. Odpovídá současným trendům uživatelské přívětivosti a nabízí přehledně všechny základní informace a odkazy na „životní situace“.

Dále město využívá řadu subdomén pro vybrané oblasti života ve městě:

- kalendar.pribram.eu
- poznejpribram.cz
- bezpecnapribram.cz, apod.

Dalšími komunikačními nástroji jsou sociální sítě:

- Facebook města a Facebook pro značku „Poznej Příbram“ (cca 7,5 tis. sledujících)
- Instagram pro cestovních ruch – Poznej Příbram (cca 4,3 tis. sledujících)
- YouTube (296 odběratelů)

Město Příbram dále disponuje poměrně novou mobilní aplikací pro občany – Příbram v mobilu. Ta je určena především k informovanosti obyvatel o dění ve městě, včetně praktických záležitostí (webové kamery, přehled MHD atp.) Aplikace je zcela zdarma. Funkcionality:

- aktuální přehled kulturních, sportovních a společenských akcí pořádaných v Příbrami,
- novinky z Příbrami – nejdůležitější aktuality z městského úřadu, jeho organizací a dalších subjektů,
- úřední deska města,
- popis a kontaktní údaje městského úřadu (vedení města, jednotlivé odbory a další organizace),
- zobrazení webových kamer,
- průvodce po památkách a zajímavých místech v Příbrami pro občany i návštěvníky,
- přehled MHD jízdních řádů (včetně odjezdů a informací o aktuálních zpožděních), parkovacích zón, parkovišť a možnost platby parkovného,
- hlášení závad (reportování závad ve městě).

Mezi další komunikační kanály patří:

- elektronická úřední deska (<http://edeska.pribram.eu/eDeska/>),
- Infoservis - newsletter 1x týdně (3367 registrovaných e-mailů), krizové SMS zprávy (5008 registrovaných telefonních čísel),
- Minutky z radnice – video každých 14 dní,
- Portál občana.

Práce s komunitami a participace

Již čtvrtým rokem funguje tzv. participativní rozpočet pod názvem „Společně pro Příbram“ odkaz: <https://vote.d21.me/cs/info/SpolecneProPribram>, kde mohou obyvatelé Příbrami vybírat / podpořit projekty, které

preferují. Hlasování se účastní pravidelně kolem 2000 obyvatel Příbrami (2018 – 2498 hlasujících, 2019 – 1251, 2020 – 2042). Mezi projekty podpořené díky participativnímu rozpočtu patří:

- Pribram.nakole.cz - cyklistická koncepce města Příbram (2018)
- Renovace laviček v okolí Svaté Hory (2018)
- Přes Kaňku bezpečně na Padák a lesopark Hatě (2018)
- Drkoláč – přírodní cyklostezka, místo pro hry, setkávání a odpočinek (2019)
- Svatohorská alej – rekultivace, lavičky, prořez (2019)
- Luční kvítí nad Haldou – relaxace/venkovní výuka (2019)
- Park pod Svatou (2020)
- Oddychová zóna Nová Hospoda (2020)

Ad hoc jsou rovněž nabízeny ankety dle témat nebo lokalit. Ovšem v tomto směru lze konstatovat, že využití tohoto nástroje není ještě plně rozvinuto a nabízí určitý potenciál k dalšímu rozvoji i práci s komunitami a participací.

Město rovněž realizuje pro školy, které zřizuje, „školní participativní rozpočet“ – finanční alokace 20.000 Kč pro každou školu, v roce 2022 startuje druhý ročník.

Elektronizace

Na městském úřadu je možné se elektronicky objednat na následující agendy:

- Žádost o občanský průkaz
- Žádost o cestovní pas
- Žádost o občanský průkaz i cestovní pas
- Nahlášení ztráty, odcizení, poškození OP
- Výdej dokladů
- Registr vozidel
- Registr vozidel – technici
- Registr řidičů

Rozsah činností, na které je možné se online objednat, je ve srovnání s většinou jiných územních samospráv III. typu poměrně široký, nicméně chybí například možnosti elektronické rezervace pro objednání platby místních poplatků, které jsou v jiných městech běžné.

Transparentnost a otevřenost

Město Příbram nabízí prostřednictvím odkazu na Monitor Ministerstva financí ČR možnost pro zájemce jednoduše a uživatelsky přívětivě zjistit:

- přehled výdajů a příjmů (rozklikávací rozpočet),
- přehled hospodaření příspěvkových organizací.

Mezi další zdroje obdobných dat patří:

- úřední deska,
- registr smluv,
- Informace vyžádané podle zákona č. 106/1999 Sb.

Součástí běžné praxe jsou online přenosy zasedání ZM, které mohou občané sledovat.

Open data zatím město využívá v podobě otevřených dat ne elektronické úřední desce. Za pilotní projekt mimo zákonné požadavky lze považovat data z oblasti bezpečnosti na stránkách „Bezpečná Příbram“.

Transparentnost při zadávání veřejných zakázek:

<https://pribram.eu/mestsky-urad/verejne-zakazky.html>

Smart City

V únoru 2019 byla radou města zřízena Komise pro Smart City, jako poradní a iniciativní orgán rady. Náplní práce komise je vyhledávání možnosti „chytrých řešení“ využívajících smart technologie pro zlepšování činnosti úřadu, zajišťování ekologického přístupu, zvyšování komfortu života pro občany města Příbram na jeho území.

V roce 2021 byla vypracována strategie rozvoje města v oblasti Smart City, v rámci projektu Chytrá Příbram: zavedení konceptu Smart City do strategického řízení města.

Shrnutí

Město Příbram vládne koalice ANO 2011 a Příbramáků pro Příbram. Zastupitelstvo má 25 členů, Rada města 7 členů. Vedení města má zřízeno 2 výbory a 10 komisí.

Město Příbram má 2 typy městských organizací – příspěvkové organizace, organizační složky, organizace se zvláštním statutem (městská policie) a společnost s ručením omezeným. Mezi příspěvkové organizace patří především školská zařízení a dále kulturní či sportovní organizace. Město dále disponuje dvěma organizačními složkami a jednou vlastní firmou (Městské lesy Příbram).

Město Příbram vydává svůj vlastní zpravodaj s názvem Kahan (zpravodaj vychází každý měsíc, výjimku tvoří letní období, kdy vychází jedno číslo za červenec a srpen). Obyvatelům je distribuován do poštovních schránek, dále je k dispozici v elektronické verzi.

Klíčovým komunikačním kanálem jsou internetové stránky. Vzhledem k tomu, že internetové stránky jsou stále jedním z dominantních komunikačních kanálů pro územní samosprávy, je současná podoba webových stránek města Příbram vhodná. Odpovídá současným trendům uživatelské přívětivosti a nabízí přehledně všechny základní informace a odkazy na „životní situace“. Dalšími komunikačními nástroji jsou sociální sítě (Facebook, Youtube, Instagram).

Již čtvrtým rokem funguje tzv. participativní rozpočet pod názvem „Společně pro Příbram“ a druhým rokem participativní rozpočet pro školy.

Na městském úřadu je možné se elektronicky objednat na vyřízení nejvytíženějších správních agend. Transparentnost je zajištěna především přes systém MF – Monitor (rozpočet). Open data zatím město nevyužívá. Za pilotní projekt lze považovat data z oblasti bezpečnosti na stránkách „Bezpečná Příbram“.

V únoru 2019 byla radou města zřízena Komise pro Smart city, jako poradní a iniciativní orgán rady. V současné době (květen 2021) probíhají intenzivní práce na přípravě strategie rozvoje města v oblasti Smart City

2.4.4 SWOT analýza oblasti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Stabilní politické prostředí	
Struktura zřizovaných organizací a vlastních firem, zázemí, servis, správa	
Členství města ve Svazku obcí Podbrdského regionu, Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Příbram, DSO ORP Příbram	
Široká škála komunikačních nástrojů	

Elektronizace části agend	
Participativní rozpočet městský, pro školy	
Komise Smart City, plánovaná Koncepce Smart City a open data na stránkách „Bezpečná Příbram“	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Posilovat práci s daty a jejich využívání k rozvoji úřadu a města	Zhoršení spokojenosti veřejnosti s poskytovanými službami veřejné správy
Rozšiřovat elektronické nástroje v poskytování služeb a rezervačních systémech města	Kybernetická bezpečnost a útoky na infrastrukturu
Posilovat a rozvíjet participační prvky / aktivity a práci s komunitami Aplikovat průběžně trendy spojené s touto oblastí	
Nastavit systematickou práci se stakeholdery a udržet ji (vztah k participaci, plánování, komunitám apod.)	

2.5 HOSPODAŘENÍ MĚSTA

2.5.1 Metodologie hodnocení finančního zdraví města Příbram

V rámci analýzy ekonomického hodnocení finančního zdraví města Příbram jsou zhodnoceny dva základní principy v dlouhodobém horizontu. Prvním z nich je **stav veřejných financí**, což je finanční stavovou veličinou zobrazující aktuální stav financí bez ohledu na finanční kondici subjektu. Tento ukazatel je stavový. Jedná se např. o stav závazků, příjmů, výdajů, pohledávek, aktiv, cash flow, stavu finanční obnovy majetku atp. Druhým sledovaným principem je **finanční kondice města**, který zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je vývojový.

Níže uvedený analytický přehled sleduje vývoj těchto dvou veličin ve městě Příbram v období 2010–2020. Do budoucna může rovněž sloužit jako podklad pro tvorbu rozpočtového výhledu, jelikož předpokladem pro efektivní řízení a plánování financí města je znalost vývoje, trendu a stavu financí.

Stanovit správně finanční koncepci a výhled znamená především znát trendy a stav financí, příležitosti a ohrožení. Samospráva může získat ucelený pohled na finance města pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole.

Úvod do finančního hospodaření

Při posuzování finanční kondice města je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasimandatorními výdaji). Tyto výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, příspěvkové organizace, organizační složky, úřad apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji se nazývá **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou výdaje většinou na rozvoj. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný, a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů).

Vývoj daňových příjmů a rozpočtového určení daní

Pro lepší interpretaci níže uvedených údajů je vhodné znát vývoj parametrů pro určení daňových příjmů místních samospráv – tedy výpočtu konkrétního podílu na příjmech ze sdílených daní. Tento systém se nazývá rozpočtové určení daní.

Rozpočtové určení daní (RUD) představuje pilíř financování obecních samospráv v České republice. Jeho podoba tak, jak jí známe dnes, však není spojena s obnovením samosprávy, ale váže se až k roku 2001.

Před rokem 2001 byl způsob poskytování daní obcím upraven v **zákoně ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí v ČR (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů**. Na základě něho plynul obcím do rozpočtu celý výnos daně z nemovitostí, celý výnos daně z příjmů fyzických osob (DPFO) z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, celý výnos daně z příjmů právnických osob (DPPO) placenou obcemi a 40 % okresního výnosu DPFO ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Pravidla rozdělování daní obcím se pak postupně měnila tím, že příjem z daně ze závislé činnosti se obcím zvyšoval na úkor příjmů okresních úřadů, a to ze 40 % v roce 1993 až na 60 % v roce 1995.

V roce 1996 vstoupila v účinnost novela výše uvedeného zákona (**zákon č. 154/1995, kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České**

republice (**rozpočtová pravidla republiky**)), která přiznala obcím 20 % výnosu DPFO rozdělované na základě počtu obyvatel, na úkor snížení podílu DPFO ze závislé činnosti; a změnou systému rozdělování DPFO ze závislé činnosti – podílem 10 % dle plátcovy pokladny na území obce a podílem 20 % z výnosu daně ze závislé činnosti vybrané v okrese a jeho rozdělováním podle podílu obce na počtu obyvatel okresu.

V roce 2001 vstoupil v účinnost **zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů**. Zákon změnil rozdělování výnosů sdílených daní do podoby, jakou známe dnes. Tj. obce se podílely na celostátním výnosu DPH, DPFO (závislá činnosti) a DPPO bez daně placené samotnými obcemi 20,59 %. DPFO ze samostatné výdělečné činnosti připadla obcím z 30 % (podle trvalého bydliště podnikatele), a DPPO placená obcemi a daň z nemovitostí celým výnosem. Jednotlivým obcím se daňové příjmy rozdělovaly podle *dvou kritérií* – zařazení obce do velikostní kategorie a skutečného počtu obyvatel dané obce.

Již v roce 2002 došlo k novele zákona (**Zákon č. 483/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2001 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů**). Ke stávajícím podílům obce na sdílených a svěřených daních se přidávají DPFO ze samostatné výdělečné činnosti z 60 % podílu státu na této dani a 1,5 % z celostátního výnosu DPFO ze závislé činnosti zjištěným podílem počtu zaměstnanců na území obce k celkovému počtu zaměstnanců v ČR.

Až do roku 2008 nedošlo v zákoně o RUD k žádným změnám vztahujícím se k obcím. V roce 2008 ale začala být účinná novela (**Zákon č. 377/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2001 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů**), která sice zachovávala soubor svěřených a sdílených daní, ale jejich podíl zvyšuje z 20,59 % na 21,4 %. Zvláštní pak je úprava pro Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň. Zásadně se však mění kritéria pro výpočet podílu daňových příjmů jednotlivých obcí. Snižuje se počet velikostních kategorií ze 14 na 4 a současně se snižuje progres koeficientů. Skokové přechody mezi velikostními kategoriemi byly vystřídány postupnými přechody. Zohledňují se i nová kritéria pro propočtení – kritérium rozlohy obce, kritérium prostého počtu obyvatel a výrazně modifikované kritérium přepočteného počtu obyvatel.

V roce 2012 dochází v souvislosti s důchodovou reformou penzijní reformy k další novele zákona o RUD (**zákon č. 295/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2001 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů**). Od roku 2013 znamená snížení podílu obcí na výnosu DPH na 20,83 %. Obcím se však zvyšuje podíl na ostatních sdílených daních z 21,4 % na 23,58 %, kromě DPFO ze závislé činnosti. Podíl obcí se zvýšil jen na 22,87 %. Ke třem propočítávacím kritériím se přidává kritérium čtvrté – počet dětí a žáků navštěvujících školu zřízenou obcí.

Pro 2016–2017 platí další změna pravidel RUD (**zákon č. 391/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2001 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů**), která pro obce pouze sjednotila podíl na sdílených daních, kromě DPH, na 23,58 % a od začátku roku 2017 nabyly účinnosti další ustanovení novely - zrušena byla tzv. motivační složka, tj. 30% podíl obcí na DPFO ze závislé činnosti s místem bydliště na území obce a navýšení podílu na výnosu DPH na 21,4 %.

Od roku 2018 jsou účinná již nová pravidla, která sjednocuje podíl sdílených daní včetně DPH na 23,58 % a větší váhu přikládá kritériu počtu dětí a žáků v propočítávacím výpočtu, a to ze 7 % na 9 %.

Výše uvedené informace lze shrnout do jednoduché tabulky, která ukazuje jednotlivé faktory ovlivňující příjmy a výdaje města Příbram.

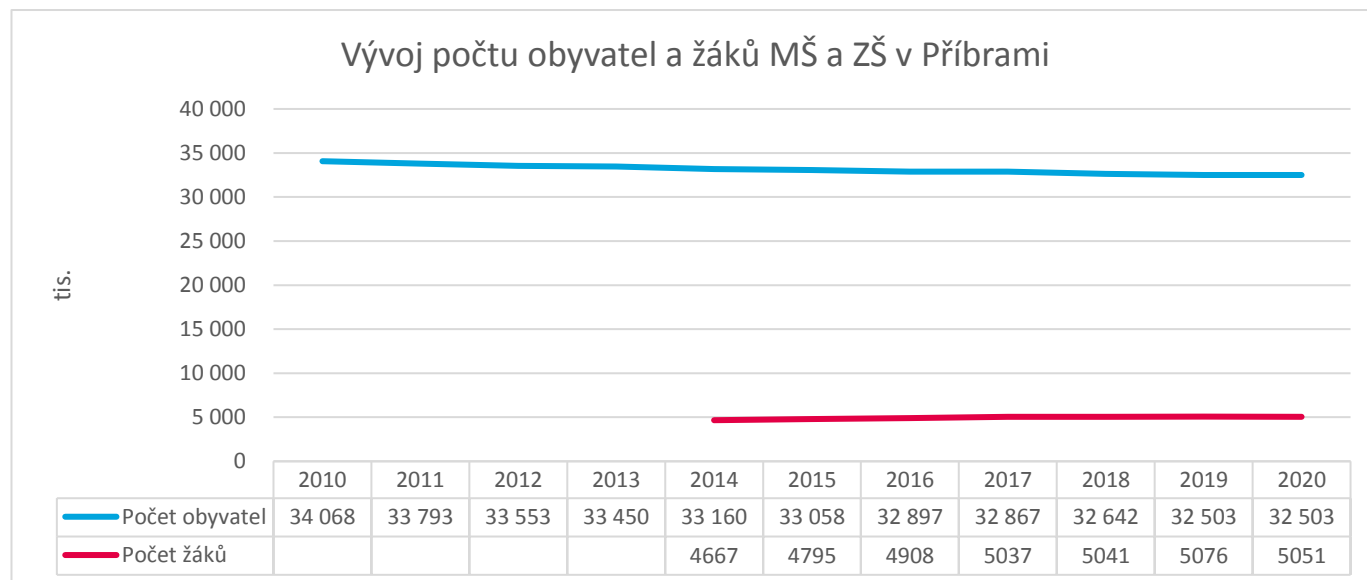
Rok 2020 přinesl zrušení super hrubé mzdy, které má přímý dopad na předpokládané příjmy v dalších letech.

2.5.2 Analýza finančního zdraví města Příbram

Počet obyvatel⁴⁰ města, na kterém závisí daňové příjmy, byl **stabilní**. Počet obyvatel byl v roce 2019 celkem 32 503, na každého obyvatele připadá více než 16,5 tis. Kč daňových příjmů za rok. Stabilní počet obyvatel má pozitivní dopad na prognózy výnosů daní.

Graf 3: Vývoj počtu obyvatel a žáků ZŠ a MŠ v Příbrami

Zdroj: MFČR, ČSÚ

Počet zaměstnanců⁴¹, kteří mají na katastru Příbrami místo výkonu práce, se nepodařilo zjistit. Tento údaj má na příjmy obce ale minimální vliv a je významný spíše ze sociálního hlediska.

Počet žáků⁴² v zařízeních města, coby zřizovatele, je údaj, na kterém po novele RUD od 1. 1. 2013 záleží část daňových příjmů. Ve školských zařízeních města je průměrně evidováno kolem 5 000 žáků, výkyvy jsou od roku 2017 minimální. Městu bylo z roku 2012 na rok 2013 převedeno **do daňových příjmů** podle počtu žáků cca **35,9 mil. Kč** (cca 7,7 tis. Kč na žáka), ovšem za současného **zrušení dotací a příspěvků na žáka** od státu i od obcí. Do roku 2017 příspěvek narůstal v řádu stovek Kč na jednoho žáka, od roku 2018 nastal skokový nárůst na zhruba 13,7 tis. Kč na žáka, na rok 2020 byl schválen příspěvek na žáka ve výši 13,626 tis. Kč. Město Příbram tak obdrží příspěvek na provoz zřizovaných školských zařízení zhruba ve výši **68,8 mil. Kč**.

Školy jsou značně závislé na dotacích státu. Běžně vychází v ČR, že žák přijde veřejné finance na cca 50 tis. Kč na rok, z toho 40 tis. Kč platí stát a kolem 10 tis. Kč obec spolu se školou (příjmy z družin, grantů apod.). Otázkou je zahrnutí odpisů.

Z výše uvedeného vyplývá **poměrně značná vnější finanční hrozba daná způsobem dotačního financování školství státem**, ovšem jistá **stabilita příjmů** je naopak **daná podmínkami vytvářenými městem**.

Vývoj celkové bilance ukazuje, že město ročně hospodařilo s příjmy nebo výdaji v objemu řádově od 700 do 900 mil. Kč. **Za posledních 6 let se příjmy vyvíjely lépe než výdaje.**

40 Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

41 Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

42 Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

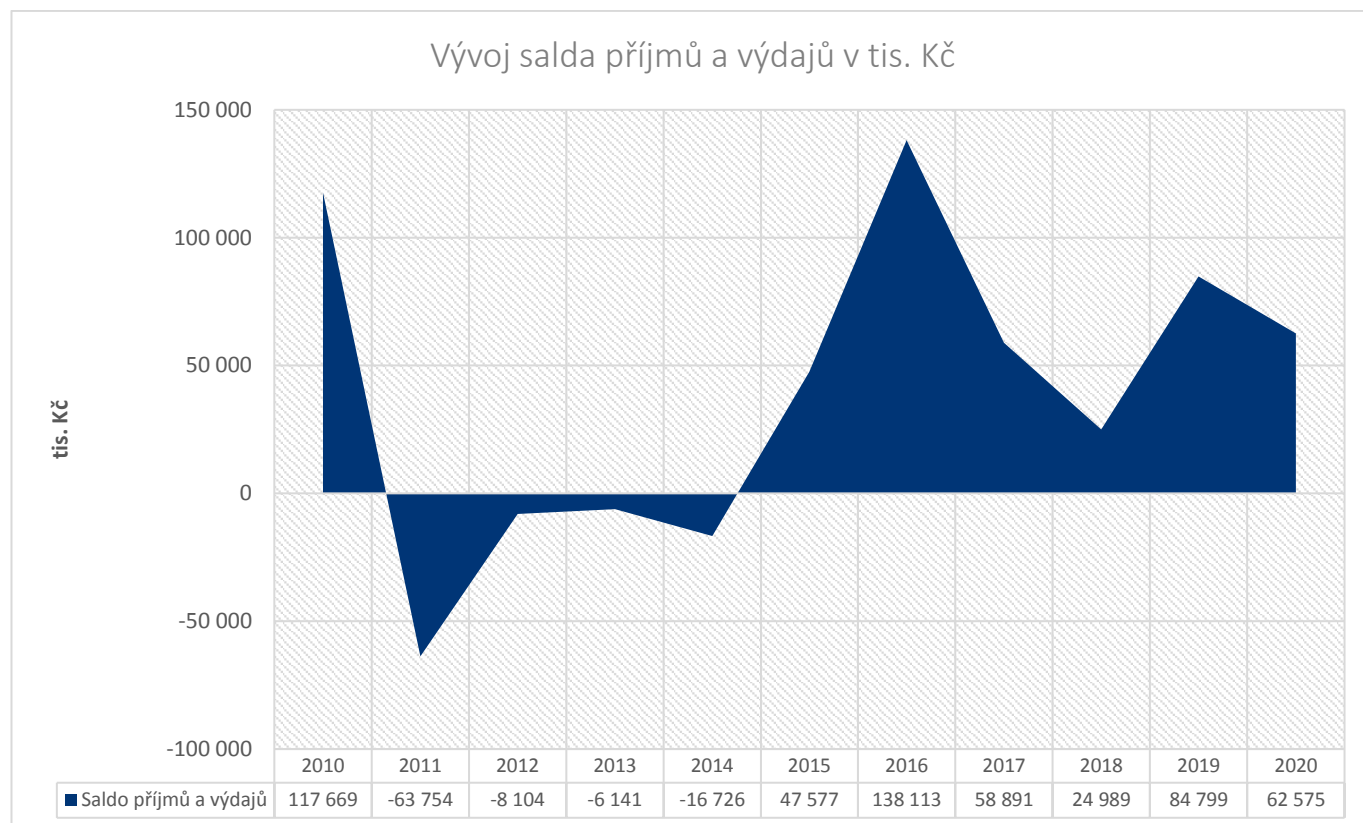
Tabulka 15: Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	359 742	352 819	356 702	402 851	409 859	424 053	492 579	535 623	582 761	623 067	582 433
Nedaňové příjmy	68 010	65 204	69 477	66 757	69 345	68 673	79 037	74 775	80 925	87 258	121 932
Kapitálové příjmy	94 203	16 571	29 754	10 862	14 033	1 150	6 789	21 808	6 175	48 469	11 420
Přijaté dotace neinvestiční	168 062	165 524	77 355	56 778	63 591	66 604	75 394	95 481	111 586	148 865	186 584
Přijaté dotace investiční	85 274	63 368	95 787	27 551	64 857	93 070	52 444	2 135	29 372	34 508	16 549
Příjmy celkem	775 291	663 486	629 075	564 799	621 685	653 550	706 243	729 822	810 819	942 168	918 918
Běžné výdaje	577 053	565 612	488 340	447 935	485 260	457 932	517 950	572 697	664 630	741 286	739 453
Kapitálové výdaje	80 569	161 628	148 839	123 005	153 151	148 041	50 180	98 234	121 200	116 083	116 889
Výdaje celkem	657 622	727 240	637 179	570 940	638 411	605 973	568 130	670 931	785 830	857 369	856 343
Saldo příjmů a výdajů	117 669	-63 754	-8 104	-6 141	-16 726	47 577	138 113	58 891	24 989	84 799	62 575

Zdroj: MFČR, ČSÚ a M.C.TRITON, spol. s r.o.

Rozpočty města byly od roku 2015 výsledně **přebytkové**. Deficity byly vytvořeny v letech 2011, 2012, 2013 a 2014. Celkově město **hospodařilo rozpočtově správně**.

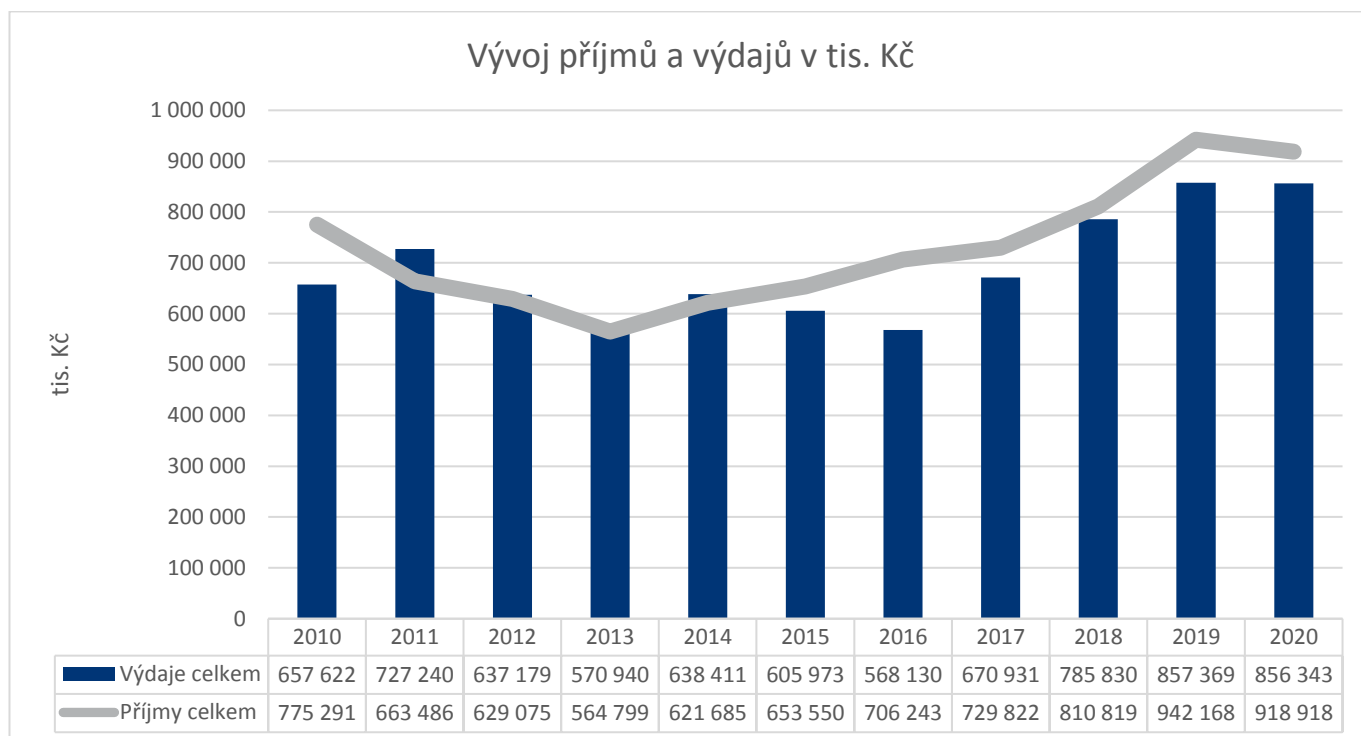
Graf 4: Vývoj salda rozpočtu města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

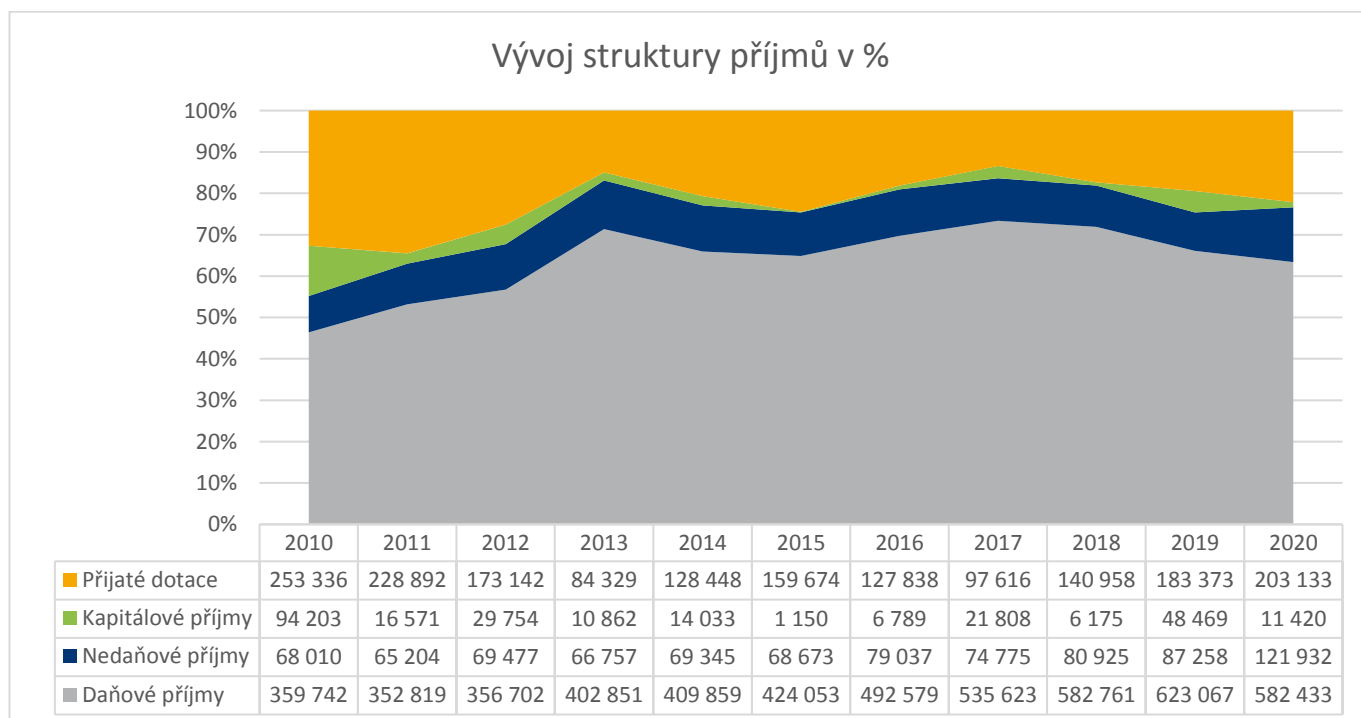
Graf 5: Vývoj příjmů a výdajů města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o

Navzdory změně ve financování školství v roce **2005** byly celkové příjmy a výdaje progresivní se ztelným výkyvem příjmů v roce 2008 daným již zmiňovaným vlivem zrušení hospodářské činnosti v roce 2009. V roce **2003** vznikly obce s rozšířenou přenesenou působností a v roce **2005** se změnilo financování školství. Pokles příjmů i výdajů v roce **2012** byl dále ovlivněn odložením vyplácení sociálních dávek na úřady práce.

Graf 6: Vývoj a struktura příjmů města Příbram – v tis. Kč

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o

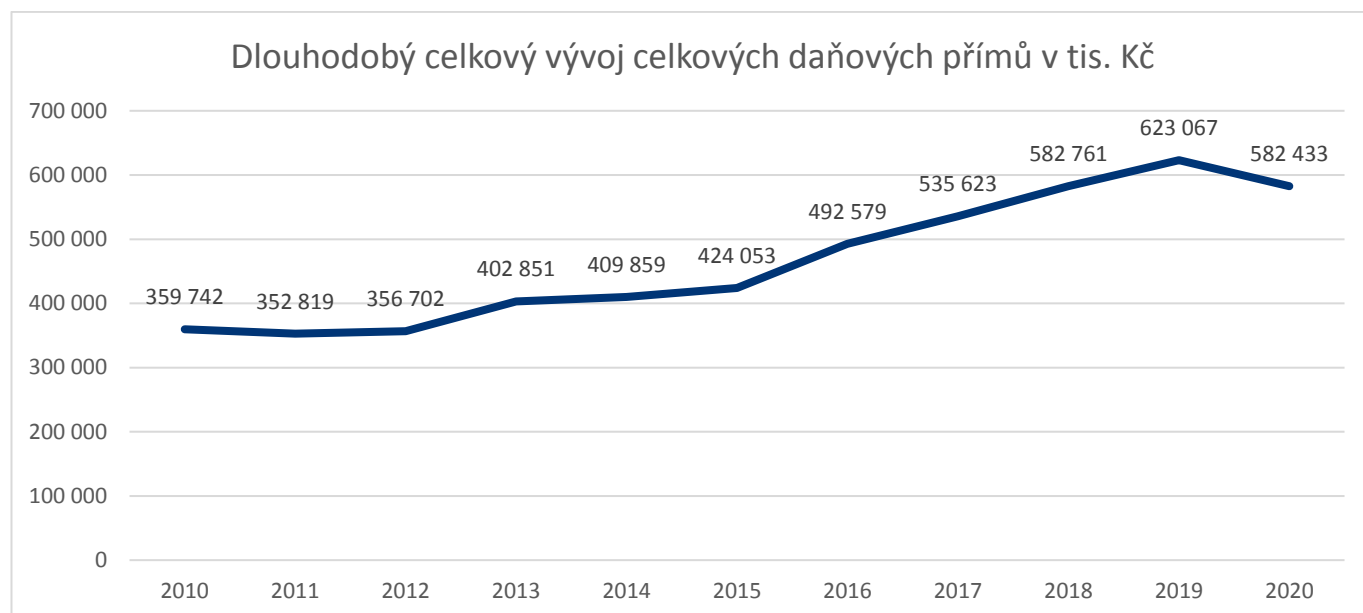
Struktura příjmů města se stabilizovala především přesunem agendy vyplácení sociálních dávek na úřady práce. Vzrostl podíl daňových příjmů města na úkor dotací.

Nedaňové příjmy města Příbram v průměrné výši cca 77 mil. Kč ročně pocházely především z příjmů vlastní činnosti – a to především v oblasti pronájmu majetku. Významnou položkou v rámci nedaňových příjmů jsou v posledních letech i příjmy z parkovacích automatů. Mezi další patří příjmy navázané na odpadové a vodohospodářské hospodářství. Tyto položky ovšem přinášejí i značné požadavky na výdaje města.

Daňové příjmy sice představovaly dosud cca 64 % příjmů a jejich váha kolísala ve vazbě na dotace. Podle novely RUD závisí daňové příjmy města na ukazatelích a dle poměrů vyjádřených grafem uvedeným v úvodu analýzy. Vedle počtu obyvatel je tu také **od roku 2013 nový a značný vliv počtu dětí a žáků.**

Daňové příjmy města měly od roku 2011 opět rostoucí trend, ale v roce 2009 zaznamenaly újmu světovou finanční krizí a do roku 2012 nedosáhly původní výše roku 2008. Novela RUD situaci v roce 2013 vylepšila, ale **je nutné připravit město spíše na stagnaci a až snížení daňových příjmů od roku 2021** danou zejména schválením zrušení super hrubé mzdy v roce 2020 a dopady epidemie SARS-CoV-2.

Graf 7: Vývoj celkových daňových příjmů města Příbram

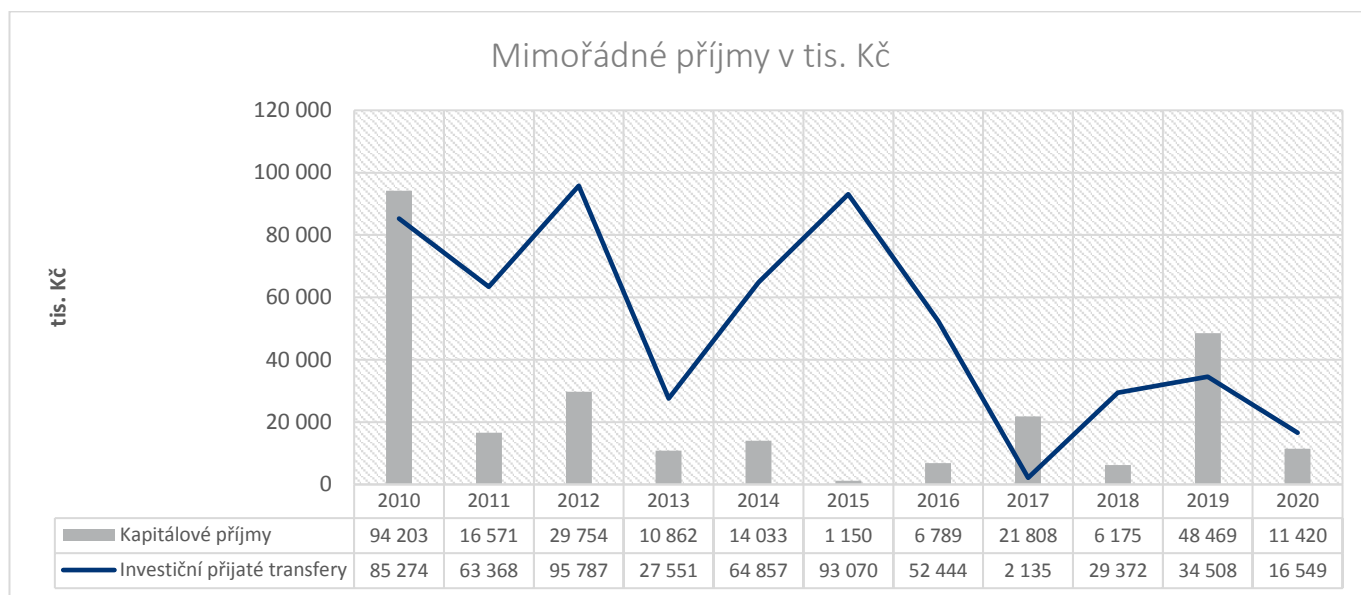
Zdroj: MF ČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

Vyšší vazba města na daňové příjmy naštěstí po roce 2014 nezpůsobila to, že by město více než dosud muselo podléhat makroekonomickému vývoji v ČR a změně počtu obyvatel. Mezi daňovými příjmy převažují ty sdílené se státním rozpočtem, tedy závislé na změnách daných Parlamentem a ekonomickými trendy.

Stabilní a téměř jistá základna příjmů města Příbram je někde na úrovni **794 mil. Kč** ročně (vychází se z daňových příjmů, snížených nedaňových příjmů a stagnujících běžných dotací), což je za normálních okolností naprostá většina příjmů města.

Graf 8: Vývoj mimořádných příjmů města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)

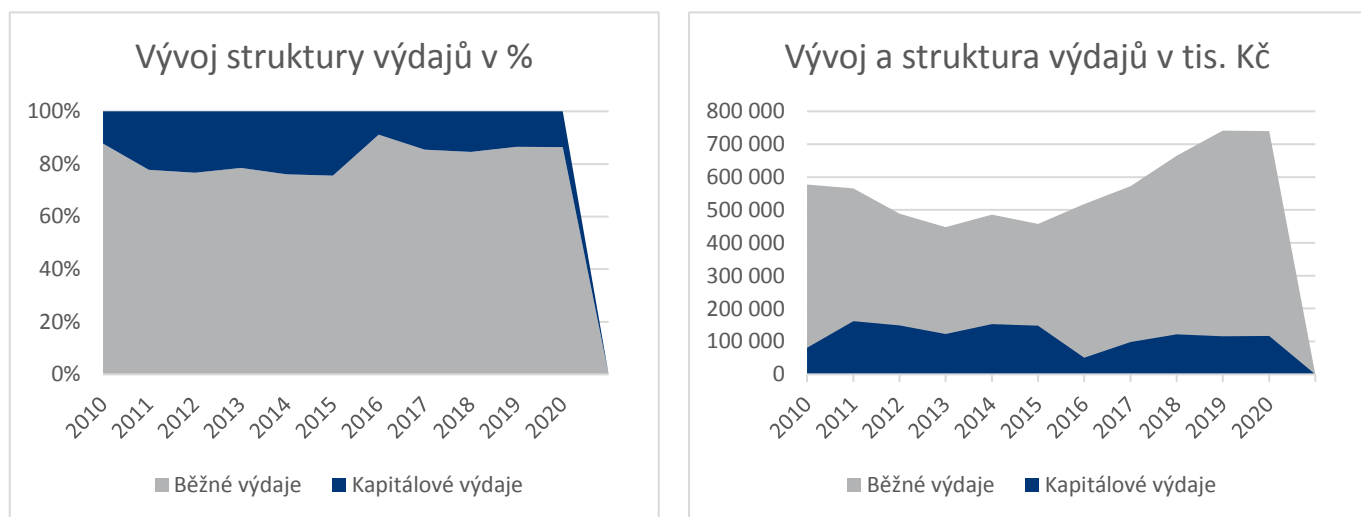

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

Mimořádné příjmy - město Příbram celkem od roku 2010 do roku 2020 získalo 564,9 mil. Kč investiční dotací a 261,2 mil. Kč kapitálových příjmů. Město tedy získalo od roku 2010 do roku 2020 celkem **826,1 mil. Kč** mimořádných příjmů, což je cca **24,9 tis. Kč na obyvatele**.

Investiční aktivita města byla od roku 2010 do 2020 zaměřena na řadu akcí, předně rekonstrukci škol, rekonstrukci veřejného osvětlení, rekonstrukci místních komunikací, chodníků, realizaci parkovacích systémů a další. Město se soustředilo na obnovu majetku a **za sledované období proinvestovalo cca 1,3 miliardy Kč**. Město **obnovuje majetek** rozumnými finančními objemy s ohledem na stav a finanční kondici.

Graf 9: Vývoj struktury výdajů města Příbram

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

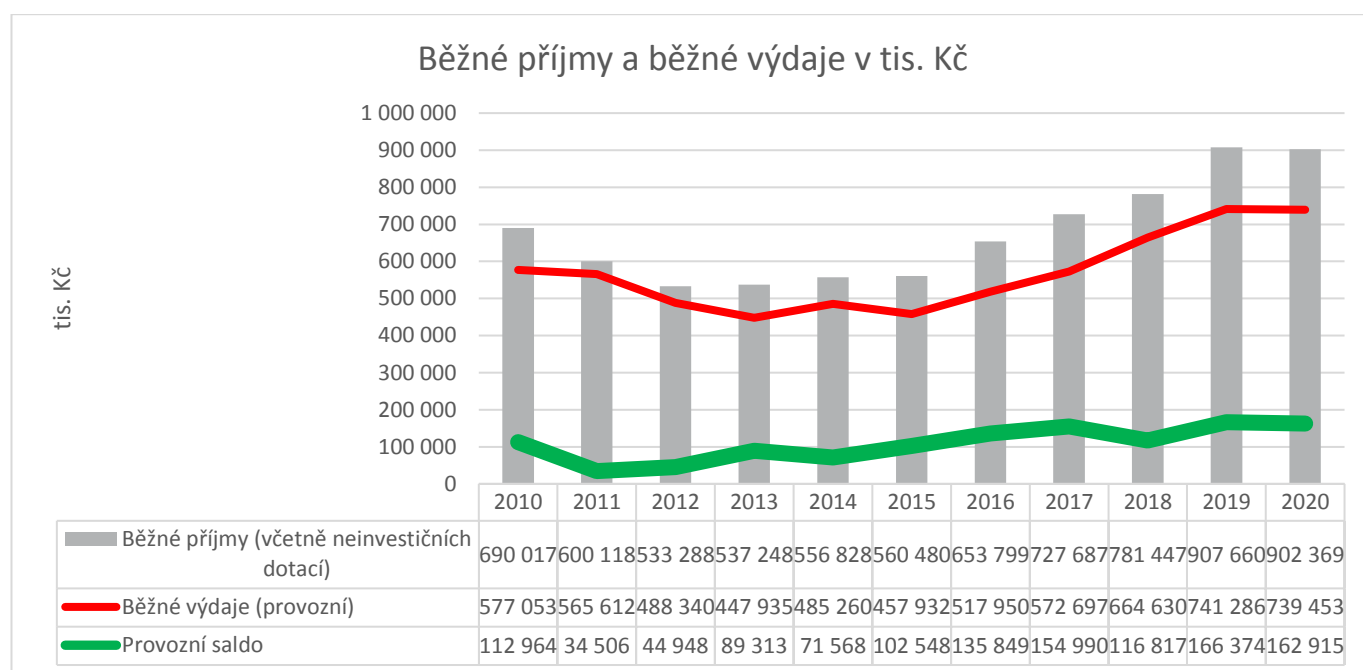

Město za posledních 10 let investovalo 1,3 miliardy Kč, tedy celkem 39,8 tis. Kč na každého obyvatele.

Pro finance mnohých měst a obcí je však obecně riskantní strategie budování nového majetku, který vyvolává tlak na výdaje⁴³, a zejména potřebu financí na jeho obnovu (odpisy). Zvýšená investiční aktivita se může někdy projevit zhoršením ekonomiky provozu, tedy zejména neúměrným růstem běžných výdajů a odpisů.

Mnohá města i obce si neuvědomují nebo nechťejí připustit, kolik prostředků je třeba vytvářet na údržbu a obnovu svého dosavadního majetku. Platí přitom, že **čím více majetku město nebo obec má, tím více prostředků je třeba na jeho údržbu a obnovu** (týká se infrastruktury, nemovitostí a netýká se pozemků, cenných papírů apod.). Zapomíná se často na obnovu technologických celků a místo toho, aby obce a města vytvářely odpovídající zdroje na odpisy, spravují pouze fondy na nezbytné opravy a řešení havárií. Modernizace a obnova velkých investičních celků je často v pozadí. Nejen malé obce a města však musí investovat do infrastruktury a jsou svým způsobem ve finanční pasti a často závisí na dotacích a dlužích.

Graf 10: Vývoj krytí běžných výdajů běžnými příjmy města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

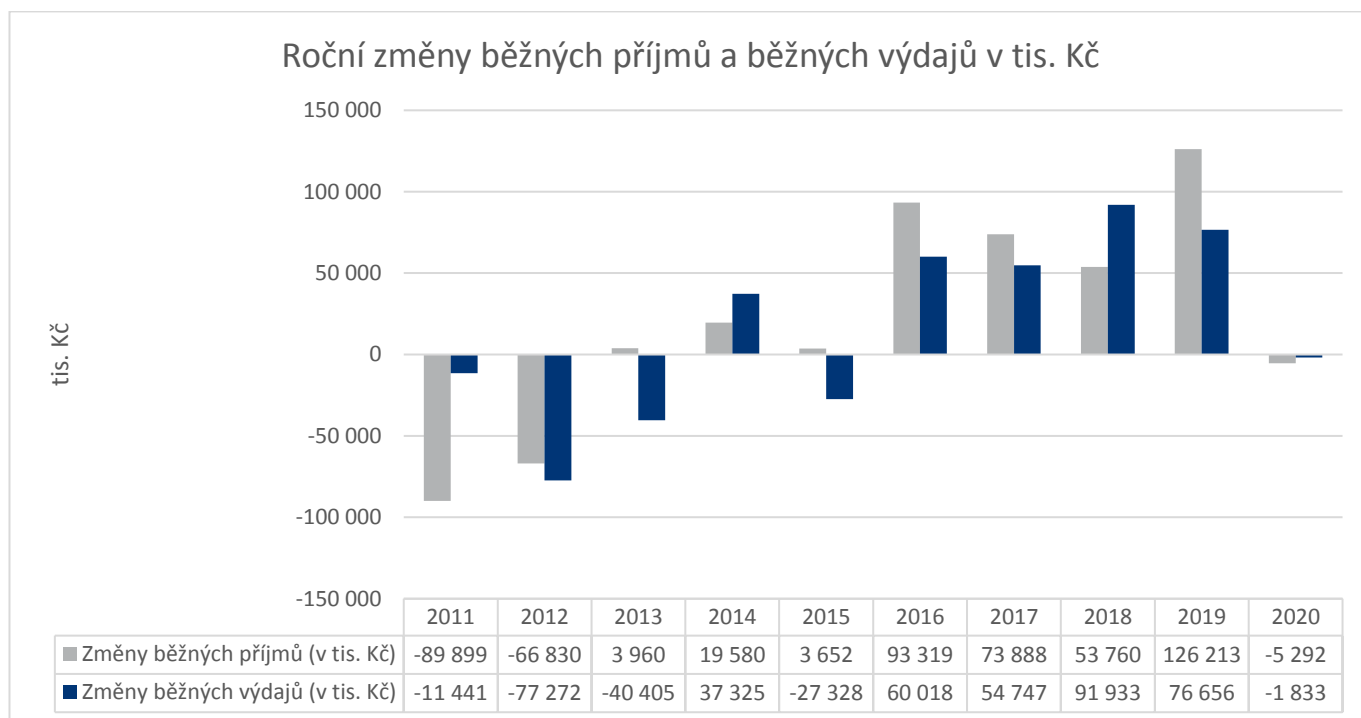
Pozitivum je to, že město Příbram hospodařilo od roku 2010 vždy provozně rozumně s ohledem na běžné příjmy, a především od roku **2015 výrazně a kontinuálně zlepšuje provozní hospodaření**. Provozní výdaje města (běžné) kryly běžné příjmy ve všech letech sledovaného období.

Město Příbram od roku 2015 zlepšilo provozní hospodaření průměrně o 69 mil. Kč! Za toto období se zvýšily běžné příjmy o cca 172 mil. Kč, zatímco běžné výdaje v průměru o 103 mil. Kč. **Tím město Příbram opětovně posílilo svou finanční kondici, která již v předchozích letech byla na dobré úrovni.**

⁴³ Výjimku tvoří infrastruktura typu vodovody a kanalizace, která je nezbytná.

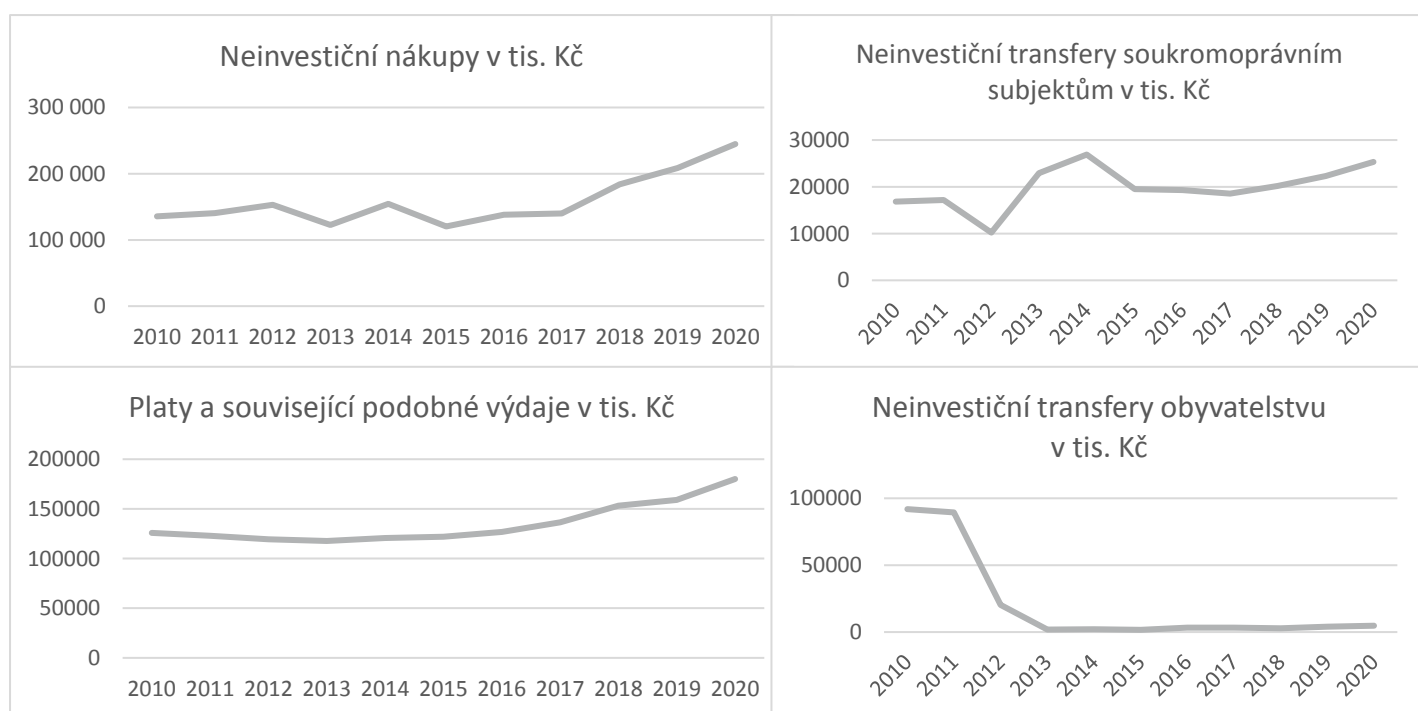
Graf 11: Roční změny běžných výdajů a běžných příjmů města Příbram – vývoj v letech 2010–2020 (v tis. Kč)

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

Pro finance města je oslabující každá situace, při které se běžné příjmy vyvíjely hůře než běžné výdaje za předpokladu, že tato situace přetrvávala. **Z grafu je patrné, že toto riziko se Příbrami netýká.** Pakliže se snížily běžné příjmy města, tak se rovněž snižovaly i běžné výdaje, v některých letech dokonce dvojnásobně. Pouze v letech 2011, 2014 a 2018 roční změny běžných výdajů převýšily roční změny běžných příjmů.

Graf 12: Podrobnější vývoj běžných výdajů města Příbram

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

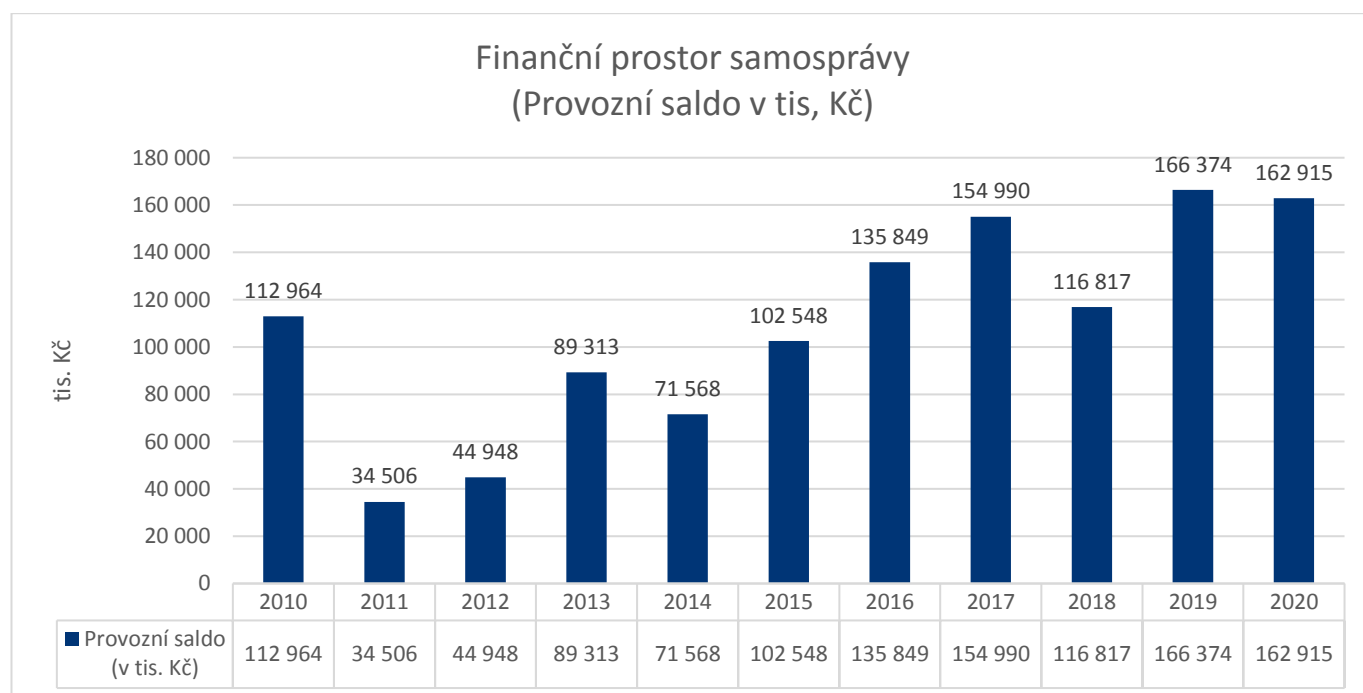

V roce 2005 stát změnil financování školství, proto zde klesly transfery veřejnoprávním subjektům. A v roce 2012 se přesunuly sociální transfery na úřady práce. Riziko růstu běžných výdajů je u Příbrami především na straně neinvestičních nákupů a transferů (téměř zdvojnásobení za sledované období), mírněji na straně platů (kontinuální mírný růst).

Klíčovým údajem pro sledování finančního zdraví obce nebo města je za normálních okolností ukazatel provozního salda hospodaření, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy obce jsou označovány všechny příjmy vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku obce) a investičních dotací.

Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu obce, včetně obnovy majetku (neinvestiční). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance (bez úvěrů), které obci ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí obnovu majetku obce, na splátky dluhů či na úspory a tvorbu rezerv. **Provozní saldo** vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ obce, a tedy ročně generovaný potenciál pro **investice**, ale také pro **obnovu majetku** obce (města), **splácení dluhů**, na **tvorbu finančních rezerv** apod.

Graf 13: Vývoj provozního salda města Příbram v letech 2010–2020

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

Provozní saldo města bylo v roce 2019 nejlepší, jakého kdy město dosáhlo. Město docílilo v roce 2019 provozního salda **166,4 mil. Kč**, tedy cca **18 % běžných příjmů** (průměr v ČR je cca 24 % - tento údaj je ale de facto zkreslen menšími obcemi, pro města obdobné velikosti je 18 % výborným výsledkem). **Město Příbram od roku 2011 zvětšilo téměř pětinašobně svou finanční kondici v podobě provozního salda.** Tento výsledek posouvá město Příbram do kategorie excelentních měst ČR, co se finanční kondice týče.

Provozní saldo slouží k tvorbě rezerv, splácí se z něho dluhy a vytváří zdroje na investice a budoucí opravy. Příbram potřebuje **ročně minimálně 58 mil. Kč⁴⁴ na obnovu svého majetku, tedy na opravy a investice.**

44 Města od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají správně sloužit k refinancování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z výsledovky.

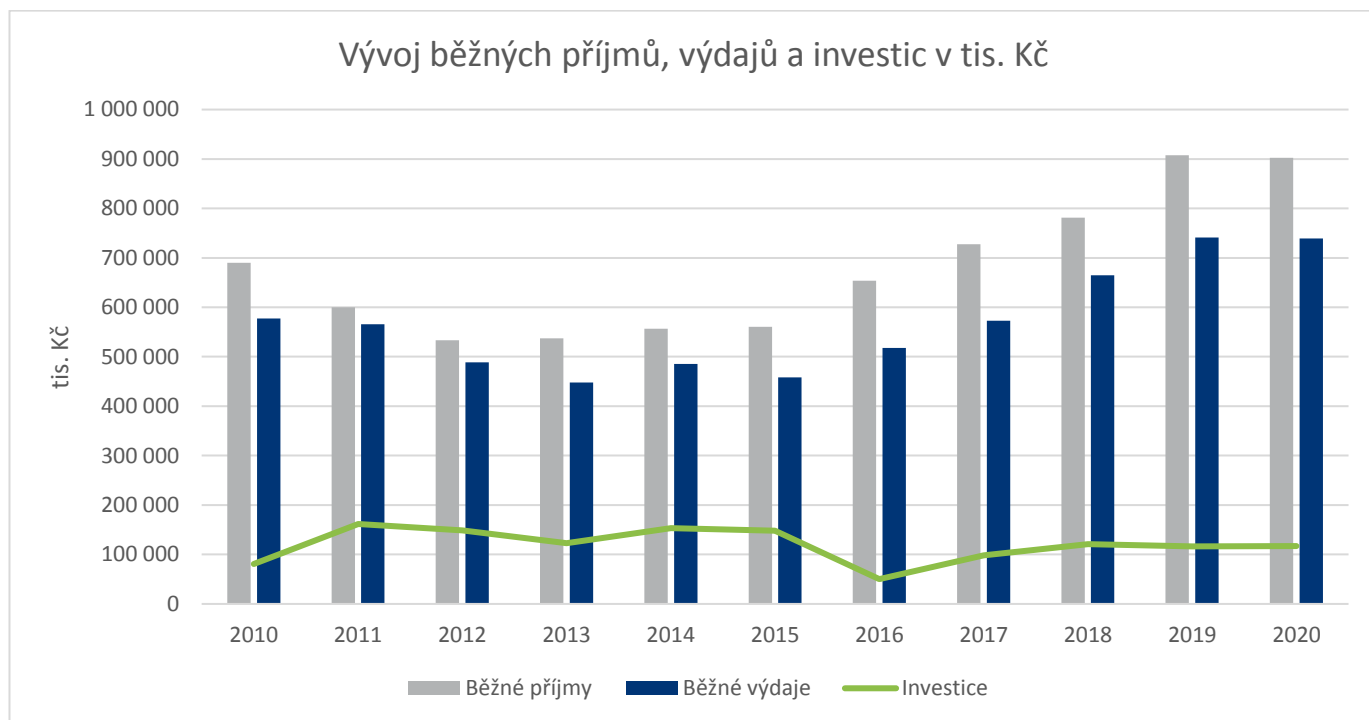
Graf 14: Vývoj běžných příjmů, provozního salda a staveb města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

Majetek Příbrami, přesněji jen stavby, lze hrubě odhadovat na 2 – 2,2 miliardy Kč (záleží, jak jsou zohledněna data rozvahy versus realita). Velmi orientačně potřebuje město na odpisy majetku celkem alespoň 50–60 mil. Kč ročně pouze na stavby. V případě obnovovacího intervalu cca 50 let (2-3 % výše majetku). V současnosti město Příbram odepisuje majetek „vzorně“.

Graf 15: Vývoj běžných příjmů, běžných výdajů a investic města Příbram v letech 2010 – 2020 (v tis. Kč)

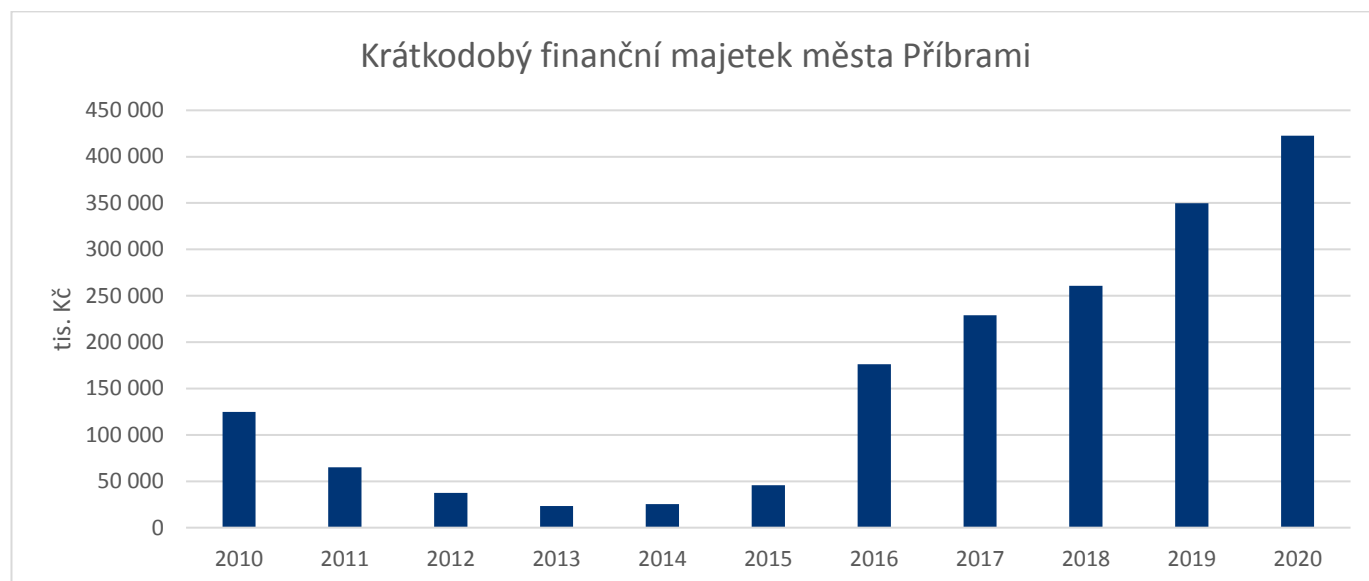

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

Město Příbram finanční rezervy dlouhodobě udržuje tak, aby zvládalo řízení cash flow. Ke konci roku 2020 byla na základních běžných účtech a fondech města (krátkodobý finanční majetek) rezerva cca 422 mil. Kč.

Graf 16: Vývoj krátkodobého finančního majetku města Příbram v letech 2010–2020 (v tis. Kč)

Zdroj: MFČR, M.C.TRITON, spol. s r.o.

Finančním potenciálem města lze velmi hrubě a orientačně vnímat hodnoty zůstatku na účtech k počátku roku a další likvidní finanční aktiva, jako likvidní cenné papíry, zůstatky fondů spolu s provozním saldem po odpočtu splátek dluhů. Je to zjednodušeně řečeno určitá „**finanční akceschopnost**“ města bez využití případných nových dluhů. Z tohoto hlediska Příbram disponuje naprosto skvělým finančním potenciálem. V posledních deseti letech se okamžitý finanční potenciál pohyboval kolem 40 mil. Kč ročně v disponibilních prostředcích, v posledních letech došlo ke skokovému nárůstu bankovních zůstatků.

Město Příbram v současnosti nemá žádné dlouhodobé dluhy. **V roce 2019 došlo ke splacení jediného dlouhodobého úvěru.**

Dlouhodobé pohledávky⁴⁵ představují zanedbatelnou částku, a nehrají proto dosud roli ve finančním plánování města, ale je třeba **sledovat úroveň placení nájmu**, protože pokud se zhorší ekonomická situace obyvatel vlivem politiky státu, **mohlo by se zvýšit riziko výskytu neplatičů**. Dlouhodobé pohledávky se ve sledovaném období 2010 – 2020 kontinuálně snižovali od cca 6 mil. Kč po 800 tis. Kč v roce 2020.

Finanční zdraví města je na velmi dobré až výborné úrovni. Stav financí města se ukázal být velmi dobrý a finanční kondice města výbornou.

Silnými stránkami financí je především výborné provozní saldo a výtečný trend financí města, který se projevil docílením 5x lepšího provozního salda v roce 2019, než jaké bylo v roce 2011, a neexistencí dluhu. Město Příbram se dostalo do situace, kdy je schopné generovat finance na opravy svého majetku a hospodaří s přebytkem. **Rizika** jsou dané tlaky na růst běžných výdajů města. Existuje značná vnější hrozba stagnace daňových příjmů po roce 2021 a růst cen nákupů spolu s tlakem na růst dotací města třetím stranám.

2.5.3 Predikce vývoje hospodaření města Příbram

Město Příbram má zpracován rozpočtový výhled na období 2021–2024. Rozpočtový výhled ale nepočítal se současnou situací s epidemií SARS-CoV-2 a zároveň s očekávaným snížením daňových příjmů vzhledem ke schválení daňového balíčku a zrušení super hrubé mzdy v roce 2020. Z hlediska budoucího vývoje příjmů a výdajů města Příbram, a především volných „investičních kapacit“ pro rozvoje města je nutné reflektovat zásadu volného cash-

45 ARIS WEB 60M řádek 75, od roku 2010 ÚFIS 01M řádky 53 a 34 rozvahy.

flow. Nejprve je nutné pokrýt případnou dluhovou službu a mandatorní výdaje a zbylé prostředky investovat. Při odhadu volných rozpočtových zdrojů je vycházeno z rozpočtového výhledu viz výše a plánů města Příbram na čerpání úvěru v následujících letech.

Tabulka 16: Odhadovaná investiční kapacita města Příbram v tis. Kč pro roky 2021–2024

Položka rozpočtu	2021	2022	2023	2024
Daňové příjmy	559 510	656 000	679 000	703 000
Nedaňové příjmy	123 498	133 000	140 000	147 000
Běžně přijaté dotace	146 742	125 000	121 000	117 000
Běžné příjmy celkem	829 750	914 000	940 000	967 000
Běžné výdaje	793 837	693 000	710 000	727 000
Provozní přebytek před splátkou úvěru	35 913	221 000	230 000	240 000
Kapitálové příjmy	17 082	15 000	15 000	16 000
Čerpání úvěru	200 000	200 000	0	0
Splátka úvěru	0	0	47 000	47 000
Mandatorní kapitálové výdaje (obnova majetku)	0 ⁴⁶	76 000	57 000	62 000
Investiční kapacita	252 995	360 000	141 000	147 000

Zdroj: MF ČR, město Příbram, vlastní zpracování M.C.TRITON

Z výše uvedené tabulky je patrné, že město Příbram je schopno vygenerovat ročně zhruba 150 mil. Kč volných prostředků pro investování do vlastních projektů. Výpočet investiční kapacity zahrnuje významnou položku „mandatorních kapitálových výdajů“, což jsou prostředky, které město každý rok využívá pro investice do stávající infrastruktury (oprava a údržba majetku). V původním rozpočtovém výhledu město Příbram předpokládalo, že do oprav současného majetku půjde cca 82 mil. Kč. Tato výdajová položka je v rámci schváleného rozpočtu částečně součástí běžných výdajů a částečně součástí kapitálových výdajů. Investiční kapacita pro rok 2021 je zhruba ve výši 253 mil. Kč (předpokladem je ovšem čerpání úvěru ve výši 200 mil. Kč). Podíváme-li se na schválený rozpočet pro rok 2021, schválené kapitálové výdaje jsou ve výši cca 260 mil. Kč, provozní saldo (běžné příjmy – běžné výdaje) je ve výši cca 45 mil. Kč. Oba ukazatele (investiční kapacita i provozní saldo) tedy odpovídají původnímu odhadu. Jediným rozdílem je, že město Příbram zatím nepředpokládá čerpání plánovaného úvěru, a tedy rozpočtové saldo bude financováno z finančních prostředků minulých let.

Při dodržení stávajícího rozpočtového výhledu by město Příbram mělo být schopno v následujících třech letech vygenerovat minimálně cca **691 mil. Kč z provozního salda** s tím, že⁴⁷:

- V případě čerpání úvěru by 47 mil. Kč ročně bylo použito na úmor dluhu (desetiletá splatnost).
- Výsledkem je **597 mil. Kč vlastních financí** k využití v daném období (při čerpání úvěru). V této částce by mělo být zahrnuto cca **195 mil. Kč** doporučených na reprodukci majetku (opravy a investice do dosavadního majetku v průměrné výši 65 mil. Kč ročně). Zbytek je určen na realizaci nových opatření a investičních projektů. Podstatnou částí jsou rovněž přijaté transfery, kdy město Příbram je dlouhodobě úspěšné v čerpání dotačních prostředků ze strany různých operačních programů.

Město Příbram má vytvořenou dostatečnou finanční rezervu, kterou využívá pro financování investičních aktivit. Provozní saldo je dlouhodobě ve výborné kondici (cca + 140 mil. Kč ročně). Město Příbram (k 30. 09. 2020) disponovalo:

⁴⁶ Zahrnuto již pod běžnými výdaji.

⁴⁷ Střednědobý výhled rozpočtu města Příbram na období 2020 - 2024.

- Dlouhodobým finančním majetkem ve výši cca 62 mil. Kč
- Krátkodobým finančním majetkem ve výši cca 387,7 mil. Kč

Finanční rezerva města Příbram je tedy ve výši zhruba **450 mil. Kč** vysoce likvidních finančních prostředků.

Co se týče dluhové služby, resp. zadlužení města Příbram, ta bude v rámci následujících let nulová (nebude-li čerpán úvěr na rekonstrukci plaveckého areálu). Město Příbram v současnosti nemá žádný úvěr. Rovněž i podíl cizích zdrojů (dlouhodobých) je naprosto minimální a prakticky se jedná pouze o zálohy na přijatých dotacích.

Pro potřeby případného financování investičních záměrů z úvěru, je vhodné propočítat možnosti města Příbram v kontextu zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, který stanovuje, že:

- Územní samosprávný celek hospodaří v zájmu zdravých a udržitelných veřejných financí tak, aby výše jeho **dluhu nepřekročila k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.**
- Překročí-li dluh územního samosprávného celku k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, územní samosprávný celek je povinen jej v následujícím kalendářním roce snížit nejméně o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60 % průměru svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.

Dále MF ČR stanovilo tzv. ukazatel dluhové služby, který vyjadřuje, jaký podíl vybraných běžných příjmů musí obec použít na splácení svých dluhů, a kolik prostředků obci tedy zůstane na úhradu provozu obce, jako kritická byla stanovena hranice **třicetiprocentního podílu dluhové služby na (vybraných) běžných příjmech**. Obce (a kraje), které by překročily stanovenou výši ukazatele dluhové služby, by byly vyzvány přijmout taková opatření, aby v příštím období třicetiprocentní výši podílu nepřekročily. V případě, že by k překročení došlo i v následujícím roce, Ministerstvo financí by předalo seznam těchto obcí (krajů) poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a státních fondů, aby při projednávání žádostí těchto obcí a krajů o dotaci, o půjčku nebo o návratnou finanční výpomoc přihlédli k této skutečnosti. Překročení 30 % výše ukazatele dluhové služby tedy neznamená automaticky ztrátu možnosti získat státní dotaci, ale je pouze jedním z kritérií, která použijí orgány poskytující dotace při konečném výběru těch obcí a krajů, které obdrží státní účelovou dotaci.

Výpočet potenciální výše úvěru a dluhové služby města Příbram

Průměr běžných příjmů po konsolidaci u města Příbram za roky 2017–2020 je **683 533** tis. Kč. Příbram by si tak mohla dovolit úvěr ve výši zhruba **410 mil. Kč**. Při 15letém horizontu splátky a úrokové sazbě cca 2,5 % ročně by roční splátka byla zhruba ve výši 33,1 mil. Kč. Ukazatel dluhové služby by vypadal následovně (počítáno hypoteticky pro rok 2021):

Tabulka 17: Výpočet potenciální dluhové služby města Příbram (na základě ukazatelů rozpočtu 2017–2020)

Číslo řádku	Název položky	Suma v tis. Kč
4	Dluhová základna	683 533
5	Úroky	0
6	Splátky jistin a dluhopisů	0
7	Splátky leasingu	0
8	Dluhová služba	33 114
9	Ukazatel dluhové služby	4,84%

Zdroj: [M.C.TRITON](#) vlastní zpracování

Ukazatel dluhové služby je s velkou rezervou naprosto v pořádku.

Další finanční prostředky mohou být sanovány z potenciálních dosažených úspor při realizaci Smart opatření (typicky energetické úspory).

Korekce investiční kapacity vzhledem k předpokládanému snížení daňových příjmů

V září roku 2020 Ministerstvo financí připravilo daňovou predikci pro obce a kraje pro rok 2020 a výhled pro roky 2021 a 2022 zpracovanou na základě zářijové makroekonomické predikce. V roce 2020 odhaduje MF snížení celkových daňových příjmů krajů o 9,2 %, **obcí o 8,5 %**. V roce 2021 se počítá s meziročním nárůstem daňových příjmů krajů o 6 % a obcí **o 5,6 %**. Vzhledem k faktu, že jsou již známé výsledky za rok 2020, kdy daňové příjmy města Příbram byly ve výši 582 mil. Kč, lze předpokládat níže uvedený vývoj (ostatní ukazatele zůstávají stejné).

Tabulka 18: Odhadovaná investiční kapacita města Příbram v tis. Kč pro roky 2021 – 2023 vzhledem ke snížení daňových příjmů

Položka rozpočtu	2020	2021	2022	2023
Daňové příjmy	582 433	532 926	562 770	594 285
Nedaňové příjmy	123 498	133 000	140 000	147 000
Běžně přijaté dotace	186 584	125 000	121 000	117 000
Běžné příjmy celkem	892 515	790 926	823 770	858 285
Běžné výdaje	793 837	693 000	710 000	727 000
Provozní přebytek před splátkou úvěru	98 678	97 926	113 770	131 285
Kapitálové příjmy	11 420	15 000	15 000	16 000
Čerpání úvěru	0	200 000	0	0
Splátka úvěru	0	0	47 000	47 000
Mandatorní kapitálové výdaje (obnova majetku)	0 ⁴⁸	76 000	57 000	62 000
Investiční kapacita	110 098	312 926	128 770	147 285

Zdroj: MF ČR, město Příbram, vlastní zpracování M. C. TRITON

Z výše uvedeného je patrné, že sice dojde k určitému výpadku v příjmech města Příbram, nicméně vzhledem k dosavadnímu hospodaření města v uplynulých letech, a hlavně výbornému provoznímu hospodaření, nebude Příbram významně finančně postižena. Příbram průměrně investuje ročně cca 120 mil. Kč, na což finanční prostředky stále budou k dispozici. Jediným negativním efektem tak může být významnější snížení tvorby rezervy a likvidních prostředků na účtech města. Tento jev by bylo vhodné zmírnit využitím potenciálu investičních nástrojů (Příbram již má historickou zkušenost s termínovanými vklady).

⁴⁸ Zahrnuto již pod běžnými výdaji.

2.5.4 Majetek města Příbram

Z hlediska nemovitého majetku města je nejvýznamnější **bytový a nebytový fond**.

Bytový fond města Příbram je soustředěn do 34 budov města a jeho součástí je 600 samostatných bytů, přičemž více než polovina připadá na byty v domech s pečovatelskou službou. Zhruba 12 % bytů je určeno pro ostatní sociálně znevýhodněné skupiny (senioři, sociální bydlení a bydlení pro příjmově vymezené osoby). Město pronajímá standardním způsobem 181 bytů. Řada investic v posledních letech směřuje právě do obnovy a rekonstrukci bytových prostor.

Nebytový fond je tvořen 76 prostory, přičemž zhruba polovina je určena pro podnikatelskou činnost. Ostatní prostory slouží primárně pro obecně prospěšné činnosti (sociální služby, kultura, infrastruktura města).

Další budovy v majetku města slouží již konkrétním zřizovaným a příspěvkovým organizacím, které o něj pečují v úrovni vlastníka (školy atp.).

Z hlediska majetkové účasti v právnických osobách (mimo příspěvkové organizace zřizované městem) má Příbram následující majetkové podíly:

Tabulka 19: Majetkové podíly města Příbram v ostatních právnických osobách

IČ/Kód právnické osoby	Název právnické osoby	Vliv přímý (%)	Podíl přímý (%)
26505720	Městské lesy Příbram, s.r.o.	100,00	100,00
48955001	Svazek obcí pro vodovody a kanalizace	69,23	69,23
48954284	Svazek obcí Podbrdského regionu	6,25	6,25
63292807	Sdružení obcí, měst a dalších právnických osob	3,85	3,85
04513151	Dobrovolný svazek obcí ORP Příbram	3,84	3,84
63113074	Svaz měst a obcí České republiky	0,04	0,04

Zdroj: MF ČR

Shrnutí

Finanční zdraví města Příbram je na velmi dobré až výborné úrovni. Stav financí města se ukázal být velmi dobrý a finanční kondice města výbornou.

Silnými stránkami financí je především výborné provozní saldo a výtečný trend financí města, který se projevila docílením 5x lepšího provozního salda v roce 2019, než jaké bylo v roce 2011, a neexistencí dluhu. Město Příbram se dostalo do situace, kdy je schopné generovat finance na opravy svého majetku a hospodaří s přebytkem. Rizika jsou dané tlaky na růst běžných výdajů města. Existuje značná vnější hrozba stagnace daňových příjmů po roce 2021 a růst cen nákupů spolu s tlakem na růst dotací města třetím stranám.

Z hlediska nemovitého majetku města je nejvýznamnější **bytový a nebytový fond**.

Bytový fond města Příbram je soustředěn do 34 budov města a jeho součástí je 600 samostatných bytů, přičemž více než polovina připadá na byty v domech s pečovatelskou službou. Zhruba 12 % bytů je určeno pro ostatní sociálně znevýhodněné skupiny (senioři, sociální bydlení a bydlení pro příjmově vymezené osoby). Město pronajímá standardním způsobem 181 bytů. Řada investic v posledních letech směřuje právě do obnovy a rekonstrukci bytových prostor.

Nebytový fond je tvořen 76 prostory, přičemž zhruba polovina je určena pro podnikatelskou činnost.

Město Příbram má majetkové podíly celkem v 6 právnických osobách.

2.5.5 SWOT ANALÝZA OBLASTI

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Výborné provozní saldo v posledních letech	Uchovávání finančních prostředků především na bankovních účtech
Velmi dobrý trend hospodaření od roku 2013	
Existuje finanční potenciál na obnovu dosavadního majetku města Příbram	
Nulové zadlužení města Příbram	
Zkušenost s využitím investičních nástrojů (termínované vklady)	
Poměrně široký bytový a nebytový fond města	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Kvalitní zpracování rozpočtových výhledů na další roky	Snížení daňových příjmů
Tvorba akčního plánu investic (zásobník projektů)	Růst cen (inflace) vstupů včetně práce

2.6 TRH PRÁCE A PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

Ekonomická situace v Příbrami a jeho okolí se odvíjela a byla přímo závislá na místním těžebním průmyslu. Těžba uranu zde začala v roce 1947 a probíhala až do roku 1991, kdy došlo k uzavření posledního uranového dolu v okolí Příbrami. V místních dolech v době největšího rozmachu pracovalo až několik tisíc lidí. Národní podnik Uranové doly Příbram (do roku 1966 pod názvem Jáchymovské doly Příbram) byl největším zaměstnavatelem ve městě i v celém regionu. Po zastavení těžby a zániku tohoto podniku došlo k výraznému zvýšení nezaměstnanosti ve městě i celém širokém okolí. Dosud nebyl tento velký zaměstnavatel nahrazen jiným velkým investorem.

2.6.1 Podnikatelské prostředí

Míra podnikatelské aktivity v samotném městě Příbram i ve SO ORP Příbram je v porovnání se Středočeským krajem dlouhodobě nadprůměrná. Tento fakt je pravděpodobně způsoben vysokou nezaměstnaností a malou nabídkou pracovních míst ve městě i v celém správním obvodu. Podnikání je totiž jednou z možností pro nezaměstnané, jak svou situaci mohou řešit. V samotném městě je registrováno 6 956 podnikajících fyzických osob (k 31. 12. 2020), což je cca 82,6 % všech registrovaných subjektů (na třetím místě v kraji po Benešově a Nymburku). Průměr Středočeského kraje se pohybuje dlouhodobě kolem 80 %. Strukturu podnikatelských subjektů podle právní formy ukazuje následující tabulka:

Tabulka 20: Podnikatelské subjekty podle právní formy ve městě Příbram (k 31. 12. 2020)

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	9 040	4 443
Fyzické osoby	6 956	3 363
• Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	6 500	3 032
• Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	336	271
• Zemědělství podnikatelé	35	23
Právní osoby	2 084	1 080
• Obchodní společnosti	1 151	902
• Akciové společnosti	61	55
Družstva	11	5

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska převažující činnosti podnikání jsou nejvýznamnější podnikatelé v oblastech velkoobchodu a maloobchodu a organizace podnikající v oblasti profesních a vědeckých činností.

Tabulka 21: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti ve městě Příbram (k 31. 12. 2020)

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	9 040	4 443
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	131	64
B-E Průmysl celkem	1 005	577
F Stavebnictví	1 127	665
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	2 107	847
H Doprava a skladování	178	110

I Ubytování, stravování a pohostinství	408	166
J Informační a komunikační činnosti	261	181
K Peněžnictví a pojišťovnictví	51	36
L Činnosti v oblasti nemovitostí	620	154
M Profesionální, vědecké a technické činnosti	1 223	717
N Administrativní a podpůrné činnosti	264	120
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	16	12
P Vzdělávání	143	94
Q Zdravotní a sociální péče	157	125
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	285	121
S Ostatní činnosti	851	392
X nezařazeno	.	.

Zdroj: ČSÚ

2.6.2 Trh práce

V současnosti je největším zaměstnavatelem ve městě Příbram Oblastní nemocnice Příbram, a.s., s více než 1 000 zaměstnanci. Mezi další významné zaměstnavatele patří průmyslový podnik Kovohutě Příbram nástupnická, a.s., nebo firma RAVAK, a.s., vyrábějící koupelňové sanitární vybavení. V oblasti strojírenství jsou největšími zaměstnavateli ve městě firmy Wheelabrator Czech, s.r.o., (známý pod názvem DISA INDUSTRIES s.r.o., člen mezinárodní skupiny DISA Group) a firma ZAT, a.s., s více než 250 zaměstnanci. Mezi významné zaměstnavatele patří také samotné město Příbram. Struktura zaměstnavatelů podle počtu zaměstnanců je sledována pouze za ORP Příbram a její vývoj za posledních 10 let ukazuje následující tabulka.

Tabulka 22: Struktura podnikatelských subjektů podle počtu zaměstnanců ORP Příbram (v letech 2009–2019)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
bez zaměstnanců	5 753	5 904	6 035	5 850	5 731	5 895	5 904	5 961	6 051	6 214	6 253
1–9 zaměstnanci (mikropodniky)	1 369	1 341	1 318	1 279	1 273	1 273	1 262	1 293	1 253	1 234	1 219
10–49 zaměstnanci (malé podniky)	293	281	271	256	240	240	239	236	242	233	230
50–249 zaměstnanci (střední podniky)	83	74	67	63	58	59	60	59	61	58	61
250 a více zaměstnanci (velké podniky)	7	7	9	10	9	8	9	9	9	9	9
nezjištěno	10 471	10 758	11 083	11 260	10 850	10 734	10 743	10 751	10 837	10 824	10 658

Zdroj: ČSÚ

Odvětvová struktura hospodářství je ve městě Příbram značně diverzifikovaná. Největšími zaměstnavateli jsou totiž jednak průmyslové podniky, a to zejména strojírenského a elektrotechnického zaměření, a také podniky nebo instituce působící ve službách (obchodní, sociální a zdravotní), případně instituce státní správy.

K 31. 12. 2019 bylo v rámci ORP Příbram evidováno 1 583 dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Z toho u cca 18 % uchazečů se jedná o osoby s dobou evidence úřadem práce nad 12 měsíců. Podíl nezaměstnaných osob (tj. podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku) činil 3,51

%, a ORP Příbram tak spadala do OPR s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v kraji (společně s ORP Slaný, Nymburk, Kladno). V roce 2020 v kontextu dopadů epidemie SARS-CoV-2 došlo ke zvýšení nezaměstnanosti v ORP Příbram na hodnotu téměř 5 %. Vývoj nezaměstnanosti v ORP Příbram za posledních 10 let ukazuje následující tabulka:

Tabulka 23: Vývoj nezaměstnanosti v ORP Příbram v letech 2009–2019

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřadem práce	4 115	4 468	4 087	.	4 935	4 523	3 876	3 144	2 163	1 806	1 706
dosažitelní (%)	98,6	98,9	99,0	.	99,3	98,9	98,9	99,0	97,9	95,1	92,8
osoby se zdravotním postižením (%)	12,7	12,3	14,2	.	12,1	12,1	13,0	11,6	13,7	13,1	11,9
absolventi (%)	6,7	5,2	4,3	.	4,6	4,4	3,4	3,9	3,8	4,0	2,7
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	24,1	32,2	39,1	.	45,8	47,8	45,3	36,4	31,8	25,1	18,6
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	156	143	165	.	294	437	737	789	1 128	1 125	1 755
Počet uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	26,4	31,2	24,8	.	16,8	10,4	5,3	4,0	1,9	1,6	1,0
Podíl nezaměstnaných osob (%) ³⁾	8,23	9,01	8,26	.	10,11	9,36	8,12	6,67	4,60	3,77	3,51

Zdroj: ČSÚ

Shrnutí

Míra podnikatelské aktivity v samotném městě Příbram i ve SO ORP Příbram je v porovnání se Středočeským krajem dlouhodobě nadprůměrná. Tento fakt je pravděpodobně způsoben vysokou nezaměstnaností a malou nabídkou pracovních míst ve městě i v celém správním obvodu.

Z hlediska převažující činnosti podnikání jsou nejvýznamnější podnikatelé v oblastech velkoobchodu a maloobchodu a organizace podnikající v oblasti profesních a vědeckých činností.

V současnosti je největším zaměstnavatelem ve městě Příbram Oblastní nemocnice Příbram, a.s., s více než 1 000 zaměstnanci. Mezi další významné zaměstnavatele patří průmyslový podnik Kovohutě Příbram nástupnická, a.s., nebo firma RAVAK, a.s., vyrábějící koupelnové sanitární vybavení.

K 31. 12. 2019 bylo v rámci ORP Příbram evidováno 1 583 dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Z toho u cca 18 % uchazečů se jedná o osoby s dobou evidence úřadem práce nad 12 měsíců. Podíl nezaměstnaných osob (tj. podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku) činil 3,51 %.

2.6.3 SWOT analýza oblasti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Vysoká míra podnikatelské aktivity města Příbram (v porovnání se Středočeským krajem a ČR)	Dlouhodobě nadprůměrná míra nezaměstnanosti (v porovnání se Středočeským krajem a ČR)
Diverzifikovaná odvětvová struktura největších zaměstnavatelů ve městě	Nízký počet volných pracovních míst
Geografická poloha a dostupný pracovní trh Prahy	Absence silného investora v průmyslové zóně města
Příznivé podnikatelské prostředí	

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Zlepšení podmínek pro podnikání	Sociální problémy vznikající v důsledku vysoké nezaměstnanosti
Podpora drobných živnostníků ze strany města	Odliv kvalifikované pracovní síly
Spolupráce mezi místními podnikateli a podnikateli a veřejnou správou, spolupráce s Hospodářskou komorou ČR	Omezení počtu pracovních příležitostí
Přilákání investorů do průmyslové zóny	

2.7 CESTOVNÍ RUCH

Město Příbram a jeho okolí má z hlediska cestovního ruchu nadprůměrný potenciál. Mezi předpoklady pro cestovní ruch převládají kulturně-historické nad přírodními. Výhodou pro cestovní ruch a jeho rozvoj ve městě a okolí je i dobrá dostupnost Prahy. Ráz města a jeho okolní krajiny je do jisté míry ovlivněn těžbou stříbra, železné rudy a uranu, která zde v minulosti probíhala. Dominantou města a jeho blízkého okolí je **barokní areál Svatá Hora**, která je jedním z nejstarších a nejznámějších mariánských poutních míst v Čechách a významným centrem mariánského kultu v Evropě. Jedná se o národní kulturní památku. Vyznačuje se nádhernou střední chrámovou bazilikou Nanebevzetí Panny Marie Svatohorské. Vzácný je také hlavní stříbrný oltář. K areálu Svaté Hory patří další památky nacházející se v blízkosti - např. kamenný sloup se zlacenou sochou P. Marie Svatohorské, sousoší Kalvárie z roku 1692, Svatohorský dub, Mariánská studánka, Křížová cesta, apod. Tyto atraktivita jsou velkým lákadlem pro návštěvníky všech věkových kategorií, další propagace a rozšiřování nabídky této historické památky by mohlo vést ke zvýšení cestovního ruchu. Součástí areálu je i Svatohorské poutní muzeum. Areál každoročně navštíví přibližně 250 tisíc návštěvníků.

Druhou turistickou dominantou města je rozsáhlý **areál Hornického muzea Příbram**, příspěvkové organizace Středočeského kraje, které patří k nejstarším muzeím v České republice. Hornické muzeum Příbram se od konce 90. let 20. století zařadilo podle počtu stálých expozic mezi pět největších muzeí v ČR a k největším hornickým muzeím v Evropě. Každoročně jej navštívuje přes 100 tis. osob. Podle statistických údajů NIPOS (Národní informační a poradenské středisko pro kulturu) patří Hornické muzeum do 1. dvacítky nejnavštěvovanějších muzeí v ČR (2019) viz tabulka níže.

K dalším turisticky zajímavým budovám ve městě patří původně **gotický kostel sv. Jakuba** na náměstí T. G. Masaryka nebo **Zámek Ernestinum**, ve kterém se v současné době nachází **Galerie Františka Drtikola**, příspěvková organizace města Příbram, či areál **Nový rybník**.

Tabulka 24: Nejnavštěvovanější muzea v ČR v letech 2018 a 2019

	v roce	
	2019	2018
1. Muzeum hlavního města Prahy	1 827 485	1 533 975
2. Národní muzeum, Praha	1 125 637	666 483
3. Židovské muzeum v Praze	677 499	721 193
4. Národní zemědělské muzeum, s. p. o., Praha	613 159	592 555
5. Vojenský historický ústav Praha	421 347	418 460
6. Národní muzeum v přírodě, Rožnov p. Radhoštěm	334 585	227 000
7. x	x	x
8. Památník Terežín	296 205	296 749
9. Muzeum Pražského Jezulátka, Praha	250 000	250 000
10. Sex Machines Museum, Praha	193 937	x
11. Vlastivědné muzeum v Olomouci	179 353	135 033
12. Regionální muzeum v Mikulově	178 315	171 668
13. Muzeum města Brna	164 291	159 282
14. Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	159 466	157 174
15. ŠKODA Muzeum, Mladá Boleslav	153 708	x
16. Památník Lidice	142 548	170 334
17. České muzeum stříbra, Kutná Hora	142 344	115 367
18. Muzeum Mladoboleslavská, Mladá Boleslav	137 810	68 004
19. Hornické muzeum Příbram, p. o.	123 987	127 591
20. Muzeum komunismu Praha (Legacy s.r.o.)	117 017	107 537
21. Muzeum Beskyd Frydek-Místek	109 868	85 983
22. Technické muzeum v Brně	105 659	101 452
23. Slezské zemské muzeum, Opava	101 781	95 137
24. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích	98 110	138 581
25. Regionální muzeum v Kopřivnici, o.p.s.	97 395	104 639
26. Muzeum Vysočiny Jihlava, p. o.	96 657	70 303
27. Moravské zemské muzeum, Brno	94 944	69 472
28. Husitské muzeum v Táboře	92 959	101 944
29. Muzeum Brněnska, p. o., Předklášteří	91 881	86 889

Zdroj: www.statistikakultury.cz

Mezi další významné kulturně-historické cíle v okolí Příbrami patří zejména (řazeno dle zájmu návštěvníků) rokokový **zámek v Dobříši** (návštěvnost cca 27 512 v roce 2019), **zámek v Mníšku pod Brdy**, **zámek v Březnici** (návštěvnost cca 15 084 v roce 2019), **Památník Karla Čapka** ve Staré Huti u Dobříše, **Památník Antonína Dvořáka** ve Vysoké u Příbrami, **Městské muzeum v Sedlčanech** (cca 11 000 návštěvníků v roce 2011), **Podbrdské muzeum** v Rožmitále pod Třemšínem, **zřícenina hradu Vrškamýk** v Kamýku nad Vltavou a další.

Pro návštěvníky města je k dispozici **Informační centrum města Příbram** (Pražská 129). Infocentrum provozuje vlastní webové stránky Poznej Příbram - poznejpribram.cz. Infocentrum poskytuje informace o městě, památkách, možnostech ubytování a stravování v Příbrami a okolí a spojích hromadné dopravy. Dále poskytuje přehled kulturních akcí ve městě a okolí a zajišťuje prodej vstupenek do vybraných kulturních zařízení. Nabízí také doplňkové služby související s cestovním ruchem jako např. prodej propagačních předmětů, nabízí prohlídky města s turistickým průvodcem.

Velký význam má **Chráněná krajinná oblast Brdy**, která má potenciál pro rozvoj pěší turistiky, cykloturistiky a dalších aktivit cestovního ruchu.

Město Příbram má zpracovanou **Koncepci cestovního ruchu** z roku 2020. Každým rokem probíhá aktualizace akčního plánu a revize navrhovaných projektů k realizaci. Koncepce stanovuje následující strategické cíle:

- Rozšířit a rozvíjet nabídku cestovního ruchu ve městě a okolí
- Zlepšit úroveň destinační spolupráce ve městě a okolí
- Zkvalitnit účinnost marketingové komunikace města

Prioritní oblasti k řešení jsou poté definovány takto:

- Nabídka a dostupnost cestovního ruchu
- Organizace cestovního ruchu
- Marketing a propagace

Město Příbram je součástí **oblasti destinačního managementu Turistická oblast Brdy a Podbrdsko, z. s.**

Tabulka 25: Vývoj základních ukazatelů cestovního ruchu ve městě Příbram

	2017	2018	2019
Počet zařízení	9	9	8
pokoje	158	158	143
lůžka	356	358	328
Hosté	8 899	8 100	8 489
z toho nerezidenti	1 816	1 493	1 539
Přenocování	22 929	20 403	21 382
z toho nerezidenti	3 960	3 248	3 507
Průměrný počet přenocování (noci)	2,6	2,5	2,5

Zdroj: ČSÚ

V rámci správního obvodu ORP Příbram lze najít vedle zmíněných kulturně-historických cílů také další atraktivity. Na východě správního obvodu se nachází vodní nádrže Slapy a Orlický náhon využívané k vodní turistice.

Ve městě a jeho okolí mohou turisté využívat také síť značených cyklotras a cyklostezek. Samotným městem vede cyklotrasa III. třídy č. 302 vedoucí z Lochovic (okres Beroun) do obce Smolotely. Cyklotrasa vede po pozemních komunikacích III. třídy s asfaltovým povrchem, po polních a lesních cestách. Výjimečně vede trasa po komunikaci II. třídy, v několika místech pak křížuje silnici I. třídy. Pro turisty je tato cyklotrasa zajímavá, jelikož prochází kolem několika turistických atraktivit a kulturních památek. Například Památník Vojna, Hornické muzeum, zámek

v Hořovicích, zřícenina hradu Valdek, kopec a pravěké hradiště Plešivec a další. Další cyklostezka vede směrem z centra Příbrami k části města Žežice a dále k Památníku Vojna v Lešetících (více v kapitole Doprava).

V roce 2020 bylo v CHKO Brdy otevřeno dvanáct zcela nových cyklotras. Nově vyznačené trasy tak zavedou cyklisty například k Padrťským rybníkům, k vodním nádržím Octárna a Pilská nebo k loveckému zámečku Tři Trubky. Celková délka všech cyklotras je celkem 270 kilometrů.

Lze konstatovat, že na území města Příbram je nedostatečná nabídka ubytovacích zařízení⁴⁹, v případě konání velké akce (např. kongres) je nutné zajistit ubytování v okolí (Praha, Plzeň). Největším ubytovacím zařízením je Hotel Belvedere s kapacitou více než 100 lůžek. V samotném městě je několik dalších hotelů a penzionů a nachází se zde také vojenská ubytovna s kapacitou 26 lůžek. Během letní sezóny je v provozu kemp Nový rybník. Přehled všech ubytovacích zařízení s celoročním provozem ve městě Příbram je uveden v tabulce níže.

Přestože návštěvnost města roste, dochází k poklesu počtu ubytovaných osob. Zatímco v roce 2000 se ve městě ubytovalo více než 25 tisíc turistů, v roce 2010 to bylo pouze necelých 11 tisíc a v roce 2019 „pouhých“ 8 489. Úměrně s tím klesá i počet přenocování, výrazně kleslo i procentuální využití lůžek. Naopak se příliš nemění průměrný počet přenocování jednoho návštěvníka a doba jeho pobytu, která se dlouhodobě pohybuje kolem 2,5 dne.

Tabulka 26: Seznam ubytovacích zařízení ve městě Příbram k 26. 4. 2021

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů	Počet míst pro stany a karavany
HOTEL BELVEDERE	Příbram, Příbram VII, Legionářů 401	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL JURKOS	Příbram, Příbram IV, Čs. armády 27	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL ZIMNÍ STADION	Příbram, Příbram VII, Legionářů 378	Hotel **	celoroční provoz	11 až 50	žádné
U GINEVRY	Příbram, Kozičín 25	Penzion	celoroční provoz	11 až 50	žádné
PENZION ASOFT	Příbram, Příbram I, náměstí T. G. Masaryka 122	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENZION COUPÉ	Příbram, Příbram IV, Čs. armády 146	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENZION ORLOV	Příbram, Orlov 7	Penzion	celoroční provoz	11 až 50	žádné
PENZION SEBASTOPOL	Příbram, Příbram II, Sevastopolské náměstí 57	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENZION U ŠINDLERŮ	Příbram, Příbram V, Brodská 49	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
UBYTOVÁNÍ v AQUAPARKU	Příbram, Příbram VII, Legionářů 539	Ubytovna hotelového typu	celoroční provoz	11 až 50	žádné
APARTMÁNY NA SVATÉ HOŘE	Příbram, Příbram II, Svatá Hora 665	Apartmány	celoroční provoz	11 až 50	žádné
TIME CAFE A PENZION	Příbram, Příbram II, Lázeňská 22	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
KEMP NOVÝ RYBNÍK	Příbram, Příbram III	Kemp	letní provoz	10 a méně	11 až 50
EXERCIČNÍ DŮM SVATÁ HORA	Příbram, Příbram II, Svatá Hora 594	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50	žádné

⁴⁹ Tato informace vyplývá i ze zpracované Koncepce cestovního ruchu. <https://www.poznejpribram.cz/data/13.pdf>, str. 26

Shrnutí

Město Příbram a jeho okolí má z hlediska cestovního ruchu nadprůměrný potenciál. Mezi předpoklady pro cestovní ruch převládají kulturně-historické nad přírodními. Výhodou pro cestovní ruch a jeho rozvoj ve městě a okolí je i dobrá dostupnost Prahy.

Město Příbram má zpracovanou Koncepti cestovního ruchu, zřizuje turistické informační centrum s vlastními webovými stránkami a je součástí oblasti destinačního managementu Turistická oblast Brdy a Podbrdsko, z. s.

Z hlediska cestovního ruchu je nejvýznamnější barokní areál Svatá Hora a Hornické muzeum Příbram.

K dalším turisticky zajímavým budovám ve městě patří původně gotický kostel sv. Jakuba na náměstí T. G. Masaryka nebo Zámeček-Ernestinum, ve kterém se v současné době nachází Galerie Františka Drtikola, příspěvková organizace města Příbram. Ve městě a jeho okolí mohou turisté využívat také síť značených cyklotras a cyklostezek (především v oblasti CHKO Brdy).

Přestože návštěvnost města roste, dochází k poklesu počtu ubytovaných osob. Zatímco v roce 2000 se ve městě ubytovalo více než 25 tisíc turistů, v roce 2010 to bylo pouze necelých 11 tisíc a v roce 2019 „pouhých“ 8 489. Úměrně s tím klesá i počet přenocování, výrazně kleslo i procentuální využití lůžek. Naopak se příliš nemění průměrný počet přenocování jednoho návštěvníka a doba jeho pobytu, která se dlouhodobě pohybuje kolem 2,5 dne.

Lze konstatovat, že na území města Příbram je nedostatečná nabídka ubytovacích zařízení, v případě konání velké akce (např. kongres) je nutné zajistit ubytování v okolí (Praha, Plzeň). Největším ubytovacím zařízením je Hotel Belvedere s kapacitou více než 100 lůžek.

2.7.1 SWOT analýza oblasti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Široká nabídka turistických atraktivit v oblasti kulturně-historického vyžití	Dlouhodobý pokles počtu ubytovaných a průměrného počtu přenocování
Potenciál území pro rozvoj cestovního ruchu – dobrá geografická poloha města, CHKO Brdy, Hornické muzeum Příbram, Svatá Hora, Nový rybník.	Kapacita ubytovacích zařízení pro pořádání akcí většího rozsahu (kongresy, apod.)
Zrušení vojenského prostoru Brdy, vznik CHKO Brdy – zpřístupnění Rozvoj cyklotras a peších tras	Nedostatečná ubytovací kapacita.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Rozvoj turisticky atraktivních lokalit, a tím zvýšení počtu pracovních míst v území (např. Brdy)	Zhoršení nabídky turistických atraktivit
Rozvoj podnikání v oblasti cestovního ruchu	Konkurence okolních regionů
Využití blízkosti a kvalitního dopravního napojení Prahy pro přilákání návštěvníků (rekreantů, nutná vhodná nabídka atraktivit), propagace místních turistických atraktivit (Hornické muzeum, Svatá Hora apod.)	
Využití finančních prostředků z fondů EU	

DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Město Příbram v roce 2020 zpracovalo General dopravy, kde jsou tedy k dispozici aktuální a detailní informace z této oblasti. Kapitola doprava a dopravní infrastruktura shrnuje základní informace a parametry stavu předmětné oblasti.

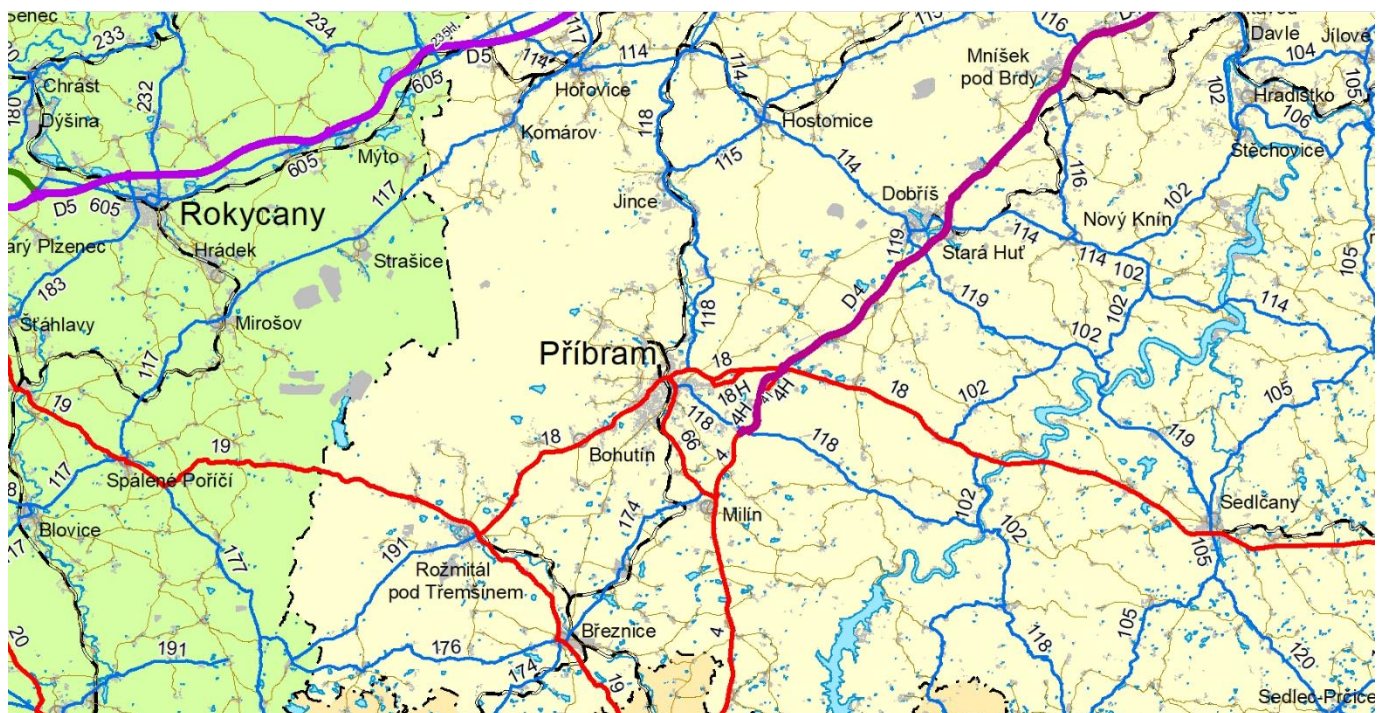
Tvar a hustota dopravní sítě v Příbrami a jejím okolí je ovlivněna specifikem existence bývalého vojenského újezdu Brdy, který zaujímal více než čtvrtinu správního obvodu ORP Příbram a ležel západně až severozápadně od samotného města. V tomto prostoru se prakticky nenacházejí žádné silnice, železnice nebo jiné komunikace sloužící klasickému komerčnímu využití.

Konkrétní návrhy projektů a řešení ve strategické části strategického plánu budou v souladu s územně nadřazenými koncepcemi kraje (např. Plán dopravní obslužnosti Středočeského kraje pro období 2021 – 2025).

2.7.2 Automobilová doprava

Nejvýznamnější silnicí procházející SO ORP Příbram je dálnice D4 (do roku 2015 rychlostní silnice R4) spojující severojižním směrem Příbramsko s Prahou. Do budoucna se počítá s jejím prodloužením až k jižním hranicím Středočeského kraje a dále na jih, a to modernizací silnice první třídy I/4, která v rámci SO ORP Příbram vede v úseku Háje – Milín – Zalužany. V budoucnu by tak dálnice D4 měla být hlavním silničním tahem vedoucím z Prahy kolem Příbrami směrem na Strakonice až k hraničnímu přechodu s Německem (SRN) Strážný. Právě existence dálnice D4 výrazně zkracuje časovou vzdálenost s Prahou. Přibližně 60kilometrová vzdálenost, která je mezi oběma městy, se tak v současnosti dá překonat přibližně za 45 minut. Po silnicích I. tříd se dá z města také snadno dojet do Plzně (zhruba časově stejně zabere i cesta přes D5).

Obrázek 13: Silniční síť v ORP Příbram

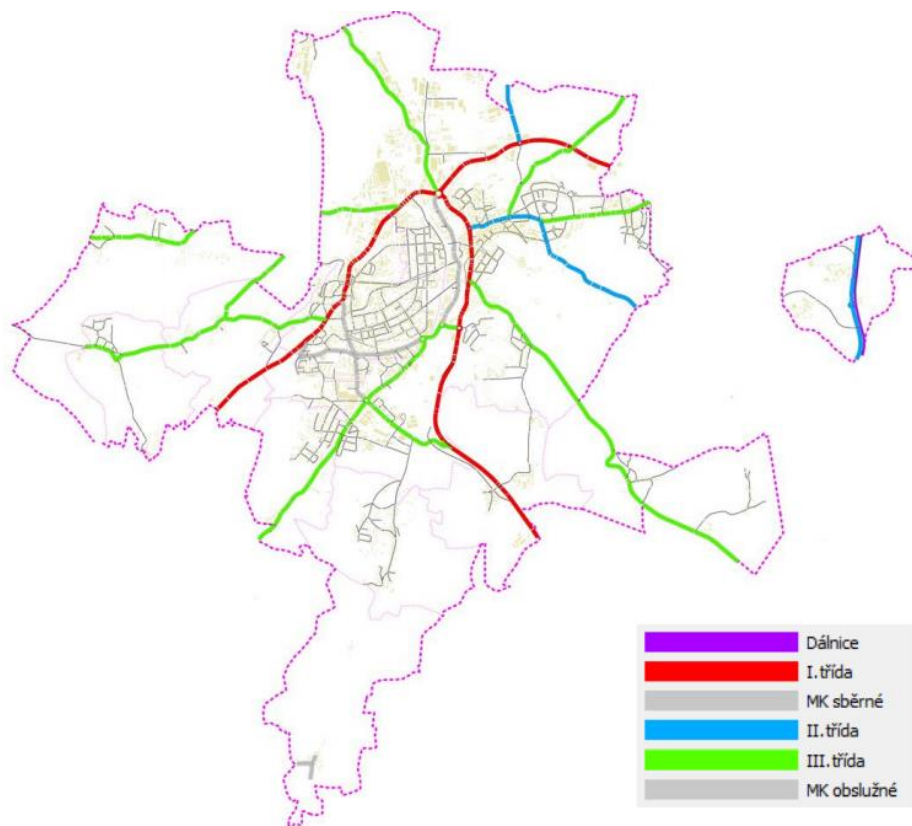

Zdroj: ŘSD⁵⁰

⁵⁰ Fialově – dálnice, červeně – silnice I. třídy, modře – silnice II. třídy

Obrázek 14: Silniční síť ve městě Příbram a jeho okolí

Zdroj: Generel dopravy města Příbram

Hlavním spojením města s okolím jsou dvě silnice I. třídy, a to silnice I/18, která vede západovýchodním směrem z Rožmitálu pod Třemšínem, přes Příbram do Olbramovic (ležící v okrese Benešov) a silnice I/66 vedoucí z Příbrami do Milína. Jelikož silnice I/18 prochází přímo samotným centrem města, výhledově se na ní počítá s vybudováním jihovýchodního obchvatu města. Tím by se výrazně snížila intenzita automobilové dopravy v jeho centru. Městem také vede silnice II. třídy II/118 vedoucí do Příbrami ze severu a přes Příbram pokračující na jihovýchod směrem na Kamýk nad Vltavou.

Silniční síť ve městě a jeho nejbližším okolí poté doplňují silnice III. třídy: III/1185, III/1188, III/1189, III/1911, III/1912, III/11417, III/11811 a III/11812.

Detailní seznam silnic je uveden v Generelu dopravy, odkaz: [zde](#)

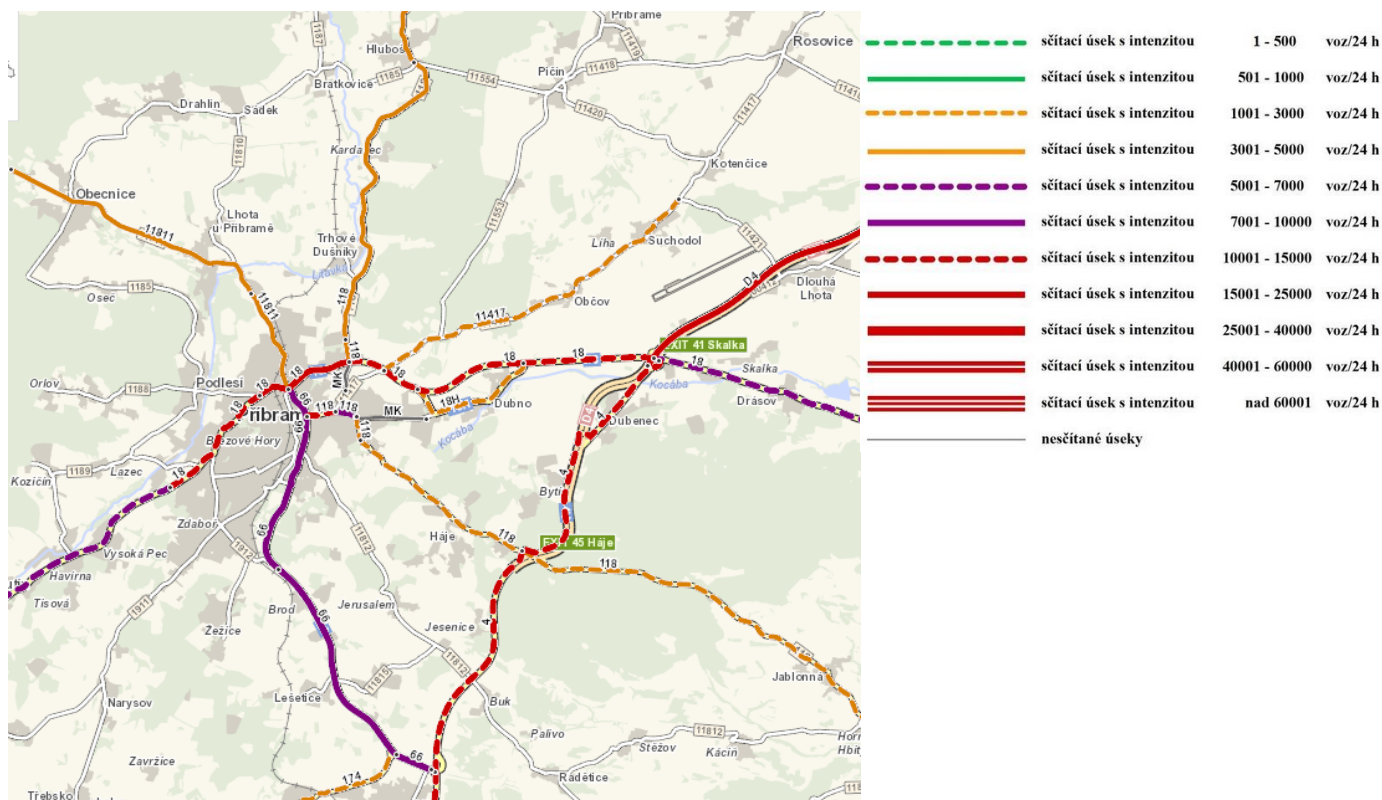
Míru dopravního zatížení silniční sítě ve městě Příbram a okolí dokládají výsledky z Celostátního sčítání dopravy v letech 2005, 2010 (k dispozici v rámci Generelu dopravy) a 2016. Intenzitu dopravy udává ukazatel RPDI - roční průměr denních intenzit, který zohledňuje variace hodnot intenzity v průběhu týdne (pracovních dnech i o víkendech) a v průběhu roku. Skutečné hodnoty však budou například v pracovní dny vyšší než průměrné hodnoty. Intenzita dopravy se také výrazně mění v průběhu dne.

Největší intenzita dopravy v okolí Příbrami byla zaznamenána na dálnici D4, kde ve všední dny projelo v roce 2016 cca 18 000 motorových vozidel denně. Druhý nejvyšší počet automobilů projelo již širším centrem města - po silnici I. třídy I/18, kdy se denně jedná o cca 15 - 17 000 motorových vozidel. V samotném městě Příbram, a to zejména

v jeho severní části, intenzita dopravy od roku 2010 stoupla. Zatímco v roce 2005 na silnici I. třídy I/18 v úseku mezi křižovatkami se silnicemi II/118 a III/1188 projelo denně přibližně 14 000 motorových vozidel, v roce 2010 to bylo už 15 000 vozidel a v roce 2016 počet atakuje již výše zmíněných 17 000 vozidel ve všední dny - v části tohoto úseku směrem na západ od kruhového objezdu dokonce přes 18 000. Právě tímto úsekem totiž projíždí vozidla, která sjíždí z dálnice D4. Ke snížení dopravy v tomto úseku by měl v budoucnu přispět zmiňovaný obchvat města.

Obrázek 15: Intenzita dopravy ve městě Příbram v letech 2016

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

V následující tabulce jsou uvedeny přesné údaje o intenzitě dopravy na nejvíce frekventovaných komunikacích ve městě Příbram v roce 2016.

Tabulka 27: Intenzita dopravy na vybraných komunikacích ve městě Příbram v roce 2016

Číslo silnice	Úsek (část města, lokalita nebo ulice)	Intenzita dopravy (vozidel/den)
Silnice I. třídy		
18	úsek mezi silnicemi III/1188 a III/11811	17 114
18	úsek mezi silnicemi II/118 a III/11811	15 783
66	jižně od křižovatky se silnicí II/118	8 228 ⁵¹
66	úsek mezi silnicemi I/18 a II/118	8 514
Silnice II. třídy		
118	úsek mezi silnicemi I/66 a III/11417	11 857

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

⁵¹ Silnice č. 66 – došlo k výraznému snížení intenzity dopravy oproti roku 2010. To samé platí i pro silnici druhé třídy č 118.

2.7.3 Železniční doprava

Železniční doprava nemá pro dopravní obslužnost města Příbram příliš velký význam. Přes město nevede žádný železniční koridor mezinárodního nebo celonárodního významu. Město leží na železniční trati celostátní č. 200 Zdice - Příbram – Břežnice - Písek - Protivín. Jedná se o jednokolejnou trať, elektrifikovanou pouze v úseku Písek – Protivín. Napojení této trati na budovaný 3. mezinárodní tranzitní koridor Praha – Plzeň – Cheb – SRN je zajištěno v železniční stanici Zdice. Přes Příbram je vedena taktová doprava osobními vlaky nadregionálního charakteru v trase Protivín – Břežnice – Beroun a opačně. Toto základní spojení doplňují rychlíkové spoje vedené z Prahy přes Písek, do Českých Budějovic a opačně. I přes vedlejší význam této trati je zde však stále snaha o její zachování pro potřeby Středočeské integrované dopravy (SID), která by měla přispět k udržení kvalitní dopravní obslužnosti v celém regionu.

Obrázek 16: Schéma železničních tratí ve Středočeském kraji

Středočeský kraj

Na tratích osobní dopravu zajišťují:

- vlaky Os, Sp, R i vyšší kategorie
- vlaky Os a Sp

Zdroj: ČD

Nákladní železniční doprava na této trati je provozována v omezeném rozsahu jako místní i tranzitní. Ve městě jsou dvě železniční zastávky pro osobní přepravu (Příbram a Příbram Sídliště) Z místního vlakového nádraží v současnosti vycházejí čtyři železniční vlečky (Energo Příbram, Kovohutě Příbram, RAVAK Příbram, Vojenské lesy a statky Lhota).

2.7.4 Letecká doprava

Přibližně 5 km severovýchodně od Příbrami leží veřejné vnitrostátní letiště Příbram – Dlouhá Lhota. Toto letiště si zachovává funkci vojenského záložního letiště, v současnosti je využíváno především k rekreačnímu a sportovnímu létání.

2.7.5 Vodní a nekonvenční doprava

Vodní ani nekonvenční doprava není ve městě provozována.

2.7.6 Cyklodoprava

Město Příbram má velmi dobré předpoklady pro rozvoj cyklistiky. Díky své krajinné rozmanitosti může nabídnout prakticky všechny druhy cyklistických tras (od nenáročných kolem vodních toků až po trasy vhodné spíše pro MTB, např. ve směru na Brdy).

Městem Příbram prochází cyklotrasa podél Litavky (Greenway Praha – Vídeň) a dále cyklostezka podél Příbramského potoka. Stávající síť cyklistických komunikací ve městě Příbram není dostatečně propojena a nespojuje některé významné části města. Prioritou města by měla být jednoznačně dostavba páteřních cyklistických komunikací. Současný stav v Příbrami zatím neumožňuje plnou konkurenci cyklistické dopravy vůči individuální automobilové dopravě.

Město Příbram má zpracovanou aktuální Cyklistickou koncepci města Příbram (schválena v září 2019), která detailně popisuje současný stav cyklo dopravy ve městě a jeho okolí. Významným prvkem je návrh nových páteřních tras městem. Jsou to tyto:

1. Cyklotrasa Příbramského potoka
2. Cyklotrasa Litavka
 - a. 2.A Cyklotrasa 302, trasa vedena podél Litavky
 - b. 2.B Souběžná cyklotrasa obepínající východně CHKO Brdy
3. 3. Cyklotrasa centrum – CHKO Brdy
 - a. 3A Mariánská cyklotrasa propojující centrum s Orlovem
 - b. 3B Mariánská cyklotrasa propojující centrum s Orlovem – varianta přes Podlesí
4. 4. Průmyslová cyklotrasa - Ul. Nádražní - severně průmyslovou zónou k řece Litavce
5. 5. Dubnovská cyklotrasa
6. 6. Svatojakubská cyklotrasa - Příbram II (židovský hřbitov)
7. 7. Uliční síť cyklotras

Velkou příležitostí je rovněž možnost harmonizace popsaných cílů a aktivit vedoucích k udržitelnému rozvoji cyklistické dopravy s vytvořeným strategickým dokumentem – Generelem dopravy.

Pokud se podaří realizovat jednotlivá opatření definovaná v kapitole 4.2 Koncepce, odkaz [zde](#), dojde nejen ke zlepšení podmínek pro cyklistickou dopravu, ale i zlepšení udržitelnosti dopravního systému města celkově.

Naplněním definované vize, což je zvýšení podílu cyklistů v dopravním systému, vytvoření vhodných a zároveň bezpečných podmínek pro jízdu na kole městem a jeho nejbližším okolím, zlepšení kvality parkování kol, plošné zklidňování i omezování dopravy a zprůjezdění jednosměrných komunikací pro cyklisty, město přispěje významným způsobem ke zvýšení kvality bydlení a zároveň se zvýší životní úroveň svých obyvatelů.

Mezi nejvýznamnější cyklostezku ve městě **patří cyklotrasa č. 302**, která vede z Dolní Líšnice do Hořovic a je součástí cyklotrasy Praha – Vídeň (tzv. Greenways), součástí trasy je také odbočka č. 302A přes Trhové Dušníky do Nového Podlesí a odbočka 302B vedoucí od Vysokopeckého rybníka do lokality „U Slaniny“.

- Délka: 58 km
- Obtížnost: střední
- Značení: silniční
- Komunikace: silnice I., II. a III. tř., účelové komunikace
- Povrch: asfalt, zpevněný i nezpevněný povrch
- Vhodné pro MTB a trekingové bicykly

V okolí města se pak nachází cyklotrasy, které převážně míří do území Brd. Jedná se o následující cyklotrasy:

- 8190
- 8195
- 8198

V roce 2020 byly otevřeny zbrusu nové cyklostezky v CHKO Brdy, jedná se celkem 12 nových cest. Cyklostezky směřují především k přírodním lokalitám Brd a zajímavým památkám, například k Padrťským rybníkům, k vodním nádržím Octárna a Pilská nebo loveckému zámečku Tři Trubky, který nechal vystavět tehdejší majitel zdejších lesů hrabě Jeroným Colloredo-Mannsfeld. Spolu s novým značením vznikl také nový cykloprůvodce. S ním se lze vydat například na Tok, nejvyšší horu Brd a zároveň Středočeského kraje, nebo ke cvičným bunkrům na vrchu Houpák.

Mapu všech cyklostezek prezentuje v okolí měst Příbram následující obrázek:

Obrázek 17: Cyklotrasy v okolí města Příbram

Zdroj: cykloserver.cz

2.7.7 Doprava v klidu

Dopravu v klidu ve městě Příbram lze tak jako v jiných městech zařadit mezi problémové oblasti dopravního systému. S růstem automobilizace a dojíždkou ze spádových oblastí je kapacita parkovacích a odstavných stání nedostačující. Nedostatečná kapacita parkovacích stání v exponovaných lokalitách se projevuje naplněním stávajících ploch a nelegálním parkováním např. v zeleni, křižovatkách nebo na komunikacích, kde nezůstane minimální průjezdný profil požadovaný zákonem.

Dopravu v klidu lze ve městě rozdělit na regulovanou (zpoplatněná parkoviště), která se nachází především v centru města, a neregulovanou. Na zpoplatněných parkovištích dochází k naplnění jejich kapacit během dne, v úřední a provozní hodiny úřadů, nemocnice, obchodů a jiných zařízení nacházejících se v centru. Na sídlišťích a oblastech s hustou bytovou zástavbou jsou parkovací kapacity naplněny de facto po celých 24 hodin. Během dne, kdy dojde k částečnému odlivu rezidentů, dojde k naplnění uvolněných kapacit návštěvníky. Během noci vzhledem k nedostatečné kapacitě stání je naplněnost některých oblastí (např. místní část Příbram VII) větší než 100 %.

Obsazenost vybraných částí města je uvedena v Generelu dopravy.

Positivem je využití mobilní aplikace MPLA pro účely zaplacení parkovacího poplatku (využívá se např. i v Praze).

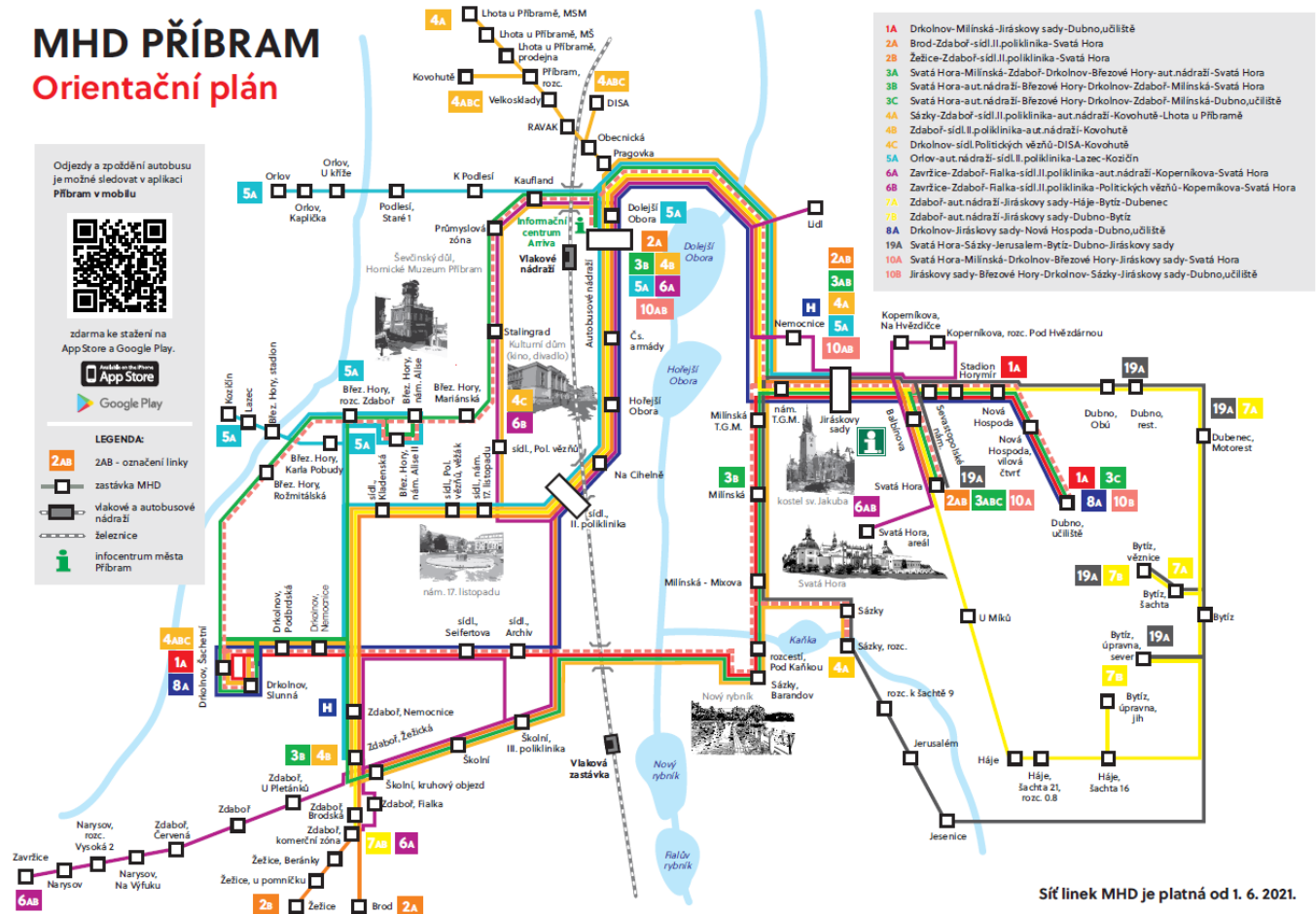

2.7.8 Hromadná doprava osob

Ve městě Příbram se k městské hromadné dopravě využívají výhradně autobusy, tramvajová doprava ve městě zavedena není, železniční doprava má pouze meziměstské využití. Celé město je obsluhováno pomocí osmnácti autobusových linek.

Obrázek 18: Orientační plán MHD Příbram

MHD PŘÍBRAM Orientační plán

Zdroj: Město Příbram

Provozovatelem MHD v Příbrami je společnost ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY, s.r.o. (dříve Veolia Transport Praha, s.r.o.). Na území města Příbram platí mezi linkami MHD a linkovou autobusovou dopravou dopravní a tarifní integrace. To znamená, že cestující mohou jezdit v tarifu MHD linkovou dopravou a linkami za stejných podmínek. Podmínky jsou dány systémem Středočeské integrované dopravy (SID).

Linkovou regionální autobusovou dopravu cestující mohou využívat na území celého města a některých okolních obcí v zóně 64 SID. Klíčovou je však v těch městských částech, kam nejedí MHD. Jedná se o městské části Sádky, Jesenice, Jerusalem, Brod a Zavržice. V městské části Nová Hospoda je dostupná na kvalitní úrovni jak MHD, tak i regionální autobusová doprava (hlavně díky linkám z Příbrami do Prahy).

Autobusové nádraží v Příbrami se nachází strategicky v blízkosti nádraží vlakového. Bylo zrekonstruováno v roce 2010. Hromadná doprava osob hraje významnou roli také v každodenním dojíždění obyvatel města do zaměstnání. V roce 2018 byl zrealizován projekt s názvem „Optimalizace městské autobusové dopravy (MHD) a další služby spojené s přípravou výběrového řízení na provozovatele MHD ve městě Příbrami“, který byl zaměřen na posouzení úrovně zajištění dopravní obsluhy území města MHD a hodnocení přepravní nabídky ve vztahu ke skutečné přepravní poptávce. Na základě provedené analýzy pak došlo k úpravě jízdních řádů jako podklad pro výběrové

řízení na dopravce v letech 2019–2029. Výsledky projektu jsou k dispozici [zde](#) a detailně popisují oblast veřejné dopravy ve městě Příbram.

Město Příbram je s okolními většími městy spojeno řadou příměstských a meziměstských linek. Přímé autobusové linky do Prahy jezdí několikrát za hodinu a jsou provozovány společností ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY, s.r.o. Tento dopravce je významný i v případě obsluhy linek spojujících Příbram s ostatními většími městy v okolí (Benešov, Plzeň, Strakonice, Kladno), mezi další dopravce pak patří převážně regionální společnosti daného města (ČSAD Benešov, ČSAD STTRANS, a.s. – Strakonice, ČSAD MHD Kladno a.s.).

Shrnutí

Město Příbram v roce 2020 zpracovalo Generel dopravy, kde jsou tedy k dispozici aktuální a detailní informace z této oblasti.

Tvar a hustota dopravní sítě v Příbrami a jejím okolí je ovlivněna specifikem existence bývalého vojenského újezdu Brdy, který zaujímal více než čtvrtinu správního obvodu ORP Příbram a ležel západně až severozápadně od samotného města. V tomto prostoru se prakticky nenacházejí žádné silnice, železnice nebo jiné komunikace sloužící klasickému komerčnímu využití.

Největší intenzita dopravy v okolí Příbrami byla zaznamenána na dálnici D4, kde ve všední dny projelo v roce 2016 cca 18 000 motorových vozidel denně. Druhý nejvyšší počet automobilů projelo již širším centrem města - po silnici I. třídy I/18, kdy se denně jedná o cca 15 - 17 000 motorových vozidel. V samotném městě Příbram, a to zejména v jeho severní části, intenzita dopravy od roku 2010 stoupla.

Nejvýznamnější silnicí procházející SO ORP Příbram je dálnice D4 (do roku 2015 rychlostní silnice R4) spojující severojižním směrem Příbramsko s Prahou.

Železniční doprava nemá pro dopravní obslužnost města Příbram příliš velký význam. Přes město nevede žádný železniční koridor mezinárodního nebo celonárodního významu. Město leží na železniční trati celostátní č. 200 Zdice – Příbram – Březnice – Písek – Protivín.

Přibližně 5 km severovýchodně od Příbrami leží veřejné vnitrostátní letiště Příbram – Dlouhá Lhota. Toto letiště si zachovává funkci vojenského záložního letiště, v současnosti je využíváno především k rekreačnímu a sportovnímu létání.

Vodní ani nekonvenční doprava není ve městě provozována.

Město Příbram má velmi dobré předpoklady pro rozvoj cyklistiky. Díky své krajinné rozmanitosti může nabídnout prakticky všechny druhy cyklistických tras (od nenáročných kolem vodních toků až po trasy vhodné spíše pro MTB, např. ve směru na Brdy).

Město Příbram má zpracovanou aktuální Cyklistickou koncepci města Příbram (schválena v září 2019), která detailně popisuje současný stav cyklo dopravy ve městě a jeho okolí. Významným prvkem je návrh nových páteřních tras městem.

Dopravu v klidu ve městě Příbram lze tak jako v jiných městech zařadit mezi problémové oblasti dopravního systému. Dopravu v klidu lze ve městě rozdělit na regulovanou (zpoplatněná parkoviště), která se nacházejí především v centru města, a neregulovanou. Pozitivem je využití mobilní aplikace MPLA pro účely zaplacení parkovacího poplatku (využívá se např. i v Praze).

Ve městě Příbram se k městské hromadné dopravě využívají výhradně autobusy, tramvajová doprava ve městě zavedena není, železniční doprava má pouze meziměstské využití. Celé město je obsluhováno pomocí osmnácti autobusových linek. Provozovatelem MHD v Příbrami je společnost ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY, s.r.o. (dříve Veolia Transport Praha, s.r.o.). Na území města Příbram platí mezi linkami MHD a linkovou autobusovou dopravou dopravní a tarifní integrace.

2.7.9 SWOT analýza oblasti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Dopravní obslužnost a napojení města na nadřazenou silniční síť	Intenzita dopravy v centru města
Dopravní dostupnost Prahy, postupné práce na D4, v roce 2017 došlo prodloužení k obci Dubenec	Lokální význam železniční trati
Existence letiště v blízkosti města	Nedostatek parkovacích míst ve městě
Napojení na integrovaný dopravní systém Středočeského kraje, modernizované autobusové nádraží	
Nastavený parkovací systém v centru města, využití mobilní aplikace MPLA	
Zvyšující se počet cyklostezek, především v oblasti CHKO Brdy	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Dobudování dálnice D4 v plném rozsahu	Zvyšování intenzity dopravy ve městě a okolí
Vybudování jihovýchodního obchvatu města	
Snížení intenzity dopravy v centru města	
Řešení dopravy v klidu (parkování)	
Implementace opatření z Koncepce cyklodopravy, budování páteřní sítě cyklostezek a návazné infrastruktury	

2.8 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A ZEMĚDĚLSTVÍ

Město Příbram se nachází v centrální části Českého masivu na úpatí pohoří Brdy, přibližně 10 km východně od jeho nejvyššího vrcholu – Toku (865 m n. m.).

2.8.1 Topologie

Město Příbram leží na hraně nejvyšší části mohutné, přes 60 km dlouhé vrásy Brdského pohoří a o 350–400 m nižší, více méně výškově vyrovnané pahorkatiny středních Čech. Geologicky a geomorfologicky podmíněná výrazná orientace vrásy v ose jihozápad - severovýchod podmiňuje i druhou pro Příbramsko prostorově limitující osu, kterou představuje tok Vltavy. Ta se právě zde dostává do kontaktu s geologickou osou variského vrásnění a v délce několika desítek kilometrů uchovává její základní směr. Takto osa variského vrásnění podmiňuje i způsob a směr hospodářsko-kulturní organizace celé jihozápadní části středočeského prostoru. V kontextu Čech tvoří Brdy i tok Vltavy výraznou terénní překážku a omezují možnosti tranzitního spojení. Hlavní historická spojnice středu a jihu Čech je proto vedena vzdáleně po pravém břehu Vltavy.

Tato relativní neprostupnost území způsobila, že jeho osídlení bylo co do polohy a vztahovosti při svém vzniku primárně určeno geomorfologií terénu a úživností půdy. Vznikla zde poměrně hustá síť malých sídel vázaných na vhodné údolní enklávy s přirozenou dostředností na sídla ve sbíhavých uzlech údolní sítě. Tato výrazně regionální organizace území se uchovala i přes pozdější organizační osy území. Jednou z nich je původně slabá spojnice mezi Prahou a sídly západní části jihočeského prostoru. Její význam však byl především regionální pro sídla na východní straně Brd. V době zakládání nových efektivních cest v 18. století v Příbrami dokonce zbyla jen tato pro ni důležitá regionálně tranzitní funkce a středo-jihní tranzitní spojnice se jí vzdálila. Nová energeticky úsporná trasa této spojnice je vzdálena Vltavě jen tolik, aby nemusela překonávat příčná erozivní údolí jejích přítoků. Ze stejných důvodů se však nepouští ani do vyšších poloh pahorkatiny. Příbram se tak nikdy nestala tranzitním městem ve vlastním slova smyslu a její rozvoj se opíral především o vlastní místní zdroje. Její poloha v regionu je také strategicky situována nikoli vůči středo-jihní spojnici země, ale vůči údolí Litavky, jejíž koridor přibližně v polovině délky pohoří příčně spojuje západní a východní prostor podhůří Brd. Pro východní podhůří se tak Příbram stala významným regionálním centrem s výrazně dostředivou orientací blízkého i vzdálenějšího okolí.

2.8.2 Geomorfologie

Z hlediska geomorfologického členění území České republiky náleží oblast Příbramska do provincie Česká vysočina. Po východním okraji Příbrami probíhá v ose jihozápad – severovýchod hranice mezi dvěma subprovinciemi České vysočiny - Poberounskou soustavou na západě a Českomoravskou soustavou na východě.

Hraniční linie těchto dvou soustav má určující význam pro krajinný ráz, rostlinný pokryv i strukturu osídlení a směr historických cest.

- Severozápadní polovina Příbramska náleží do subprovincie Poberounská soustava, oblasti Brdská podsoustava, celku Brdská vrchovina, podcelku Brdy, okrsku Třemošenská vrchovina a podcelku Příbramská pahorkatina a okrsků Třebská pahorkatina a Pičínská pahorkatina.
- Jihovýchodní polovina Příbramska náleží do subprovincie Českomoravská soustava, oblasti Středočeská pahorkatina, celku Benešovská pahorkatina, podcelku Březnická pahorkatina, okrsku Milínská vrchovina a podcelku Sedlčanská pahorkatina, okrsku Nečínská vrchovina.

Základní geomorfologická struktura je výsledkem hercynského a staršího vrásnění. Dnešní reliéf území však byl zásadním způsobem dotvořen až čtvrtohorní denudací. Na území města a v jeho západním okolí zejména erozivní činností Litavky a Příbramského potoka. Ve východní části Příbramska pak erozí denudací přítoků hluboce zařízlého toku Vltavy.

Brdská vrchovina je složena z prvohorních souvrství břidlic, pískovců, slepenců a křemenců kambrického stáří. Na většině území města jde o příbramské souvrství. Západní a severozápadní okraj městské zástavby v oblasti

Březových Hor zasahuje do pásma blovicko tepelské série sedimentů se spility, které se zde táhne v linii Láz – Březové Hory – Trhové Dušnice – Pičín.

Za jihovýchodním okrajem města na rozhraní Brdské vrchoviny a Středočeské pahorkatiny navazuje na kambrijské sedimenty pásmo paleozoických pozdně variských magmatitů, které jsou zde zastoupeny granodiority okrajové facie.

Benešovská pahorkatina je v oblasti Milínské a Nečínské vrchoviny geologicky tvořena granitoidy českého plutonu okrajového, blatenského a nečínského typu s tělesy gaber a gabrodioritů a proterozoických metabazitů jílovského pásma.

Rozhraní kambrijských sedimentů a paleozoických pozdně variských magmatitů je provázeno dvěma pásy zrudnění s osou shodnou se směrem zlomů saxonského vrásnění, tj. ve směru jihozápad – severovýchod. První rudné pásmo v linii Láz, Bohutín, Březové Hory, Trhové Dušnice obsahuje převážně polymetalické rudy s převahou kovových rud, zejména mědi a stříbra. Ve druhém rudném pásmu v linii Kamenná, Lešetice, Brod, Bytíz, Dubenec, Skalka, Ostrov, Daleké Dušnice převažuje uranové zrudnění.

Na tato pásma zrudnění jsou vázána ložiska nerostných surovin a poddolovaná území po jejich těžbě.

2.8.3 Hydrologie

Vlastní území města je odvodňováno Příbramským potokem, Litavkou a toky v jejich povodí do Berounky. Pouze severovýchodní část území města je odvodňována do Vltavy říčkou Kocába. Z širšího pohledu spadá oblast Brd a západní část Příbramské pahorkatiny do povodí Berounky. Východní část Příbramské pahorkatiny a oblast Středočeské pahorkatiny přímo do povodí Vltavy.

- Povodí **Litavky** je dílčím povodím Berounky. S výjimkou povodí Příbramského potoka se prakticky celá jeho plocha nachází ve významné vodohospodářské oblasti - Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Brdy (CHOPAV BRDY). V pramenné oblasti Litavky a řady jejích levostranných přítoků jsou vybudovány vodárenské nádrže se stanovenými pásmy hygienické ochrany vodních zdrojů. Celková délka toku Litavky je přibližně 54 km. Všechny přítoky Litavky s výjimkou Příbramského potoka mají velký spád s vysoko položenou pramennou oblastí. Tato okolnost předurčuje, že má Litavka vodu velmi **nestálou s častými srážkovými přívaly až povodněmi**. Historicky největší připomínaná povodeň je z roku 1849. Litavka vytéká z vodárenské nádrže Láz (642,5 m n. m.) přibližně na 51. říčním kilometru.
- Povodí **Příbramského potoka** zaujímá plochu 33,095 km². Vzestupně je dílčím povodím Litavky, Berounky, Vltavy a Labe. Celková délka toku Příbramského potoka je 11,06 km. Příbramský potok pramení v nadmořské výšce 563 m v údolí jižně pod vrchem Levín (612,2 m n. m.) jihovýchodně od Příbrami a ústí do Litavky na jejím 37,69 říčním kilometru u Trhových Dušnic v nadmořské výšce 451 m. Do zastavěného území města vstupuje Příbramský potok od jihu u Ornova mlýna, za kterým protéká Fialovým rybníkem.
- **Kocába** pramení v malém lesním rybníčku za Novou Hospodou na okraji města a teče k severovýchodu po jižní straně Dubna k Višňové a Dalekým Dušnicům. Do Vltavy se vlévá ve Štěchovicích. Od Nové Hospody k Dubnu teče Kocába lučními porosty ve dně mělkého údolí, které je přírodně i krajinářsky velmi cenným územím. Kocába je vodárenským tokem. Celková délka jejího toku je 47,2 km.

V kontaktu s obcí Trhové Dušnice byl Příbramský potok v dávné minulosti odkloněn od původní trasy ve své údolnici a podél hráze retenčního prostoru sveden na západní okraj obce do Litavky, aby v ní bylo více vody pro mlýnskou strouhu a pivovarské rybníky, neboť v původním korytě ústil do Litavky až pod Trhovými Dušnicemi. Starý retenční prostor byl ale při stavebním rozvoji v padesátých letech zaplněn skrývkovou zeminou a stavební sutí. To pak spolu s velikostí povodí potoka a vzrůstem zpevněných ploch v Příbrami vedlo k dnešní situaci, kdy každý větší déšť je **nekontrolovatelným přívalem vody s četnými záplavami** v níže položených částech obytné zástavby Trhových Dušnic. Proto je studií "**Revitalizace říčního systému Litavka**" navrženo zřídit nový suchý nebo polosuchý poldr, který by měl být vytvořen těsně za hranicí města v prostoru mezi čistírnou odpadních vod a silnicí do Hluboše.

Druhým nutným opatřením je zpomalení odtoku srážkových vod z plochy města. Jako regulativ územního plánu je nezvyšování plochy zcela nepropustných zpevněných povrchů a převádění současných nepropustných zpevněných povrchů na částečně propustné až snadno propustné povrchy.

Pramenná oblast Příbramského potoka převádí trhlinami **silně poddolovaného území** značnou část srážek do důlních vod, které jsou z větší části systémem důlních chodeb převedeny do sousedního povodí Kocáby. Ztráta vody je částečně hrazena čerpáním důlních vod u Brodu, kterým se do Příbramského potoka dostává 0,01 m³s⁻¹ vody. Tato dotace čerpanými a čištěnými důlními vodami s ohledem na útlum uranového průmyslu a ukončení těžby patrně velmi brzy skončí. Minimální průtoky Příbramského potoka za dlouhotrvajícího sucha a horka v letních měsících jsou však již dnes na hranici hygienické únosnosti.

Patrně jedinou možností, jak dosavadní stálou dotaci průtoku Příbramského potoka důlními vodami nahradit, je obnova starých důlních struh, které od Lázu po Březové Hory rozváděly vodu k důlním dílům na pravém břehu Litavky. Struhy byly v padesátých letech zrušeny a na zemědělské půdě fyzicky zlikvidovány. V lese a v zástavbě však zůstala jejich trasa dosud zachována. Výše položená důlní strouha vedla vodu z Lázu až na Zdaboř. Odtud se dá voda v případě obnovení strouhy převést po severním úbočí vrchu Ševčiny na druhou stranu rozvodí do mělkého údolí Příbramského potoka. Územní plán proto navrhuje obnovu struh a vytyčuje novou trasu k převedení vody do Příbramského potoka. Zamýšlené vodohospodářské dílo navrhuje jako veřejně prospěšnou stavbu.

2.8.4 Klima

Město Příbram a nejbližší okolí náleží do klimatické oblasti **mírně teplé - B**.

Zástavba vlastního města a níže položené části v jeho okolí (údolí Litavky, Příbramského a Obecnického potoka) náleží do klimatické podoblasti B5 - mírně teplá, mírně vlhká až vlhká, vrchovinná s ročním průměrem srážek 600 - 650 mm a průměrnou roční teplotou kolem 7 °C. V klimatickém členění území státu dle Quitta spadá tato část řešeného území do mírně teplé oblasti do okrsku MT3.

K městu připojené obce Lazec, Kozičín a Orlov a nižší polohy Brd v širším okolí města v oblasti Třebské a Pičínské pahorkatiny spadají do klimatické podoblasti B8 - mírně teplá, vlhká vrchovinná s ročním průměrem srážek kolem 700 mm a průměrnou roční teplotou kolem 6,5 °C. V klimatickém členění území státu dle Quitta spadá tato část řešeného území do mírně teplé oblasti do okrsku MT5.

Brdské vrchy spadají do klimatické oblasti chladné – C, klimatické podoblasti C1 – chladná vlhká vrchovinná s ročním průměrem srážek kolem 950 mm a průměrnou roční teplotou kolem 5,5 °C. V klimatickém členění území státu dle Quitta spadá tato část řešeného území do chladné oblasti do okrsku CH7.

Nejčastější vzdušné proudění přichází od jihozápadu až severozápadu. V důsledku tříštění vzdušných proudů o hřeben Brd a složité morfologie území se však základní vzdušné proudění mění v místní, na terénu směrově závislou turbulenci.

V údolí Příbramského potoka a Litavky se díky místní konfiguraci terénu vytvářejí špatně provětrávané klimaticky inverzní kotliny s četnými výskyty mlh v chladnějším období roku.

2.8.5 Kvalita ovzduší

V Příbrami je znečištění ovzduší měřeno pomocí měřicí stanice AIM (automatizovaného imisního monitoringu), jejíž provoz zabezpečuje Český hydrometeorologický ústav (dále jen ČHMÚ). Tato měřicí stanice je umístěna v ulici Gen. Kholla v Příbrami VII. Aktuální informace o naměřených hodnotách a doporučení jsou zveřejněny na adrese: <http://www.chmi.cz>, Index kvality ovzduší a doporučení.

Index kvality ovzduší ve městě Příbram se nejčastěji pohybuje ve stupni **2A** (kvalita ovzduší přijatelná), v nočních hodinách se obvykle zvýší na stupeň **1B** (velmi dobrá). Na kvalitu ovzduší města negativně působí zejména průmyslová činnost a doprava. Město má především problémy s vysokými hodnotami těžkých kovů z mobilních zdrojů znečišťování REZZO 1-4.

Pro zlepšování stavu ovzduší ve městě byl zpracován střednědobý Program ke zlepšení kvality ovzduší do roku 2020.

2.8.6 Hluk

Stejně jako u znečištění ovzduší je největším zdrojem hluku v Příbrami a okolí silniční doprava. Díky přítomnosti letiště Příbram – Dlouhá Lhota se na hlukovém znečištění města a jeho okolí podílí také doprava letecká. Vzhledem k současnému spíše rekreačnímu využití tohoto letiště však hluková zátěž v tomto případě není příliš velká.

2.8.7 Využití půdy

Kvalita půdy ve městě Příbram a jeho okolí není příliš vysoká, zemědělská půda zabírá pouze 49 % celkové plochy města. Procento zornění (podíl orné půdy na celkové rozloze zemědělské půdy) je také relativně nízké a dosahuje hodnoty 57 %. Nízký podíl zemědělské půdy je dán také vysokým podílem ostatních ploch, což jsou v případě Příbrami především území zdevastované místní těžbou. Tyto lokality zaujímají 23 % celkové rozlohy města.

Zalesněno je pouze 18,6 % území města. Relativně vysoký (6,1 %) je i podíl zastavěných ploch (obytná a jiná zástavba). Vodní plochy zaujímají pouze 1,1 % území Příbrami. Chmelnice a vinice se v Příbrami vůbec nevyskytují.

Tabulka 28: Využití půdního fondu ve městě Příbram v letech 2019 a 2020 (v ha)

	31. 12. 2019	31. 12. 2020
Celková výměra	3 610,27	3 610,21
Zemědělská půda	1 778,10	1 777,81
Orná půda	1 019,84	1 019,55
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	253,57	254,01
Ovocný sad	13,57	13,57
Trvalý travní porost	491,13	490,68
Nezemědělská půda	1 832,17	1 832,40
Lesní pozemek	672,57	672,50
Vodní plocha	39,67	39,67
Zastavěná plocha a nádvoří	221,09	221,78
Ostatní plocha	898,83	898,45

Zdroj: ČSÚ

2.8.8 Ochrana přírody

Ve městě Příbram ani v blízkém okolí se nenacházejí žádná maloplošná zvláště chráněná území, nicméně na Příbramsku se nachází **chráněná krajinná oblast Brdy**, národní přírodní rezervace Drbákov – Albertovy skály – jeden z nejúplnějších a nejlépe zachovaných souborů ekosystémů význačných pro říční fenomén střední Vltavy, ve kterém je velká řada přirozených společenstev skalních srázů v údolí Vltavy i zachovalé suťové lesy s hojným výskytem tisu.

Mezi objekty ústředního seznamu Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (chráněné objekty) patří přímo na území města Příbram následující památky:

Památné stromy na území města:

- Dub sv. Václava
- Lípy u sv. Prokopa

2.8.9 Odpadové hospodářství

V oblasti odpadového hospodářství město pracuje v souladu s Plánem odpadového hospodářství Středočeského kraje. Ve městě je pro ekologické nakládání s odpady zřízen sběrný dvůr sídlící v Mlynářské ulici. Tento sběrný dvůr provozuje příspěvková organizace zřizovaná městem - Technické služby města Příbrami, p.o. Zde mohou občané města bezplatně odkládat běžný komunální odpad, bioodpad, elektrospotřebiče. Odložení pneumatik a stavební sutě je zpoplatněno.

<https://www.ts-pb.cz/sberny-dvur/>

Technické služby zajišťují odvoz domovního, tříděného a nebezpečného odpadu z Příbrami a integrovaných 9 obcí – Jesenice, Bytízu, Lazce, Kozičína, Orlova, Žežic, Zavržic, Jerusalema, Brodu – a z dalších 21 obcí v okolí pěti svozovými vozy, pěti kontejnerovými vozy.

Týdně je vyváženo z Příbrami:

- popelnice 110 l – 3 706 ks
- kontejner 1 100 l – 677 ks (občané Příbrami), 328 ks (právnícké osoby)
- kontejner 6 000 l – 41 ks

z okolních obcí

- popelnice 110 l – 2 896 ks
- kontejner 6 000 l – 24 ks

Mezi obyvatelstvem díky městu je instalováno celkem **828 ks** plastových **kompostérů** (z toho objem 650 l celkem 153 ks a objem 1 050 l – celkem 675 ks).

Co se týče systému svozu separovaného odpadu, ve městě Příbram bylo ke konci roku 2020 **instalováno 1 097 nádob** (plast, papír, sklo, kovy, textil, bioodpad). Typově se jedná o:

- **Sklolaminátové nádoby** – spodní výsyp – objem: 1 100 l (kovy, sklo – čiré a barevné a nápojový karton), 1 300 l (plast, sklo – čiré a barevné a nápojový karton), 1 500 l (kovy, papír, plast, sklo – čiré a barevné a nápojový karton), 1 550 l (sklo čiré), 1 800 l (kovy, papír, plast, sklo – čiré a barevné), 2 100 l (kovy, papír, plast, sklo – čiré a barevné), 2 150 l (DUO sklo čiré 1 075 l a barevné 1 075 l), 2 500 l (papír), 3 000 l (papír, plast) a 3 200 l (papír);
- **Kovové nádoby** – spodní výsyp – objem: 2 500 l papír, 1 500 l sklo čiré a 1 500 l sklo barevné;
- **Plastové nádoby** – horní výsyp – objem 120 l (papír a plast – občané od domu), 240 l (papír, plast, sklo barevné a bioodpady) a 1 100 l (papír, plast, bioodpady);
- **Podzemní kontejnery** – 4 místa po území města – objem papír – 3 000 l, plast – 3 000 l a sklo dělené na čiré – 1 500 l a barevné – 1 500 l;
- **Plastové pytle** – 70 l – papír občané od domu a 120 l - plast občané od domu.

System svozu:

- papír a bioodpady – 1x týdně,
- plast – 2x až 3x týdně,
- sklo (čiré, barevné) – 1x za 3 týdny,
- kovy a nápojové kartony – 2x za měsíc,
- textil – 1x týdně,
- elektroodpady – v průměru 1x za 7 týdnů,
- olej – je odebírán ve sběrném dvoře a nově instalovaných kontejnerech.

Tabulka 29: Seznam instalovaných nádob pro separovaný odpad na území města Příbram (2020)⁵²

Kategorie odpadu	Objem nádoby v litrech	Počet kusů (2020)
Papír	240	1
	1 100	71
	1 500	2
	1 800	3
	2 100	2
	2 500	82
	3 000	4
	3 200	21
	Ostatní	153
Plasty	120	150
	240	1
	1 100	228
	1 300	1
	1 500	1
	1 800	1
	2 100	1
	3 000	4
	Ostatní	3
Sklo čiré	1 100	3
	1 300	3
	1 500	93
	1 550	2
	1 800	1
	2 100	1
	1 075	5
Sklo barevné	2 40	1
	1 100	5
	1 300	4
	1 500	101
	1 800	1
	1 550	3
	2 100	1
	1 075	5
Nápojové kartony	1 100	65
	1 300	12
	1 500	14
	Ostatní	1
Kovy	1 100	24
	1 500	4
	1 800	3
	2 100	2
	Ostatní	3
Textil	2 900	34
	14 000	4
Elektroodpad	1 500	5
	2 150	15
	240	26

⁵² Včetně tzv. individuálních nádob, které se nezapočítávají do celkového počtu nádob instalovaných městem.

Shrnutí

Město Příbram se nachází v centrální části Českého masivu na úpatí pohoří Brdy, přibližně 10 km východně od jeho nejvyššího vrcholu – Toku (865 m n. m.).

Z hlediska geomorfologického členění území České republiky náleží oblast Příbramska do provincie Česká vysočina. Po východním okraji Příbrami probíhá v ose jihozápad – severovýchod hranice mezi dvěma subprovinciemi České vysočiny - Poberounskou soustavou na západě a Českomoravskou soustavou na východě.

Vlastní území města je odvodňováno Příbramským potokem, Litavkou a toky v jejich povodí do Berounky. Pouze severovýchodní část území města je odvodňována do Vltavy říčkou Kocába.

Město Příbram a nejbližší okolí náleží do klimatické oblasti mírně teplé - B.

Index kvality ovzduší ve městě Příbram se nejčastěji pohybuje ve stupni 2A (kvalita ovzduší přijatelná), v nočních hodinách se obvykle zvýší na stupeň 1B (velmi dobrá). Na kvalitu ovzduší města negativně působí zejména průmyslová činnost a doprava. Město má především problémy s vysokými hodnotami těžkých kovů z mobilních zdrojů znečišťování REZZO 1-4.

Kvalita půdy ve městě Příbram a jeho okolí není příliš vysoká, zemědělská půda zabírá pouze 49 % celkové plochy města.

Ve městě Příbram ani v blízkém okolí se nenacházejí žádná maloplošná zvláště chráněná území, nicméně na Příbramsku se nachází chráněná krajinná oblast Brdy, národní přírodní rezervace Drbákov – Albertovy skály – jeden z nejuplněnějších a nejlépe zachovaných souborů ekosystémů význačných pro říční fenomén střední Vltavy. Na území města je několik památných stromů.

V oblasti odpadového hospodářství město pracuje v souladu s Plánem odpadového hospodářství Středočeského kraje. Ve městě je pro ekologické nakládání s odpady zřízen sběrný dvůr. Tento sběrný dvůr provozuje příspěvková organizace zřizovaná městem - Technické služby města Příbrami, p.o. Zde mohou občané města bezplatně odkládat běžný komunální odpad, biodpad nebo elektrospotřebiče. Pneumatiky a stavební odpad za poplatek.

Technické služby zajišťují odvoz domovního, tříděného a nebezpečného odpadu z Příbrami a integrovaných 9 obcí – Jesenice, Bytízu, Lazce, Kozičina, Orlova, Žežic, Zavržic, Jerusalema, Brodu – a z dalších 21 obcí v okolí pěti svozovými vozy, pěti kontejnerovými vozy. Ve městě je instalováno zhruba 1200 nádob pro sběr tříděného odpadu.

Je třeba dále pracovat s faktem, že od 1. ledna 2030 nadále nebude možné skládkovat odpady s výhřevností v sušině nad 6,5 MJ/kg, odpady překračující hodnoty biologické stability a odpady, které bude možné s ohledem na stávající pokrok účelně recyklovat.

2.8.10SWOT analýza oblasti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Efektivní systém odpadového hospodářství, dostatečná infrastruktura	Nízká kvalita půd
Poměrně dobrá kvalita ovzduší	Vysoké hodnoty těžkých kovů z mobilních zdrojů znečišťování REZZO 4

CHKO Brdy, vysoká zalesněnost ORP Příbram	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Snížení intenzity dopravy ve městě vybudováním obchvatu a modernizací silniční sítě	Zvyšování znečištění ovzduší v důsledku zvýšení intenzity dopravy
Využití dotačních titulů na obnovu území zasažených těžbou	Výskyt zranitelných oblastí v důsledku bývalé těžby
Obnova starých důlních struh	Urbanizace volné krajiny, fragmentace krajiny především liniovými dopravními stavbami
	Zvýšení letecké dopravy

2.9 TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU (SPORT, KULTURA, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY)

2.9.1 Kultura

Divadlo

Město Příbram má svou stálou divadelní scénu. V ulici Legionářů se nachází **Divadlo A. Dvořáka Příbram**, jehož zřizovatelem je město Příbram za podpory Ministerstva kultury ČR a Středočeského kraje. Divadlo má delší historii, jeho základní kámen byl položen v roce 1957 a poprvé bylo otevřeno v roce 1959.⁵³ Divadlo A. Dvořáka Příbram v současné době disponuje patnáctičlenným uměleckým sborem. Ministerstvo kultury ČR zahrnuje v roce 2006 celý objekt mezi kulturní památky.⁵⁴ V aktuálním repertoáru Divadla A. Dvořáka Příbram se objevuje například Balada pro banditu, Hrdý Budžes, Maryša či Obsluhoval jsem anglického krále. Divadlo se skládá z velké a malé scény, přičemž velká scéna disponuje celkovou kapacitou 427 míst (258 míst v přízemí a 169 míst na balkoně), malá scéna nabízí 156 míst v hledišti.

Kino

Město Příbram mělo v minulosti v provozu více kin, dnes už má jen jedno své kino, jehož provoz byl v roce 2005 převeden na Divadlo A. Dvořáka Příbram, a je tak součástí jeho objektu. V roce 2016 proběhla rekonstrukce a modernizace kina o prvek 3D promítání. Na konci roku 2019 byl uveden do provozu výtah pro tělesně hendikepované. Sál disponuje 259 sedadly, z toho 5 sedadel má podobu dvousedadel. Sál příbramského kina neslouží pouze k filmovému promítání, ale rovněž je k dispozici pro různé konference, přednášky, prezentace a koncerty.⁵⁵

Muzea

Ve městě se nachází 2 muzea – *Hornické muzeum Příbram* a *Svatohorské poutní muzeum*.

Hornické muzeum Příbram je příspěvkovou organizací Středočeského kraje a patří k nejstarším muzeím v České republice.⁵⁶ Díky počtu stálých expozic se Hornické muzeum Příbram řadí mezi 5 největších muzeí v České republice a současně k největším hornickým muzeím v Evropě.⁵⁷ Muzeum navštíví ročně přes 100 000 návštěvníků, lze tedy hovořit o jednom z nejvyhledávanějších turistických cílů Středočeského kraje. Součástí muzea je hornický skanzen Březové Hory se třemi prohlídkovými areály (Ševčinský důl, Důl Anna a Důl Vojtěch). Expozice je přímo umístěna v historických provozních a správních objektech, návštěvníci mohou zažít jízdu hornickým vláčkem po povrchu i v podzemí, fárání výtahem, jízdu po skluzavce k obřímu vodnímu kolu a další.⁵⁸ Další samostatnou expozicí je Památník Vojna Lešetice – muzeum obětí komunismu a dějin uranového hornictví. Jedná se o zcela autentický dochovaný věžeňský areál, zcela ojedinělý ve střední Evropě.⁵⁹ Mezi další samostatné expozice patří Skanzen Vysoký Chlumec, Muzeum špýchar Prostřední Lhota a Muzeum zlata Nový Knín.

⁵³ Zdroj: Oficiální stránky Divadla Příbram – link [zde](#)

⁵⁴ Zdroj: *tamtéž*

⁵⁵ Zdroj: Oficiální stránky Kina Příbram – link [zde](#)

⁵⁶ Zdroj: Oficiální stránky Muzea Příbram – link [zde](#)

⁵⁷ *tamtéž*

⁵⁸ Zdroj: Oficiální stránky Muzea Příbram – Hornický skanzen Březové hory, link [zde](#)

⁵⁹ Zdroj: Oficiální stránky Muzea Příbram – Památník Vojna Lešetice, link [zde](#)

Svatohorské poutní muzeum se věnuje historii Svaté Hory (nejznámějšího poutního místa) od jejího založení až do dnešní doby. Expozice je věnována Jezuitům v českých zemích, důležitým událostem, muzeem provází i šatičky Panny Marie Svatohorské či je zde objevená barokní pec.⁶⁰

Galerie

Galerie Františka Drtikola je příspěvkovou organizací města Příbram a nachází se v Zámečku-Ernestinu v Tyršově ulici. Galerie má svou stálou výstavu a v ostatních sálech se zde pořádají krátkodobé výstavy. V rámci stálé expozice je představen František Drtikol, život a dílo tohoto příbramského rodáka. V prostorách Zámečku je umístěna obřadní síň.⁶¹

Knihovna Jana Drdy

Knihovna Jana Drdy Příbram se nachází na náměstí T. G. Masaryka a jde rovněž o příspěvkovou organizaci města. Své zdroje do rozpočtu tedy dostává od města a dále určitý příspěvek získává od Středočeského kraje na zajištění regionálních funkcí. Určité příspěvky knihovna čerpá i z programů (podprogramů) Ministerstva kultury ČR. Knihovna má dvě ústřední půjčovny (pro dospělé a pro děti), studovnu, dále několik menších poboček (Březové Hory, Křížák, Škola) a dva biblioboxy.⁶² V roce 2020 měla knihovna 2 991 dospělých čtenářů a 1 343 dětských čtenářů.⁶³ V knihovnách je k dispozici internet, budova na náměstí T. G. Masaryka umožňuje i WiFi připojení. Knihovna zapůjčuje čtečky elektronických knih, v roce 2020 si čtenáři přes online katalog zapůjčili 805 elektronických knih. Knihovna umožňuje online rezervace i meziknihovní výpůjční služby. Mezi další službu knihovny patří rozvážka knih do domu s pečovatelskou službou a donáška knih čtenářům.⁶⁴ Knihovna organizuje řadu kulturně-vzdělávacích akcí (pohádky pro nejmenší, scénické čtení souboru LiStOVáNí, projekt Knížka pro prvňáčka, literární soutěž Příbram Hanuše Jelínka aj.), či se do takových akcí zapojuje.

Důležité je zmínit, že Knihovna Jana Drdy je jednou z pěti knihoven Středočeského kraje, která je pověřenou knihovnou a obsluhuje prostřednictvím regionálních služeb knihovny na území bývalého okresu Příbram, část okresu Beroun a Praha-západ.⁶⁵

Letní kino

U Nového rybníku se nachází příbramské letní kino s kapacitou cca 4 500 návštěvníků. Vzhledem k vysoké úrovni akustiky a velké kapacitě se areál letního kina mimo promítání filmů využívá i k pořádání hudebních, kulturních či sportovních akcí.⁶⁶

Hudební festival Antonína Dvořáka

Město Příbram již více než 50 let pořádá Hudební festival Antonína Dvořáka. Od roku 2015 vlastní pořadatelská a licenční práva nezisková organizace Dvořákovo Příbramsko, z.ú. Program festivalu sestává z 13–15 koncertů, vedle děl Antonína Dvořáka jsou zde zařazeny i další skladby mistrů 18., 19., 20. i 21. století. Jedná se o velmi prestižní festival, což potvrzuje zejména zájem zahraničních umělců, kteří zde prezentují i své premiérové skladby. Součástí

⁶⁰ Zdroj: Svatá Hora – muzeum, link [zde](#)

⁶¹ Zdroj: Oficiální stránky Galerie Františka Drtikola, link [zde](#)

⁶² Zdroj: Výroční zpráva Knihovny Jana Drdy Příbram 2020, link [zde](#)

⁶³ *tamtéž*

⁶⁴ *tamtéž*

⁶⁵ *tamtéž*

⁶⁶ Zdroj: Oficiální stránka zařízení města Příbram – Letní kino, link [zde](#)

festivalu jsou dále různé doprovodné akce pro děti a akce zaměřené pro širokou veřejnost.⁶⁷ V roce 2019, kdy se konal jubilejní 50. ročník, navštívilo festival přes 4 000 diváků, v roce 2020 dokonce přes 4 500 diváků (což je dle oficiálních údajů o 200 % více v porovnání s rokem 2015).

Spolková činnost

Příbramští betlémáři

Počátek spolku souvisí se založením Československého sdružení přátel betlémů se sídlem v Třebechovicích pod Orebem v roce 1990. Dne 2. 3. 1991 se v Příbrami založila pobočka výše uvedeného sdružení. Nedlouho potom se stávající členové osamostatnili a založili si spolek vlastní, s názvem Příbramští Betlémáři.

Spolek Prokop Příbram

Spolek Prokop Příbram byl založen v únoru roku 1992 a ve svém odkazu se hlásí k tradici dřívějšího spolku téhož jména, který působil při Báňské akademii v Příbrami.⁶⁸ Dnešní spolek si klade za cíl obnovovat a udržovat hornické památky a jiné památky související s montánní činností, dále obnovovat a udržovat hornické tradice a obyčeje, rozvíjet kulturní tradice regionu, přibližovat veřejnosti montánní minulost formou kulturních, sportovních a naučných akcí.⁶⁹ Spolek sdružuje bývalé horníky a hutníky a řadu odborníků z různých oborů.

Spolek ve čtvrtk

Jedná se o komunitní organizaci, která v Příbrami funguje již přes 10 let. Spolek lidí různých profesí, kteří spolupracují při pořádání kulturních a sportovních akcí pro veřejnost. Za svou historii jich uspořádaly již přes 200. V minulosti proběhly například tyto akce: Karel Kryl 77 – vystoupení příbramských muzikantů k nedožitým narozeninám Karla Kryla, Vánoční koledování se souborem Chairé Příbram, Expediční kamera – mezinárodní festival cestovatelských filmů a jiné.⁷⁰

Cech příbramských horníků a hutníků

Občanské sdružení navazující na stanovy, řády, směrnice a historické ceremonie, platné v historickém období pro spolky, sdružení a cechy, které byly nedílnou součástí hornického a hutnického povolání.

2.9.2 SPORT

Město Příbram si nechalo vypracovat *Plán rozvoje sportu města Příbram do roku 2030*, zpracovatelem dokumentu je Mgr. Jakub Popelka, PhD., ve spolupráci s pracovní skupinou Sport 2030, pracovníky městského úřadu, příspěvkovou organizací Sportovní zařízení města Příbram a ČUS Příbram.⁷¹ Jedná se o poměrně čerstvý a obsáhlý dokument, o sportu ve městě Příbram se na následujících řádcích tedy zmíníme velmi stručně. Plán rozvoje sportu zohledňuje skutečnost, že při diskuzi nad trávením volného času v Příbrami je potřeba s možnostmi ve městě a v jeho okolí pracovat jako s určitou spádovou oblastí či s celým okresem, do kterého spadá 120 obcí se 115 tisíci obyvateli. Ve stejném období jako Plán rozvoje sportu vznikla i Cyklistická koncepce města Příbram.

Sportovní spolky

V rámci organizovaného sportu ve městě funguje široké spektrum spolků z těchto odvětví: fotbal, tanec, atletika, aikido, basketbal, badminton, krasobruslení, cyklistika, florbal, futsal, malá kopaná, golf, požární sport, lední hokej,

⁶⁷ Zdroj: Oficiální stránky festivalu, link [zde](#)

⁶⁸ Zdroj: Oficiální webové stránky Spolku Prokop Příbram, elektronická verze [zde](#)

⁶⁹ *tamtéž*

⁷⁰ Zdroj: Facebook stránka organizace, link [zde](#)

⁷¹ Zdroj: Plán rozvoje sportu ve městě Příbrami do roku 2030, link [zde](#)

cheerleading, judo, kick-box, vodní sporty, letectví, mažoretky, gymnastika, bojové sporty, vzpírání, americký fotbal, rybářství, plavání, šachy, triatlon, soft tenis, aerobic, lyžování, sportovní střelba, stolní hokej, teakwondo, jachting, volejbal a další.

V majetku města jsou tato sportovní zařízení:

- Zimní stadion (malá a velká hala) – využití pro hokejový klub, spolky, školy, veřejnost
- Aquapark – venkovní a krytý plavecký bazén – využití pro veřejnost, spolky a školy
- Sportovní areál pod Svatou Horou – areál s 250 m velkým atletickým oválem – využití pro spolky, školy, veřejnost
- Víceúčelové hřiště Hlinovky – využití pro veřejnost
- Sportovní hala – multifunkční sportovní hala s hledištěm – využití zejména pro spolky (volejbal, futsal aj.), školy i veřejnost
- Skatepark – celobetonový skatepark – využití pro veřejnost
- In-line dráha – asfaltová dráha – využití pro veřejnost
- Sportovně volnočasový areál u Nového rybníka – využití pro veřejnost
- Sportovní zařízení škol (tělocvičny, sály, víceúčelová hřiště, běžecký tunel)

Areál Nový rybník

V jihovýchodní části města Příbrami se nachází sportovní a rekreační areál s názvem Nový rybník. V tomto areálu proběhla výrazná proměna v rámci projektu Zelená páteř města, který Příbram v minulosti realizovala. Jak již název napovídá, v areálu se nachází rybník, dále adventure golf, letní kino (viz výše) skatepark, vodní hřiště pro děti, skluzavky, vzduchové trampolíny, volnočasové hřiště s workout hřištěm, in-line dráha a další.⁷²

2.9.3 SWOT ANALÝZA OBLASTI

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Kulturní zázemí města – divadlo, kino, Hudební festival Antonína Dvořáka.	Informovanost o spolkové činnosti.
Plán rozvoje sportu města Příbram do roku 2030.	
Široká nabídka sportovních klubů i sportovišť přímo na území města.	
Podpora kultury a sportu ze strany města.	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Budovat další venkovní plochy k trávení volného času ve veřejném prostoru a údržba / rozvoj kvality stávajících ploch.	Zvyšování negativních jevů souvisejících s nedostatkem pohybu u obyvatel (vč. dětí).

⁷² Zdroj: Oficiální stránky sportovní zařízení města Příbram, link [zde](#)

Zvyšovat podíl aktivních prvků trávení volného času ve veřejném prostoru (workout, parkour apod.).	Uzavírání kulturních i sportovních míst v důsledku restrikcí spojených s pandemií Covid-19.
Podpořit lokální kulturní, sportovní a umělecké organizace v době po skončení pandemie Covid-19 (fundraising, crowdfunding apod.).	Nízký zájem o kulturu a umění ze strany obyvatel.

3. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ - VEŘEJNOST⁷³

Dotazníkové šetření mezi veřejností probíhalo v období říjen – listopad 2020.⁷⁴ Dotazník byl sbírán elektronicky a fyzicky (možnost vyplnit a odevzdat v určených místech / prostorech ve městě).

3.1 SOCIODEMOGRAFICKÉ ÚDAJE O RESPONDENTECH

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 485 respondentů.

- Pohlaví:
 - Muži = 40 %
 - Ženy = 60 %
- Věk:
 - 15 – 18 let = 2,7 %
 - 19 – 30 let = 18,7 %
 - 31 – 45 let = 36,4 %
 - 46 – 59 let = 25,4 %
 - 60 – 75 let = 14,6 %
 - 76 a více let = 2,3 %
- Nejvyšší dosažené vzdělání:
 - Základní = 3,6 %
 - Střední bez maturity = 9,8 %
 - Střední s maturitou = 42,5 %
 - Vysokoškolské = 44,1 %
- Pracovní stav:
 - Zaměstnanec = 64,5 %
 - Podnikatel = 10 %
 - Student = 6,4 %
 - Starobní / invalidní důchod = 12,4 %
 - V domácnosti = 5,2 %
 - Bez zaměstnání = 1,5 %
- Trvalé bydliště v Příbrami:
 - ANO = 89,2 %
 - NE = 10,8 %
- Délka života v Příbrami:
 - Narozen/a = 56,3 %
 - Přistěhování v dětství = 12,9 %
 - Přistěhování v dospělosti = 26,8 %
 - Přechný pobyt = 0,6 %
 - Nežije v Příbrami (dojíždí) = 3,3 %

⁷³ Vzorová podoba dotazníku a sociodemografické údaje o respondentech jsou součástí přílohy.

⁷⁴ Vzorová podoba dotazníku jsou součástí přílohy.

- Místo výkonu zaměstnání:
 - Příbram = 57,1 %
 - Dojíždění mimo Příbram do 10 km = 8,1 %
 - Dojíždění mimo Příbram 10–30 km = 7,8 %
 - Dojíždění mimo Příbram 30–70 km = 22 %
 - Dojíždění mimo Příbram 70 km a více = 5 %

Komentář:

Z hlediska sociodemografického rozložení obyvatel lze konstatovat, že s ohledem na dobrovolnost vyplňování převažovaly v názorovém spektru ženy, čímž dochází k dílčímu vychýlení z pohledu reprezentativnosti. Při detailnějším rozboru jednotlivých otázek se však až na několik výjimek (které budou u daných otázek uvedeny) výrazně nelišily odpovědi nebo preference dle pohlaví.

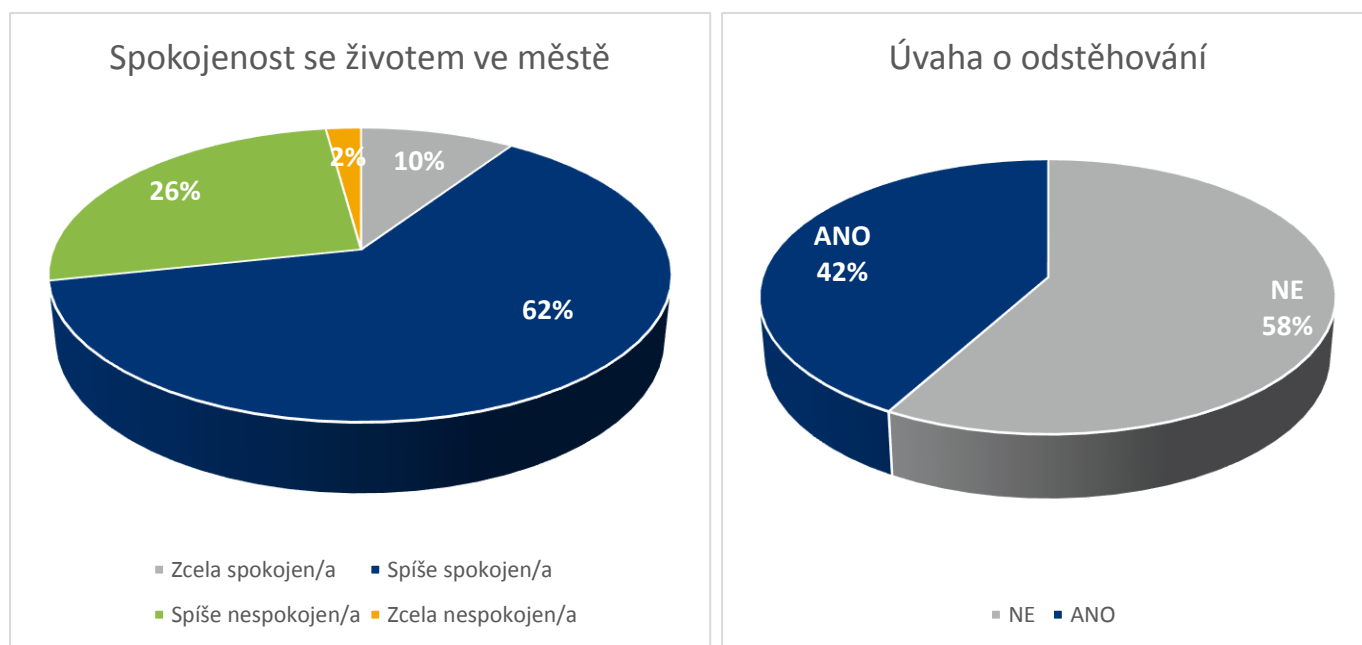
Ve věkové struktuře poté převažuje věková skupiny 31–45 let, nicméně i věkové skupiny 19–30 let, 46–59 let i 60–75 let jsou zastoupeny dostatečně a tyto skupiny jsou tak zastoupeny reprezentativně. Tato skutečnost odpovídá obecnému zájmu o strategické plánování a rozvoj města.

Při pohledu na strukturu respondentů dle vzdělanosti se ukazuje, že vyšší zájem o veřejné dění vykazují především vysokoškolsky vzdělaní a lidé s maturitou. Pro město může jít o zajímavou zpětnou vazbu.

Zajímavostí jistě je, že 22 % respondentů dojíždí za prací 30–70 km. Jde o poměrně vysoké číslo, z kterého nelze vyvozovat, že by se to týkalo univerzálně celé příbramské populace, nicméně jde o téma, na které je možné se zaměřit i v návrhové části a souvisí s pracovními příležitostmi ve městě.

3.2 ŽIVOT VE MĚSTĚ

Graf 17: Dotazníkové šetření: Spokojenost se životem ve městě vs. úvaha nad odstěhováním z města

Komentář:

Lze konstatovat, že vysloveně nespokojená nebo spíše nespokojená se životem ve městě je cca 1/10 obyvatel. Nejde o vysoké číslo, přesto by nemělo být podceňováno.

Ovšem poměrně vysoké číslo vykazuje počet respondentů, kteří někdy uvažovali o odstěhování z města. Jako nejčastější důvody v komentářích zaznívala především nedostatečná pracovní místa. Dílčí poté byly oblasti jako drahé bydlení, málo volnočasového vyžití, kriminalita, intenzita dopravy, ruch města (lidé, kteří preferují spíše klid – vesnice) nebo správa a vedení města.

Hlavní KLADY „života ve městě“ podle respondentů (seřazeno dle míry intenzity, tj. počtu komentářů / důvodů daného typu):

Kategorie	Počet
Volný čas - podpora kultury, sportu	324
Životní prostředí (zeleně, čistota města a ovzduší, odpady)	205
SOUKROMÉ služby (obchody, řemeslníci, služby) - občanská vybavenost města	117
Veřejná doprava (MHD, kvalita, počet spojů...) a alternativní způsoby dopravy (cyklistika)	110
Veřejný prostor (správa a stav - parky, náměstí, ulice/chodníky...)	87
VEŘEJNÉ služby (zdravotní a sociální péče) - občanská vybavenost města	58
Vzdělanost - rozvoj a podpora (školy, knihovna, připojení k internetu)	50
Bezpečnost - zajištění pro obyvatele	49
Řízení města a úřadu - fungování směrem k veřejnosti (informovanost, elektronická komunikace, vstřícnost), rozvoj a strategické plánování	26
Život ve městě – jak se ve městě lidem žije, poloha města, vztah k městu....	23
Doprava v pohybu (průjezdnost, hustota dopravy)	12
Pracovní příležitosti - podpora a rozvoj	9
Bydlení a podpora života ve městě	6
Doprava v klidu (parkování)	3
Turismus - podpora	1
Podnikání podpora	1

Komentář:

Při otázce, kdy měli občané spontánně uvést 3 oblasti, které by na životě ve městě hodnotili kladně, dopadly v celkovém součtu nejlépe oblasti (pozn. kategorizaci provedl zpracovatel na základě odpovědí, respondenti neměli tuto kategorizaci k dispozici, aby je neovlivňovala):

- Možnost trávení volného času;
- Životní prostředí (zahrnující i oblasti zeleně, čistoty, ovzduší) – tato oblast zahrnuje poměrně velkou ambivalenci vnímání ze strany veřejnosti, protože ji nemalá část uvedla zase jako negativní oblast (tj. oblast, která je dnes problémová).

Nevýznamný podíl poté měly i oblasti:

- Soukromé služby;
- Veřejná doprava;
- Částečně veřejný prostor (ačkoli zde se ukazuje, že je téma u většího počtu respondentů vnímáno negativně, protože se jedná o nejvíce negativně uváděnou oblast života ve městě).

Naopak některé kategorie se v odpovědích objevily extrémně marginálně. Jde zejména o oblasti podpory podnikání, turistického ruchu a jeho podpory, dopravy v klidu i pohybu nebo bydlení. To, že se v odpovědích tyto kategorie skoro neobjevovaly, ukazuje, že je nemají lidé spojeny s pozitivními / kladnými emocemi / pocity života ve městě, a při odpovědích je tak vůbec nenapadnou.

Hlavní NEGATIVA „života ve městě“ podle respondentů (seřazeno dle míry intenzity, tj. počtu komentářů / důvodů daného typu):

Kategorie	Počet
Veřejný prostor (správa a stav - parky, náměstí, ulice/chodníky...)	191
Doprava v klidu (parkování)	178
Bezpečnost - zajištění pro obyvatele	153
Doprava v pohybu (průjezdnost, hustota dopravy)	106
Volný čas - podpora kultury, sportu	98
Životní prostředí (zeleň, čistota města a ovzduší, odpady)	94
SOUKROMÉ služby (obchody, řemeslníci, služby) - občanská vybavenost města	60
Veřejná doprava (MHD, kvalita, počet spojů...) a alternativní způsoby dopravy (cyklistika)	58
VEŘEJNÉ služby (zdravotní a sociální péče) - občanská vybavenost města	47
Řízení města a úřadu - fungování směrem k veřejnosti (informovanost, elektronická komunikace, vstřícnost), rozvoj a strategické plánování	44
Pracovní příležitosti - podpora a rozvoj	42
Bydlení a podpora života ve městě	22
Vzdělanost - rozvoj a podpora (školy, knihovna, připojení k internetu)	10
Život ve městě – jak se ve městě lidem žije, poloha města, vztah k městu....	7
Turismus - podpora	5
Ostatní	5
Podnikání podpora	4

Komentář:

Při otázce, kdy měli občané spontánně uvést 3 oblasti, které by na životě ve městě hodnotili negativně, dopadly v celkovém součtu nejhůře tyto oblasti (pozn. kategorizaci provedl zpracovatel na základě odpovědí, respondenti neměli tuto kategorizaci k dispozici, aby je neovlivňovala):

- Veřejný prostor;
- Doprava v klidu;
- Bezpečnost;
- Doprava v pohybu.

Nevýznamný podíl poté měly i oblasti:

- Trávení volného času;
- Soukromé služby;
- Životní prostředí.

Hlavní oblasti, kterým by se mělo město prioritně věnovat (seřazeno dle míry intenzity, tj. počtu komentářů / důvodů daného typu):

Kategorie	Počet
Veřejný prostor (správa a stav - parky, náměstí, ulice/chodníky...)	230
Doprava v klidu (parkování)	185
Volný čas - podpora kultury, sportu	149
Doprava v pohybu (průjezdnost, hustota dopravy)	124
Životní prostředí (zeleň, čistota města a ovzduší, odpady)	86
Veřejná doprava (MHD, kvalita, počet spojů...) a alternativní způsoby dopravy (cyklistika)	77
Bezpečnost - zajištění pro obyvatele	53
VEŘEJNÉ služby (zdravotní a sociální péče) - občanská vybavenost města	39
Řízení města a úřadu - fungování směrem k veřejnosti (informovanost, elektronická komunikace, vstřícnost), rozvoj a strategické plánování	26
Pracovní příležitosti - podpora a rozvoj	26
Bydlení a podpora života ve městě	19
Turismus - podpora	15
SOUKROMÉ služby (obchody, řemeslníci, služby) - občanská vybavenost města	13
Podnikání podpora	13
Vzdělanost - rozvoj a podpora (školy, knihovna, připojení k internetu)	9
Ostatní	1
Život ve městě – jak se ve městě lidem žije, poloha města, vztah k městu....	0

Komentář:

Při otázce, kdy měli občané spontánně uvést 3 oblasti, na které by mělo vedení města dále zaměřit, lze konstatovat, že doporučení částečně korespondují s klady i záporů života ve městě. Mezi hlavní kategorie, na které se má město zaměřit, patří:

- Veřejný prostor;
- Doprava v klidu i pohybu;
- Trávení volného času.

Následují poté doporučení k řešení oblastí:

- Životní prostředí;
- Veřejná doprava;
- Bezpečnost.

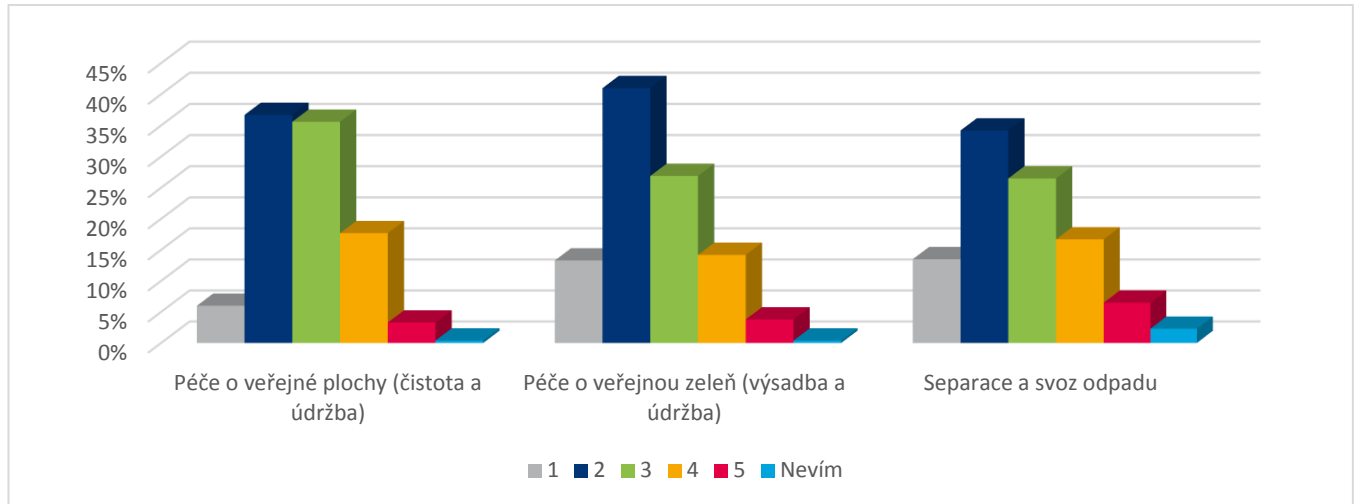

3.3 HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ ŽIVOTA VE MĚSTĚ

3.3.1 Životní prostředí

Graf 18: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte kvalitu péče o životní prostředí a veřejná prostranství?

Poznámka: Hodnoceno na škále 1 – 5 (případně nevím), jako ve škole.

Komentář:

Všechny 3 hodnocené oblasti byly částečně hodnoceny podobně. Výraznější odchylky lze sledovat u oblasti Péče o veřejné plochy, kde je známkami 1–2 hodnotí cca 40 % obyvatel. V této oblasti je také vyšší poměr známek 3–4. Lze tak usuzovat, že ze všech tří oblastí má tato oblast největší potenciál k dalšímu zlepšení.

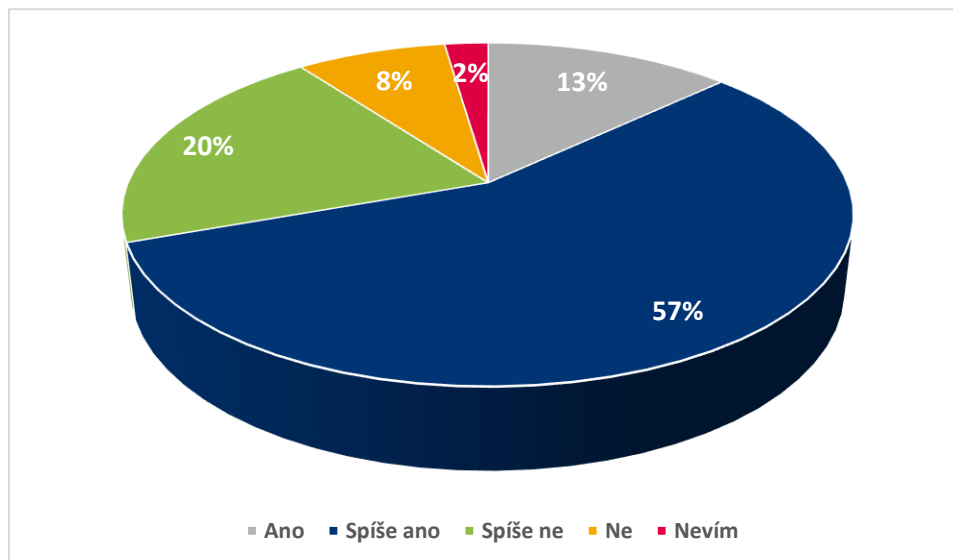
Z přiložených komentářů lidé upozorňují především na téma separovaného odpadu a jeho pokrytí.

Z tří sledovaných oblastí měla nejvíce pozitivních známek 1–2 oblast péče o veřejnou zeleň.

Obecně lze ale konstatovat, že v tomto tématu jsou obyvatelé více rozdělení. Důvodem může být také místo bydliště, kdy jednotlivá subtémata z oblasti životního prostředí mohou více rezonovat v určitých lokalitách, které jsou více zasaženy negativními jevy spojenými se životním prostředím (doprava, intenzita výskytu lidí apod.).

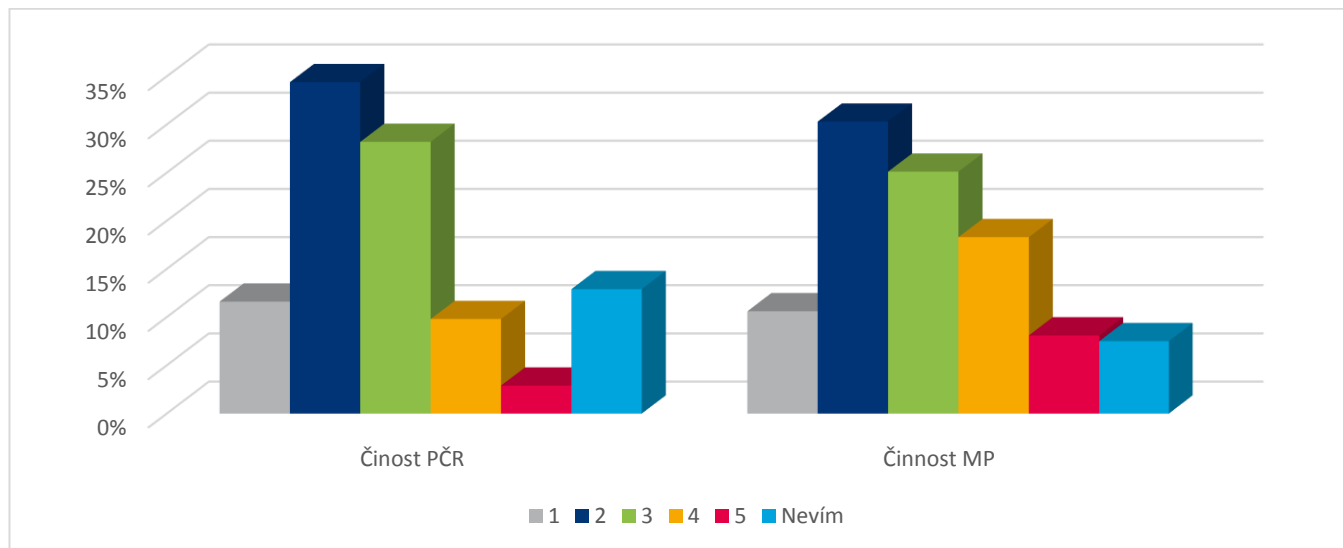
3.3.2 Bezpečnost

Graf 19: Dotazníkové šetření: Cítíte se ve městě bezpečně (osobní bezpečnost, kriminalita)?

Graf 20: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte úroveň, kvalitu a způsob zajišťování bezpečnosti ve městě?

Poznámka: Hodnoceno na škále 1 – 5 (případně nevím), jako ve škole.

Komentář:

Při hodnocení bezpečnosti většina respondentů uvádí, že se ve městě cítí bezpečně nebo z větší části bezpečně. Toto zjištění je v částečném rozporu s otázkou zaměřenou na negativní jevy. Při detailnějším pohledu na hodnoty se však ukazuje, že při spontánním hodnocení negativních aspektů života ve městě uvedlo bezpečnost ve městě cca 1/3 respondentů; z tohoto grafu plyne, že bezpečnost hodnotí negativně (částečně nebo úplně) 1/4 respondentů. Tuto mírnou disproporci lze přičíst tomu, že ačkoli se část obyvatel ve městě cítí „spíše bezpečně“, mají i tak bezpečnost spojenou s negativním jevem ve městě. Tyto dvě věci se totiž nevylučují. Respondent sám nemusí mít pocit, že by se ve městě cítil v nebezpečí, ale může daný problém vnímat obecně, např. díky zkušenostem ze svého okolí nebo strachu o své blízké.

Při hodnocení složek policie vychází lépe hodnocení Policie ČR, nicméně nejde o velký rozdíl a tato skutečnost může rovněž odrážet obecně společenské vnímání jednotlivých bezpečnostních složek. Každopádně nelze brát na lehkou váhu to, že u Policie ČR je více kritických (známky 3 a hůře) 40 % respondentů a u Městské policie dokonce cca 50 % respondentů.

Téma bezpečnosti by mělo dozajista patřit k tématům, která musí nový SPRM řešit.

Z konkrétních komentářů, které mohli respondenti k otázce přikládat, je možné zmínit např.

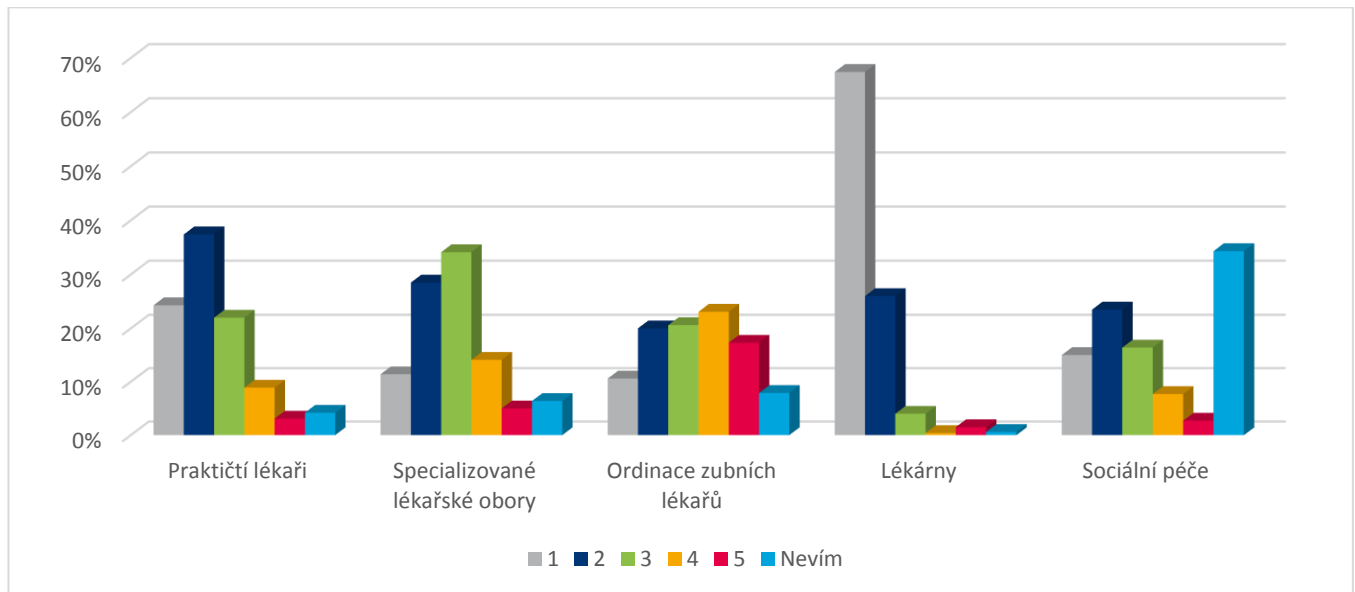
- MP a její zaměření hl. na pochůzkovou činnost a zajištění bezpečnosti v noci.
- Posílení kapacity MP.

3.3.3 Sociální a zdravotní péče

Graf 21: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte kvalitu a dostupnost sociální a zdravotní péče ve městě?

Poznámka: Hodnoceno na škále 1 – 5 (případně nevím), jako ve škole.

Komentář:

V hodnocené oblasti dopadlo nejlépe pokrytí a zajištění lékárenskými službami.

Více negativně / kriticky poté respondenti hodnotili především specializované lékařské obory a zajištění ordinací zubních lékařů, kde byl i největší počet známek 4 – 5.

Oblast praktických lékařů byla hodnocena také více pozitivně, ale může jít o potenciální riziko / téma do budoucna. Podobný charakter vykazuje oblast sociální péče (kde je ovšem vysoký podíl lidí, kteří neumějí oblast posoudit).

U SPRM je zejména v oblasti zdravotnictví otázkou, jak moc může město téma ovlivňovat. Přesto by na řešení a předcházení pokrytí zdravotních služeb nemělo rezignovat a společně s dalšími partnery věci řešit.

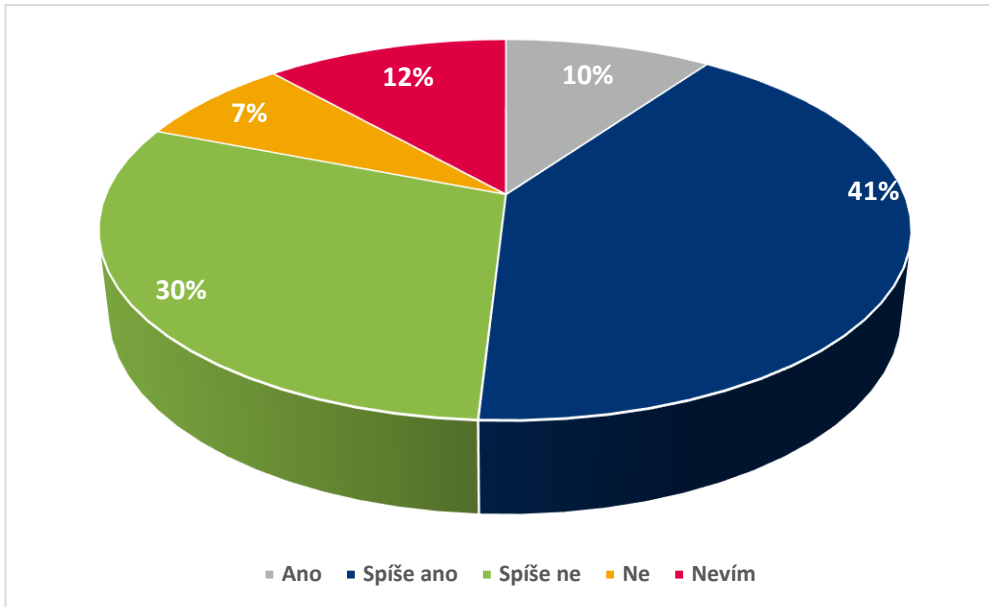
Z konkrétních komentářů, které mohli respondenti k otázce přikládat, je možné zmínit např.

- Nápad na zřízení dětské zubní pohotovosti;
- Nedostatek zubních lékařů;
- Stárnutí praktických lékařů.

3.3.4 Bydlení

Graf 22: Dotazníkové šetření: Je podle vás bydlení ve městě dostupné?

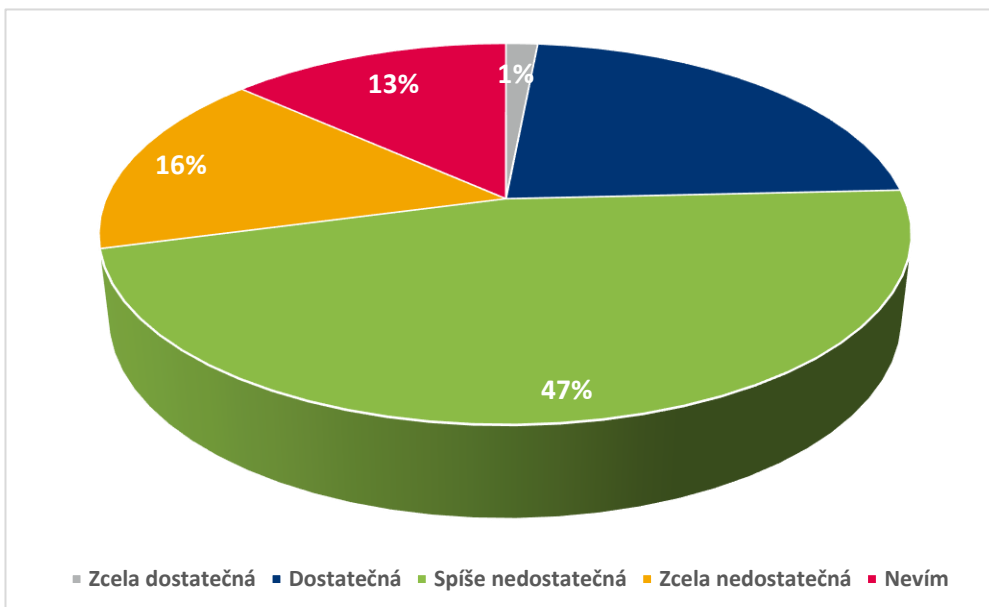
Komentář:

Takřka 40 % respondentů se domnívá, že ve městě spíše není nebo zcela není dobrá dostupnost bydlení. Z věkové segmentace toto téma samozřejmě řeší více věkové skupiny, které více řeší vlastní bydlení, tj. do 35 let.

Pro město jde o zpětnou vazbu, že pro tuto skupinu jde o velmi důležité téma.

3.3.5 Pracovní příležitosti

Graf 23: Dotazníkové šetření: Jaká je podle vás dostupnost a nabídka pracovních příležitostí ve městě?

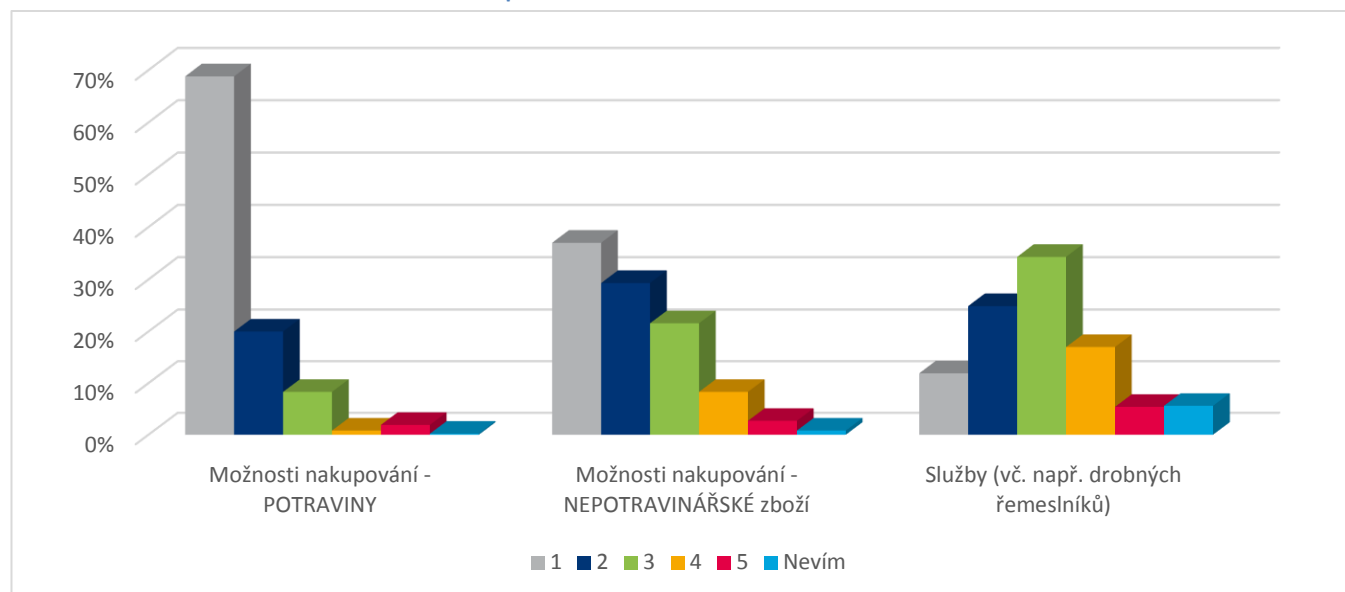
Komentář:

Velmi kriticky hodnocené téma, které by mělo město dlouhodobě řešit a být jeho prioritou. Téma je samozřejmě více akcentováno lidmi v pracovním produktivním věku. Téma velmi rezonuje u lidí s maturitou a VŠ vzdělaných obyvatel.

3.3.6 Nabídka a poskytování soukromých služeb

Graf 24: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte dostupnost a kvalitu služeb ve městě?

Komentář:

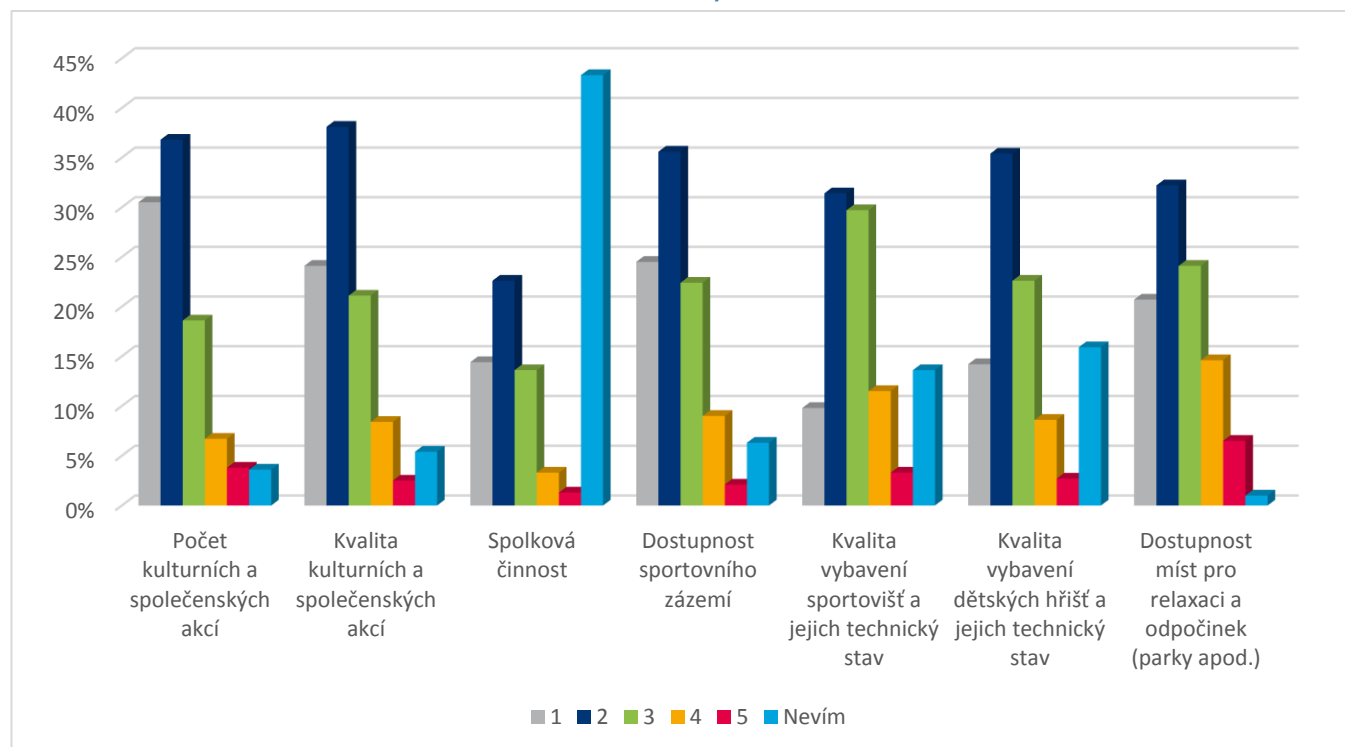
Z hodnocených oblastí je velmi dobře hodnocena oblast zajištění potravin, velmi dobře je hodnocena i možnost zajistit nepotravinářské zboží, ačkoli zde je možné identifikovat určité riziko a potenciál pro zlepšení. Výrazněji kriticky je hodnocena oblast zajištění služeb.

Pro SPRM tak může být dlouhodobým tématem řešení pokrytí především samotných služeb.

3.3.7 Trávení volného času

Graf 25: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte možnosti volnočasového využití ve městě?

Komentář:

Počet i kvalita kulturních a společenských akcí je hodnocena velmi nadstandardně. Prostor pro zlepšení je však ze strany části veřejnosti stále vnímán. Z přiložených komentářů k otázce je možné vyčíst, že by lidé uvítali větší rozmanitost nebo informovanost o akcích.

V oblasti sportu je velmi dobře hodnocena oblast sportovního zázemí. Větší potenciál je možné spatřovat ve vybavení a kvalitě sportovišť.

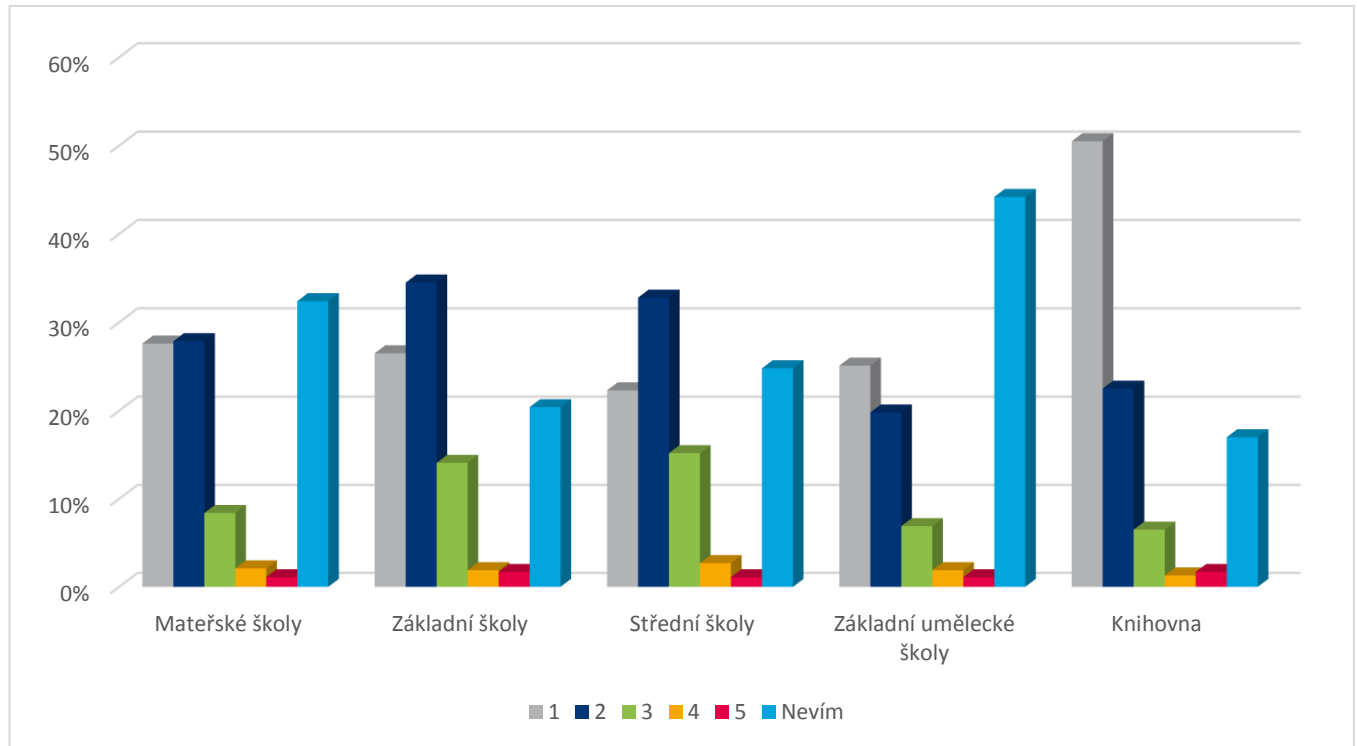
Dílčí potenciál je i v oblasti kvality dětských hřišť.

Potenciál je rovněž patrný v tématu dostupnosti míst pro relax a odpočinek. Město by se mohlo zaměřit na jejich posilování a rozvoj.

3.3.8 Vzdělávání

Graf 26: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte fungování vzdělávacích organizací ve městě?

Komentář:

Tato oblast patří k nejlépe hodnoceným (ze strany respondentů, kteří ji uměli posoudit).

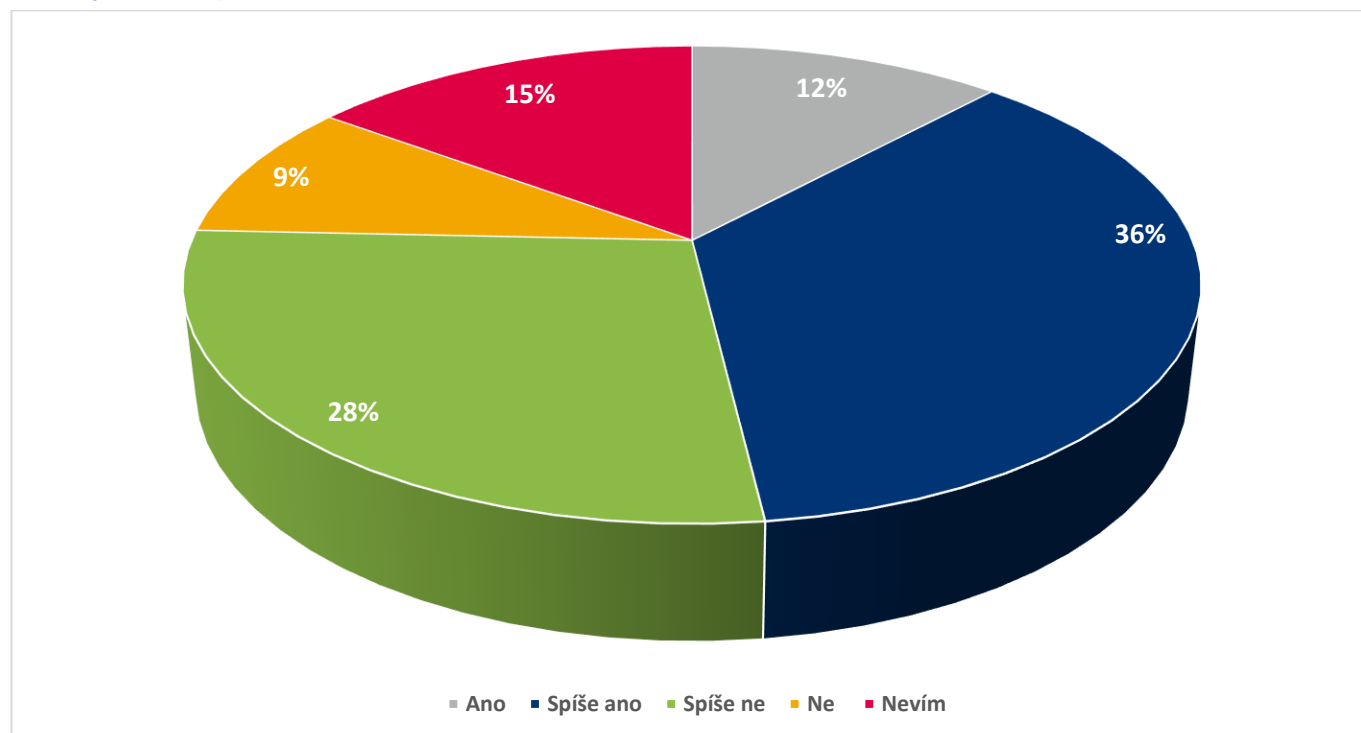
Výrazně se ještě vyzývá městská knihovna, která má velmi pozitivní hodnocení.

Cílem pro SPRM by mělo být tuto oblast udržet min. na současném standardu. Plus se neustále snažit o její rozvoj a podporu ze strany vedení města.

3.3.9 Cestovní ruch a turismus

Graf 27: Dotazníkové šetření: Je současná situace v oblasti cestovního ruchu a turismu ve městě vyhovující (počet návštěvníků, dopad na život obyvatel města)?

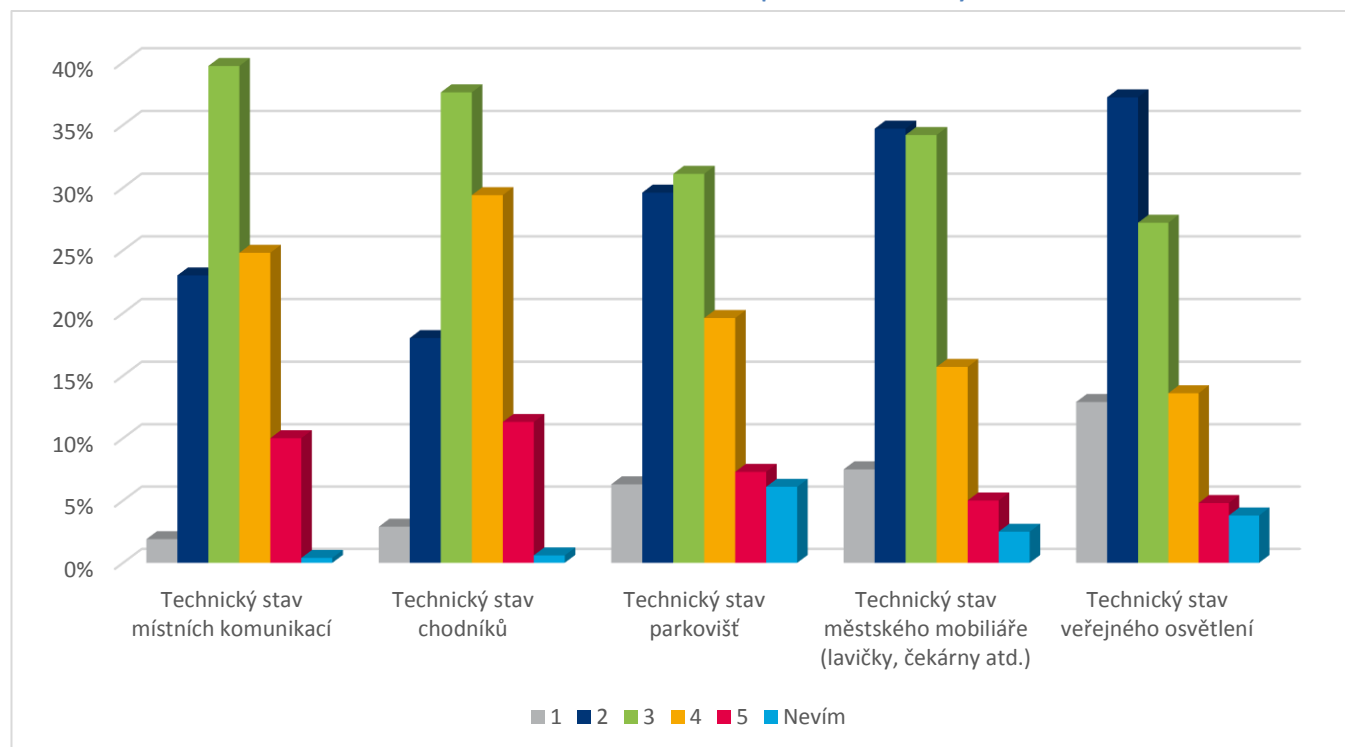
Komentář:

V oblasti podpory a rozvoje cestovního ruchu jsou respondenti rozděleni přibližně na polovinu (s lehce převažujícím pozitivním názorem). Výsledek ukazuje, že ale i tak cca 40 % respondentů vnímá tuto oblast jako dostatečně neuchopenou a nevyužitou ze strany města.

3.3.10 Technická a dopravní infrastruktura

Graf 28: Dotazníkové šetření: Jak hodnotíte funkčnost a stav technické a dopravní infrastruktury ve městě?

Komentář:

Výrazně kriticky je hodnocen především stav místních komunikací, následuje stav chodníků. Pro město by tak mělo jít o dlouhodobé téma k řešení. Technický stav parkovišť je hodnocen o trochu lépe, i přesto převažují kritické názory.

Kriticky se velká část respondentů staví také ke kvalitě a stavu městského mobiliáře.

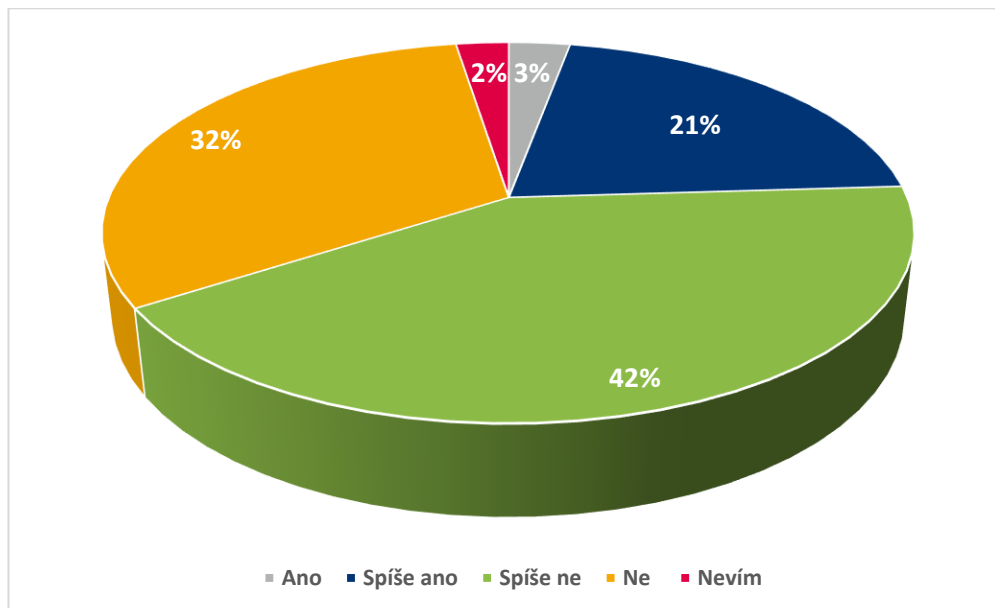
Z hodnocených kategorií dopadlo nejlépe veřejné osvětlení. Přesto je podíl cca 40 % respondentů, kteří hodnotí tuto oblast známkami 3 a hůře.

Téma technické a dopravní infrastruktury by tak mělo být jednou z prioritních oblastí v dlouhodobém horizontu, bude-li vycházeno z názoru veřejnosti.

3.3.11 Doprava

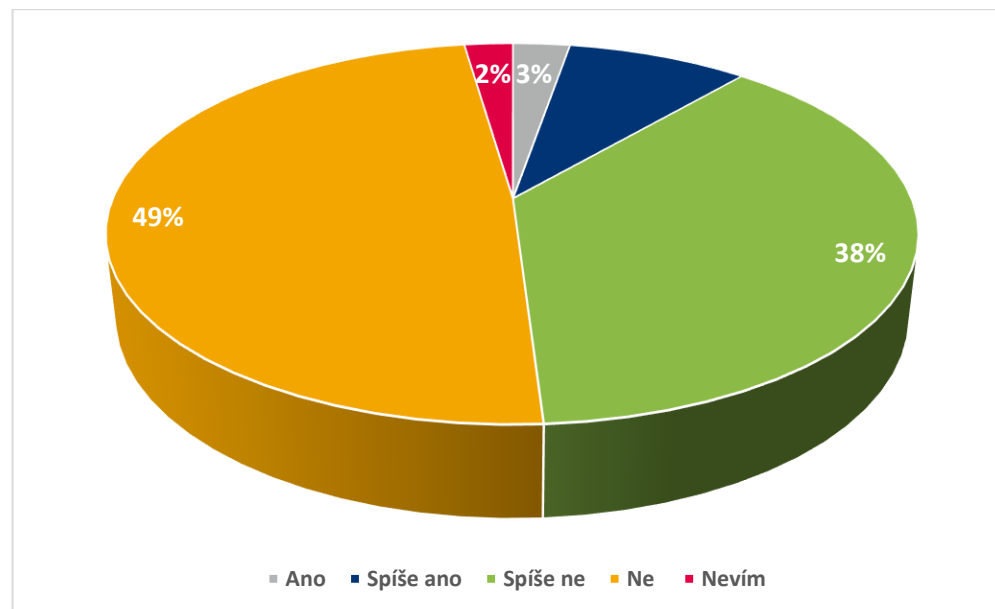
Graf 29: Dotazníkové šetření: Je současná dopravní situace ve městě (hustota dopravy, průjezdnost, bezpečnost atp.) vyhovující a udržitelná?

Komentář:

Větší část respondentů nevnímá hustotu a intenzitu dopravy ve městě za problémovou. Nicméně cca 1/3 respondentů ano. Pro SPRM by mělo jít o téma k řešení.

Graf 30: Dotazníkové šetření: Je současná situace "dopravy v klidu" (parkování ve městě) vyhovující a udržitelná z hlediska kapacity a umístění?

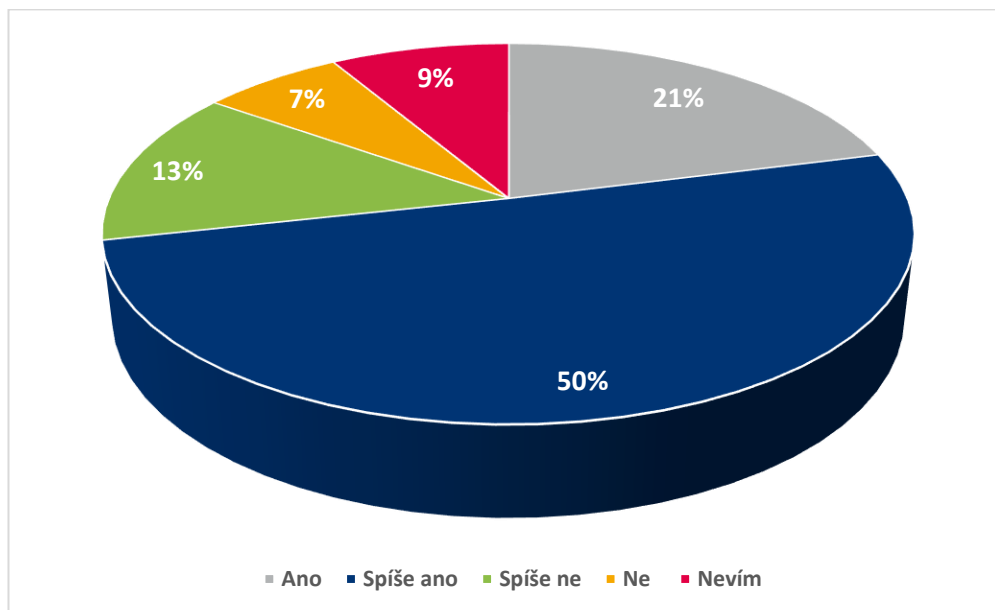

Komentář:

Dotazníkové šetření dopadlo v této oblasti zcela jednoznačně. Téma parkování hodnotí velká část respondentů negativně. Mělo by jít o jedno z důležitých témat k řešení v rámci nového SPRM.

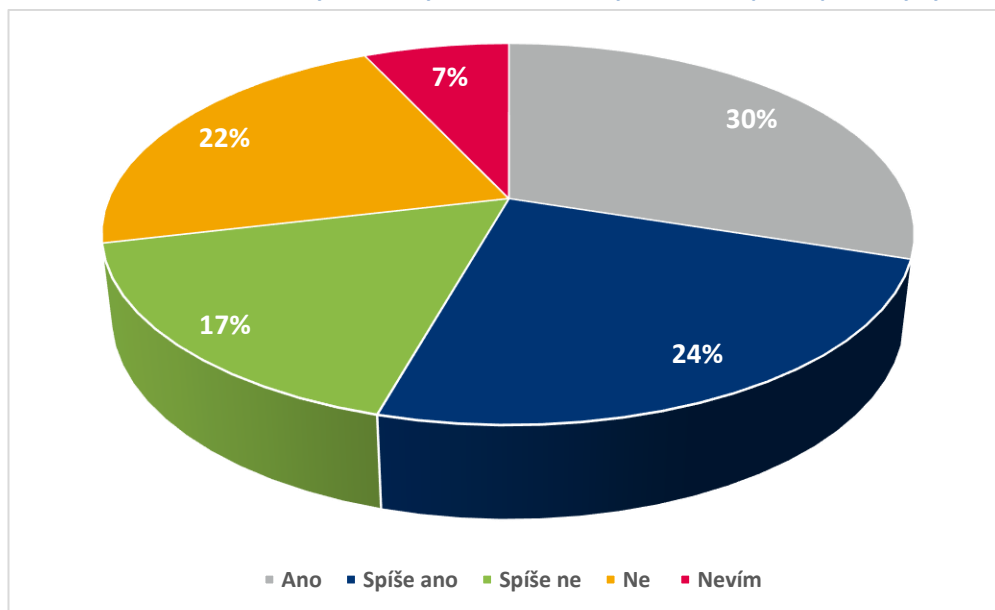
Graf 31: Dotazníkové šetření: Jste spokojen/a s obsluhností veřejné dopravy (vlakové a autobusové spojení)?

Komentář:

Oblast obsluhnosti veřejnou dopravou je hodnocena většinou respondentů pozitivně. Cca 20 % respondentů hodnotí téma kriticky. Jde tak o téma, které je aktuálně k řešení pro určitou část populace v Příbrami.

Graf 32: Dotazníkové šetření: Využíval/a byste ve větší míře cyklistickou dopravu, pokud by byla ve městě dostatečná infrastruktura?

Komentář:

Z přiloženého grafu plyne, že cyklo doprava je respondenty vnímána jako zajímavá oblast, kterou by bylo dobré více podporovat budováním a rozvojem potřebné infrastruktury.

3.4 SHRUTÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ MEZI VEŘEJNOSTÍ

Spokojenost = pozitivní zpětná vazba v rámci hodnocení života ve městě a jeho jednotlivých oblastech.

Potenciál = potenciálně rizikové a problémové oblasti nebo témata, která respondenti považují za klíčová a prioritní pro rozvoj města.

Tabulka 30: Shrnutí dotazníkového šetření

	• Jako hlavní klady života ve městě lidé označují možnost trávení volného času a poté oblast životního prostředí (ačkoli část veřejnosti vidí toto téma jako problémové / negativní, zejména spojené s intenzitou dopravy, hlukem apod.). • Cca 70 % obyvatel se cítí ve městě bezpečně. • Zajištění lékařských služeb je na výborné úrovni. • Přiměřená je dostupnost služeb v oblasti zajištění potravin a částečně nepotravinářského zboží. • Dobré je také hodnocení oblasti kultury a částečně i sportu. • Oblast vzdělávání (všechny úrovně) vč. knihovny jsou většinou respondentů hodnoceny pozitivně. Výrazně vybočuje samotná knihovna, která je hodnocena 50 % respondentů známkou 1. • Dopravní obslužnost veřejnou dopravou je hodnocena většinou respondentů jako dostačující. Přesto nelze opomenout, že cca 20 % respondentů hodnotí téma negativně, tj. je vhodné k dalšímu řešení.
	• Nižší byl zájem zapojit se do dotazníkového šetření, a poskytnout tak městu zpětnou vazbu a vlastní názory ze skupiny lidí bez maturity a se základním vzděláním. Tématem tak může být snaha většího zapojení a zvýšení zájmu o věci veřejné a rozvoj města v této části populace. • 22 % respondentů z dotazníkového šetření dojíždí za prací 30 – 70 km. Z toho lze vyvozovat, že jezdí převážně do jiných měst (Praha, Písek ad.). Pro návrhovou část tak může být tématem zaměřit se i na tuto skupinu, pro kterou nejsou dostupné pracovní příležitosti v Příbrami a okolí. Tento vysoký počet rovněž indikuje riziko, že část lidí, kteří takto dojíždějí za prací, může časem přesídlit do jiných měst, kde pracují. • S výše uvedeným koresponduje i detailnější zjištění důvodu, který vede obyvatele k úvahám o odstěhování z města. Zde jasně dominuje nedostatek pracovních míst. • Jako hlavní záporů života ve městě lidé označují správu a stav veřejného prostoru, oblasti dopravy (v klidu i pohybu), ale rovněž i bezpečnost ad. ○ Z výsledků otázky přímo zaměřené na dopravu v klidu vyplynulo, že toto téma vnímá jako problém drtivá většina respondentů. U dopravy v pohybu je nespokojena cca 1/3 respondentů. • Potenciál v oblasti dopravy se nabízí v rozvoji cyklistické infrastruktury a řešení parciálních věcí v oblasti dopravní obslužnosti veřejnou dopravou (která je jinak hodnocena velmi dobře). • Zlepšit péči o veřejné plochy vč. jejich čistoty a údržby. Toto téma je hodnoceno více kriticky. Celkově oblast životního prostředí včetně péče o zeleň nebo separace odpadu nabízí potenciál ke zlepšení. • Ve vnímání Policie ČR a Městské policie jsou respondenti poměrně rozdělení na pozitivní, nebo více kritické tábory. Hůře je hodnocena práce Městské policie. • K řešení je ze strany respondentů oblast specializovaných lékařských oborů a zubních lékařů

	a jejich dostupnost a pokrytí. • Důležité je zlepšit dostupnost bydlení ve městě.• Horší je hodnocení oblastí pokrytí a kvality služeb ve městě. Rizikové je i zajištění nepotravinářského zboží.• Zaměřit se také na zlepšování technického vybavení a zázemí sportovišť a zvyšování podílu míst na odpočinek.• Rozvinout a posílit potenciál cestovního ruchu.• Kriticky je hodnocen především stav místních komunikací a chodníků. Negativně je ale hodnocen i stav městského mobiliáře a částečně i oblasti kvality parkovišť nebo veřejného osvětlení. Obecně lze tedy z výsledků vyčíst, že téma technické a dopravní infrastruktury patří jako celek k oblastem, kde jsou lidé hodně kritičtí.

3.4.1 Doporučení:

1. Správa a údržba veřejného prostoru a jeho čistoty. Obyvatelé jsou v tématu poměrně rozděleni. Je třeba případně zohlednit lokální charakter.
2. Posilovat pocit bezpečí a s tím navázané aktivity ve městě.
 - a. Tématem může být i posilování renomé MP ve městě.
3. Řešit téma dopravy v klidu i pohybu.
 - a. Kruciólní je především téma dopravy v klidu.
 - b. Průjezdnost městem a hustota dopravy je tématem pro část respondentů.
 - c. Zajímavý potenciál nabízí podpora a rozvoj cyklodopravy.
4. Zvýšit kvalitu zejména technického stav komunikací a chodníků a dále městského mobiliáře, parkovišť nebo veřejného osvětlení. Technická a dopravní infrastruktura by měly patřit k prioritám nového SPRM.
5. Rozvoj a nabídka pracovních příležitostí (ačkoli téma se týká pouze určitého segmentu obyvatel a např. v definování 3 hlavních oblastí, které jsou na životě ve městě negativní, nebo 3 oblastí, na které se má město zaměřit, nešlo o „top“ téma).
6. Dále rozvíjet a podporovat oblast trávení volného času, kterou dnes lidé hodnotí pozitivně, ale existuje i část veřejnosti, která ji vidí problémově.
7. Posilovat oblast správy a rozvoje životního prostředí ve městě (zeleň apod.) – dtto. jako bod č. 4. S tématem souvisí i téma svozu a separace odpadu (opět může mít lokální charakter).
8. V sociální a zdravotnické oblasti je pro město k řešení hlavně oblast specializované lékařské péče a zubních lékařů. Dlouhodobě by mělo město hlídat a sledovat vývoj v oblasti praktických lékařů a sociální péče.
9. Zlepšit dostupnost bydlení ve městě. Téma především pro věkové skupiny řešící bydlení.
10. V oblasti pokrytí soukromými službami a jejich nabídkou jsou tématem především samotné služby. Jejich dostupnost a kvalitu vnímá negativně větší část respondentů.
11. V oblasti trávení volného času může být tématem zejména technické zajištění kvality sportovišť, dětských hřišť a rozšiřování míst pro aktivní odpočinek.
12. Udržet kvalitu a pokrytí školskými zařízeními a udržet kvalitu úrovně knihovny. Všechny byly hodnoceny velmi dobře. Snažit se neustále podporovat tyto oblasti, aby si udržely standard a připravily se na budoucí nároky, které na oblasti budou kladeny, ať již finančním či personálními zajištěním, nebo technickým vybavením.

4. DOPORUČENÍ PRO DALŠÍ POSTUP A REALIZACI STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE MĚSTA

Pohled veřejnosti

- 22 % respondentů z dotazníkového šetření dojíždí za prací 30–70 km. Z toho lze vyvozovat, že jezdí převážně do jiných měst (Praha, Písek ad.). Pro návrhovou část tak může být tématem zaměřit se i na tuto skupinu, pro kterou nejsou **dostupné pracovní příležitosti v Příbrami** a okolí. Tento vysoký počet rovněž indikuje riziko, že část lidí, kteří takto dojíždějí za prací, může časem přesídlit do jiných měst, kde pracují.
- **nedostatek pracovních míst.**
- Jako hlavní záporny života ve městě lidé označují **správu a stav veřejného prostoru**, oblasti **dopravy (v klidu i pohybu)**, **ale rovněž i bezpečnost** ad.
 - Z výsledků otázky přímo zaměřené na dopravu v klidu vyplynulo, že toto téma vnímá jako problém drtivá většina respondentů. U dopravy v pohybu je nespokojena cca 1/3 respondentů.
- Potenciál v oblasti dopravy se nabízí v **rozvoji cyklistické infrastruktury** a řešení parciálních věcí v oblasti dopravní obslužnosti veřejnou dopravou (která je jinak hodnocena velmi dobře).
- Zlepšit **péči o veřejné plochy vč. jejich čistoty a údržby**. Toto téma je hodnoceno více kriticky. Celkově oblast životního prostředí včetně péče o zeleň nebo separace odpadu nabízí potenciál ke zlepšení.
- **Ve vnímání Policie ČR a Městské policie** jsou respondenti poměrně rozděleni na pozitivní, nebo více kritické tábory. Hůře je **hodnocena práce Městské policie**.
- K řešení je ze strany respondentů **oblast specializovaných lékařských oborů a zubních lékařů a jejich dostupnost a pokrytí**.
- Důležité je zlepšit **dostupnost bydlení** ve městě.
- Horší je hodnocení oblastí pokrytí a kvality služeb ve městě. Rizikové je i zajištění nepotravinářského zboží.
- Zaměřit se také na **zlepšování technického vybavení a zázemí sportovišť a zvyšování podílu míst na odpočinek**.
- Rozvinout a **posílit potenciál cestovního ruchu**.

Analýza oblastí – na co se zaměřit

Profil města

- Stárnutí obyvatelstva (přizpůsobení prostředí).
- Mírný odliv obyvatelstva – udržení mladých.
- Práce s komunitami.

Občanská vybavenost + služby

- Nižší počet sociálních bytů/sociálního bydlení.
- Existence „sociálně vyloučených lokalit“ v některých částech.

- Síťování a spolupráce poskytovatelů sociálních služeb.

Správa a řízení úřadu

- Posilování práce s daty a jejich využívání k rozvoji úřadu a města.
- Rozšiřování elektronických nástrojů v poskytování služeb a rezervačních systémech města.
- Posilování a rozvíjení participačních prvků / aktivit a práce s komunitami / práce se stakeholdery.

Finance, hospodaření, majetek

- Využití bytového a nebytového fondu města (strategie).
- Volné prostředky na bankovních účtech (zhodnocování? Jsou určeny na investice).
- Kvalitní zpracování rozpočtových výhledů a na ně navázaných plánů investic a oprav.

Trh práce, podnikání

- Zlepšení podmínek pro podnikání, podpora drobných živnostníků ze strany města.
- Spolupráce mezi místními podnikateli a podnikateli a veřejnou správou, spolupráce s Hospodářskou komorou.
- Přilákání investorů do průmyslové zóny.

Cestovní ruch

- Rozvoj turisticky atraktivních lokalit, a tím zvýšení počtu pracovních míst v území (např. Brdy).
- Velkokapacitní „kongresový“ hotel.
- Využití finančních prostředků z fondů EU.

Doprava

- Snížení intenzity dopravy v centru města (vybrané křižovatky a úseky dle generelu).
- Řešení dopravy v klidu (parkování).
- Implementace opatření z Koncepce cyklo dopravy, budování páteřní sítě cyklostezek a návazné infrastruktury.

Životní prostředí a zemědělství

- Např. kvalita ovzduší přímo navázána na dopravu ve městě.
- Využití dotačních titulů na obnovu území zasažených těžbou.
- Obnova starých důlních stuh.

Trávení volného času

- Budování dalších venkovních ploch k trávení volného času ve veřejném prostoru a údržba / rozvoj kvality stávajících ploch.
- Zvyšování podílu aktivních prvků trávení volného času ve veřejném prostoru (workout, parkour apod.).
- Podpora lokálních kulturních, sportovních a uměleckých organizací v době po skončení pandemie Covid-19 (fundraising, crowdfunding apod.).

5. O ZPRACOVATELI – M. C. TRITON

Jsme česká společnost se silnou znalostí lokálního trhu

1. Jsme tým zkušených manažerů z praxe
2. Navrhujeme funkční řešení a zavedeme je do praxe
3. Měníme a rozvíjíme postoje lidí ve firmě
4. Poskytujeme interim manažery

30

let na trhu

90 000+

rozvíjených nebo
hodnocených osob

3 000+

projektů

100

klientů ročně

Dle žebříčku Czech TOP 100 patříme již několik let mezi 100 nejobdivovanějších firem na českém trhu.

PŘINÁŠÍME FIRMÁM A ÚŘADŮM ODPOVĚDI A ŘEŠENÍ NA TYTO OTÁZKY:

STRATEGIE

Podstatou strategie je odlišení.
Máme ji?
Rozumí jí naši lidé?
Pomáhá nám v řízení organizace a poskytování služeb?

OBCHOD A MARKETING

Je náš obchodní model dostatečně výkonný?
Pracujeme dobře se vztahy, vytěžujeme potenciál zákazníků?
Obsluhujeme dobře největší zákazníky?

VÝROBA

Jak zkrátíme výrobní časy?
Jak snížíme prostoje?
Jak zapojíme lidi do zefektivňování?
Jak pomůžeme mistrům ve vedení lidí?

PROCESY A ŘÍZENÍ

Umíme zajistit, aby každá práce měla smysl a svého zákazníka?
Je průběh činnosti organizací efektivní alespoň jako u dobrých příkladů z praxe?

LIDÉ

Máme kompetentní, motivované a loajální lidi?
Umíme je rozvíjet a vychovávat si nástupce?
Jak být úspěšným vedoucím / lídrem?

INOVACE

Jakým způsobem jsme uchopili proces inovací?
Jak podporujeme inovativní lidi a budujeme inovativní DNA organizace?
Jak efektivně řídíme vývoj služeb?

INTERIM MANAGEMENT

Jak rychle stabilizujeme chod v určitém útvaru?
Co můžeme dělat, když nemůžeme obsadit klíčovou pozici?
Jak dobře odřídíme změnu?

ZÁSObY A LOGISTIKA

Jak efektivní je pohyb zboží a surovin uvnitř společnosti?
Jak funguje distribuce zákazníkům či dalším partnerům?
Kolik financí nám vážou zásoby?

Více informací o M.C.TRITON najdete na www.mc-triton.cz